

Ord er lov

En undersøgelse af nye danske loves dækning i medierne

Speciale i Journalistik

Line Jenvall – 52061, Roskilde Universitet

December 2020

Indholdsfortegnelse

Abstract	4
Indledning.....	5
Problemformulering	7
Empiriske arbejdsspørgsmål.....	7
Teori.....	8
Udvælgelse af teori.....	8
Medieteorier.....	9
Politologisk teori.....	9
Medialisering	10
Medielogik.....	11
Logik på forskellige planer	12
Forholdet mellem medier og politik.....	13
Mediernes magt	15
Agenda setting.....	18
Framing.....	19
Nyhedsværdi og selektion	20
Medierne i Danmark.....	21
Metode	23
Kvantitativ metode.....	23
Datagrundlag	24
Afgrænsning	25
Variable.....	26
Afhængig variabel – omfanget af lovforslagets mediedækning.....	27
Uafhængige variable – konflikt, modstandere og indhold	29
Kvalitativ metode.....	31
Interview.....	31
Transskribering og organisering af data	33
Analyse	35
Delanalyse 1: Omfang og karakter	35
Mediedækningens omfang.....	35
Objektive karakteristika ved ikke-dækkede love.....	38
Objektive karakteristika ved niche-dækkede love	40
Objektive karakteristika ved bredt-dækkede love	43

Sammenligning af konfliktniveau	45
Sammenligning af mediedækningens omfang på tværs af politikområder	48
Omtale på tværs af politikområder	52
Delkonklusion	53
Delanalyse 2: Et journalistisk indblik	54
Konflikt er engagement	54
Følelser på spil	56
Brud med det normale	57
Konkret og abstrakt	59
Mere af det gode	61
Delkonklusion	63
Konklusion	64
Diskussion	66
Validiteten	66
Nybrud eller gentagelse af konklusioner fra eksisterende forskning?	68
Forventninger og overraskelser	69
Perspektivering	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Litteraturliste	72

Oversigt over bilag

Bilag A: Lovforslag 2019-2020; 1) Samlet oversigt 2) Bred mediedækning 3) Nishedækning 4) Ingen mediedækning

Bilag B: Interviewguide

Bilag C: Kodemanual

Bilag D: Kodeskema

Bilag E: Transskriberet interview med Thomas Buhl

Bilag F: Transskriberet interview med Anders Byskov Svendsen

Bilag G: Transskriberet interview med Nicolas S. Nielsen

Abstract

This thesis focuses on the media coverage of legislation from the Danish parliament and raises the question of to what extent new laws receive attention from the media.

The entire legislative program of the last gathering of parliament from October 2019 until June 2020 and related articles in the Danish media is systematically scrutinized in a quantitative analysis dividing the new laws into three categories depending on the level of media attention: Laws receiving broad media attention, narrow media attention and no attention at all. This compilation shows that almost half of the new laws receive no media attention at all, whereas 48 of the 167 laws passed in the investigated period is covered broadly by the large Danish media. Based on these findings, the new laws in the three media coverage categories are compared by level of conflict, actors in opposition to the law and to which political area they belong, and that points to especially a high level of conflict involving parties whose support is crucial to the government determining the newsworthiness of a new law, and the extent to which it is covered.

Results from the quantitative analysis of new law's media coverage is discussed drawing upon existing theory and research as well as qualitative interviews with three political journalists. This leads to the conclusion, that media attention to new legislation seems dependent on several factors counting as well objective criteria as political conflict surrounding the decision but also more actor-specific aspects. This is in line with previous research, but furthermore the thesis points to a possible connection between the political conflict as an important factor for media coverage and a journalistic value of the conflict's presentation of various points of views regarding a specific topic, serving a democratic purpose.

Indledning

Der er en rød, en gul og en grøn knap på en pult foran hver eneste stol i Folketingssalen. De syner ikke af særlig meget, men deres rækkevidde er stor – især den grønne knaps. Med den kan politikerne ændre virkeligheden for familier, for virksomheder. For hver enkelt borger. Efter at knapperne er blevet trykket ned hele vejen rundt i halvcirklen omkring talerstolen, kan størelsen på den offentlige støtte til studerende eller udsatte familier ændre sig. Kravene til, hvordan en landmand må pløje sine marker eller indrette stalden til sine dyr, kan ændre sig. Hvor stor en del af deres løn, enten skolelæreren eller advokaten skal betale til fællesskassen, kan ændre sig. Rækkevidden af de grønne knapper når med andre ord ud i alle landets egne og alle samfundets kroge. Hvis der vel at mærke er nok af dem. Det kræver som bekendt et flertal, altså 90 tryk på en grøn knap, før Folketingets beslutning kan mærkes ude i virkeligheden.

Den store rækkevidde af de politiske beslutninger er udtryk for en magt, vi i fællesskab har betroet de 179 folketingspolitikere, som vi har valgt til at repræsentere os, vores holdninger og interesser. Denne undersøgelse handler om, hvor godt vi egentlig holder øje med netop de beslutninger. Ikke om dem, der tager beslutningerne, ikke om fnidderet i den politiske beslutningsproces eller opsigtsvækkende debatter, men om de nye love, der bliver vedtaget, og som vi bagefter alle må rette os efter. De vedtagne love er jo udtryk for, hvad flertallet mener er rigtigt og forkert, hvad vi har besluttet, man må og ikke må. I den forstand burde man forvente en vis grad af interesse i deres indhold fra de borgere – os – der bliver styret af dem. Denne interesse er, hvis man går basalt til værks, udgangspunktet for det, der af Olsen (1978: 23-24) beskrives som den politiske autoritet i den demokratiske styringskæde – et meget rammende billede på sammenhængen mellem det, at borgerne vælger repræsentanter til en lovgivende forsamling, som beslutter hvilke regler, der skal gælde for samfundet, hvorefter en regering og dens administration kan føre intentionerne ud i livet og stilles ansvar på den baggrund.

Nuvel den interesse er ikke altid til stede. Jeg er politisk journalist og udmærket klar over, at min interesse for politik overstiger langt de flestes. Det er nok rettere de færreste, der faktisk læser de politiske aftaler i deres helhed, gennemgår beretninger fra ekspertudvalg, og hvad man ellers kan få fat i af ministersvar eller nye lovforslag. Og det er her, man finder udspringet til den tankerække, som har givet anledning til hele den følgende undersøgelse. For til trods for, at jeg selv hører til den allermest politiknørdede gruppe af borgere, og selvom det er mit arbejde at følge med i de politiske beslutninger, er det ikke alle de nye love - som alt andet lige vil komme til at sætte rammen om en eller anden del af vores samfund - jeg ofrer den helt store opmærksomhed. Selv på en redaktion befolket af lige så nørdede kolleger, hvor vores interesseområder til sammen spænder bredt, er der mange lovforslag og nye love, som vi bare lader øjnene hvile på et par sekunder, før vi er videre. De når ikke engang så langt, at vi diskuterer, om vi skal prioritere kræfter eller plads i

udgivelserne til dem. Men hvis selv ikke vi ofrer nye love opmærksomhed og gør en indsats for at formidle deres indhold videre, så er der lang vej til de helt almindelige danskere, der måske ikke interesserer sig særlig meget for politik og bare vil passe deres hverdag.

Det er bare netop denne hverdag, lovgivningen essentielt set handler om. Måske er det ikke de flestes hverdag, der bliver påvirket af den enkelte nye lov, men hver enkelt beslutning er alligevel ét led i den kæde af lovgivning, der gør, at samfundet fungerer, som flertallet ønsker det. Spørgsmålet er så, hvad det egentlig betyder, hvis en politisk beslutning ikke får så stor opmærksomhed som en anden? Eller nogen overhovedet? Eller måske kun fra en bestemt gruppe af mennesker? Det er nærliggende at forestille sig, at det i forlængelse af den parlamentariske styringskæde (Olsen 1975), som er blevet beskrevet indledningsvist, rykker ved den demokratiske forbindelse mellem borgere og politikere. Oplysningen af borgerne risikerer at blive mindre og deres valg derefter truffet på et knap så indsigtfuldt grundlag.

For hver nye lov, der bliver vedtaget uden journalistisk opmærksomhed, offentlig debat eller bare en oplysning af borgerne om den nye beslutning, bliver et led i kæden omsluttet af et mørke af manglende indsigt. Det kan godt være, det kun er i en krog af det specialiserede socialområde, eller noget, som kun vedrører medicinalindustrien. Men uanset hvilken lov, der ikke bliver dækket, er det et mørke, der spreder sig til alle de afledte forvaltningsmæssige beslutninger med hjemmel i den, og som risikerer at resultere i manglende forståelse hos den eller de borgere, der bliver berørt. I et demokratisk samfund, der hviler på en respekt for flertallets beslutninger med afsæt i en offentlig debat, kan sådan et mørke være problematisk. Det siger næsten sig selv, at jo flere led i kæden af lovgivning, der forsvinder i mørket, desto større er problematikken, for jo flere dele af samfundet bliver ramt. Så er det lige pludselig ikke kun på det specialiserede socialområde eller i medicinalindustrien, men en stribe af små områder, og til sammen ret mange borgeres hverdag, der bliver rammet ind af lovgivning, som borgerne ikke har noget begreb om logikken bag.

Det er kontrasten mellem lys og mørke i kæden af lovgivning, som den her opgave stiller skarpt på. Hvor mange bliver der fra mediernes side kastet lys på, hvor mange omsluttet af mørket, og findes der gråtoner derimellem? Hvor mange af de politiske beslutninger, der bliver til love, som vi alle sammen skal rette os efter, bliver egentlig dækket af medierne i sådan et omfang, at helt almindelige mennesker kan forholde sig til beslutningen og dens konsekvenser? Hvor mange af lovene bliver slet ikke dækket, og hvor mange bliver dækket i fora med en begrænset skare af for eksempel faginteresserede mennesker?

Der er lavet massevis af undersøgelser af, hvordan medierne dækker en specifik sag, endside terrorangreb, krig, indvandring, klimaforandringer og andre problemstillinger, og forholdet mellem medier og politik er yderst velbelyst rent teoretisk (Esmark & Østen 2008, Green-Pedersen 2010 m.fl.). Det er beskrevet, hvordan medierne kan påvirke politiske beslutningsprocesser (Albæk & Green-Pedersen 2020 m.fl.) eller den

offentlige opinion (van Aelst & Walgrave 2006). Alligevel findes der i en dansk kontekst ikke en undersøgelse af, hvorvidt de politiske beslutninger, som vi alle skal leve efter, bliver omtalt i medierne. Det kan undre, når vi netop med udgangspunkt i det teoretiske fundament, der på dette felt er så solidt, ved, hvordan medierne udøver en magt, der kan påvirke hele den politiske dagsorden. I en tid som vores, hvor sociale medier spiller en voksende rolle for den måde vi interagerer på, og især for den måde vi tilegner os information om, hvad der foregår i verden omkring os, er ekkokammer-effekten kommet i fokus. Den dækker over, at vi på baggrund af vores præferencer og omgangskreds i sociale fora, hvor vi tilbringer mere og mere tid, primært støder på information, der flugter med vores holdninger (Gillani et al. 2018). Vi bliver altså ofte slet ikke konfronteret eller udfordret på det, vi tror, vi ved. Vi møder kun sjældent nogen, der ser anderledes på verden, end os selv eller får problemstillinger præsenteret i et andet perspektiv, end det, vi selv lægger ned over dem. Vi bliver langt hen ad vejen bare bekræftet. Mediernes udvælgelse af nyheder – for eksempel om nye love – er i grunden udtryk for en lignende mekanisme, der ved at kaste lys på nogle ting frem for andre, er med til at forme vores verdensbillede, særligt når det gælder de afkoge af verden eller samfundet, hvor vi ikke selv færdes.

Set i det lys hviler der et gedigent ansvar på medierne og journalisterne, og dét er det større perspektiv for denne undersøgelse. Udgangspunktet er imidlertid mere konkret og fremgår af nedenstående problemformulering. Til denne er der knyttet to empiriske arbejdsspørgsmål, der understøtter besvarelsen af problemformuleringen og samtidig er med til at strukturere undersøgelsens fremgangsmåde.

Problemformulering

Hvordan kan forskellen i mediedækningen af vedtagne love i Danmark forklares med hensyn til omfang og karakter?

Empiriske arbejdsspørgsmål

- Hvilket omfang har mediedækningen af vedtagne love i Danmark?
- Hvilke forskelle er der på lovene, og hvordan kan disse forklare forskelle i mediedækningen?

Teori

Spørgsmålet, om i hvilket omfang ny love bliver dækket journalistisk, falder under det videnskabelige felt om medialisering af politik. Dette felt er særdeles godt belyst teoretisk – både fra et politologisk og et medieteoretisk udgangspunkt, hvilket uddybes i de følgende afsnit. Der foreligger, så vidt det i forbindelse med denne undersøgelse har været muligt at afsøge eksisterende forskning, imidlertid ikke undersøgelser af netop mediedækningens omfang for vedtagne love, som det er sigtet med denne afhandling. Studierne er primært case-funderet idet, at de kredser om mediedækningen af et enkelt eller et mindre udsnit af love eller oftere: politiske sager (se fx Elmelund-Præstekjær et al. 2011, Van Dalen & Skovgaard 2010). Andre studier er rettet mod karakteren af den generelle dækning af politik (se fx Albæk & Green-Pedersen 2020, Christensen & Kjær 2020, Green-Pedersen 2010 og Esmark & Ørsten 2008), eventuelt på specifikke politikområder.

Det forskningsarbejde, der ligger tættest på denne undersøgelses fokus, er studier af mediedækningens omfang og karakter, når det kommer til parlamentariske spørgsmål (van Santen et al. 2013; Van Aelst & Walgrave 2006 m.fl.). Parlamentariske spørgsmål er det, vi i en dansk kontekst kender som spørgsmål til ministrene – fx i forbindelse med spørgetiden i Folketinget, og er dermed ét element i den politiske beslutningsproces, ligesom det endeligt vedtagne lovforslag, som er fokus i nærværende undersøgelse. Det seneste og mest omfattende studie finder man hos van Santen et al. (2013), hvor mediedækningen af de parlamentariske spørgsmål sammenlignes på tværs af tre lande: Tyskland, Holland og Frankrig. Til grund for studiet ligger en indholdsanalyse af mediedækningen af mundtlige parlamentariske spørgsmål og teori om nyhedskriterier og agenda-setting. Nærværende undersøgelse læner sig op ad dette forskningsdesign om end i en tilpasset udgave, hvilket beskrives i kapitlet om undersøgelsens metode.

Udvælgelse af teori

Nærværende undersøgelse er bredt funderet i teori og forskning, der er udvalgt med henblik på dels at fremme og kvalificere, men også at udfordre de beslutninger, antagelser og konklusioner, der løbende drages i undersøgelsen. Teorien og paralleller til anden forskning virker både som en bagvedliggende forståelse gennem arbejdet, men anvendes også eksplicit i analysen og diskussionen i det følgende.

Rent praktisk er den relevante teori og forskningsmateriale tilgået ved hjælp af landets største biblioteksdata-baser og selvstændige søgninger i internationale forskningsfora- og tidsskriftdata-baser som ResearchGate, SAGE Journals, Academia, Journalistica, Google Scholar og lignende. Såvel danske som engelsksprogede tekster er anvendt, men i alle tilfælde er det peer-reviewed artikler for at sikre kvaliteten og gyldigheden af de konklusioner, der danner grundlag for denne undersøgelse. Litteraturen er fremsøgt ved hjælp af

afgrænsende søgeord og -formuleringer, herunder blandt andre: Mediatized politics, political news, covering politics, political journalism, selection of political news. Herudover har kildematerialet til den først tilgængede litteratur systematisk været genstand for en struktureret videre lignende teorisøgning. I denne proces er den relevante litteratur løbende blevet afgrænset til at rumme den nyeste, hvilket primært vil sige efter år 2000. Det har dog samtidig været nødvendigt at skabe et overblik gennem også ældre teori, og enkelte fundamentale teorier, der ligger til grund for nyere forskning, er af hensyn til den litterære kontekst inddraget løbende.

Medieteorier

Afsættet for undersøgelsen i det følgende er det medieteorietiske forskningsfelt, der indkredser såvel mediernes natur og den relation, de har til andre samfundsaktører, som hvad det betyder for mediernes rolle i samfundet. Medieteorien skal forud for undersøgelsens analyse belyse, hvori mediernes magt består, hvordan denne forvaltes i praksis, og hvad der er styrende for denne forvaltning. Medialisering som et selvstændigt forskningsfelt er ikke til at komme udenom i denne forbindelse, ligesom relationen mellem medier og politik, der dels hører hjemme i den medieteorietiske ramme, men også trækker tråde til politologien. I begge tilfælde er der dog i stor udstrækning tale om forskning i mediernes rolle ud fra et institutionelt makroperspektiv, og dette søges nuanceret på aktørniveau med inddragelse af teori, der på et mikroniveau beskriver præcis hvilke hensyn, der ligger bag de handlinger, som i et bredere perspektiv får karakter af tendenser.

Samlet set skal den teoretiske gennemgang danne et fortolkningsspektrum for den videre analyse og bearbejdning, og det sker jævnfør ovenstående altså både i et makroperspektiv med fokus på institutionelle mønstre og på et mikroniveau, hvor de enkelte aktører er i centrum.

Politologisk teori

Undersøgelsens medieteorietiske stamme er suppleret af forskning fra den politologiske litteratur – specifikt forskningsfelterne om politisk opmærksomhed og om politiske beslutningsprocesser. De rummer både enkeltstuder af politiske beslutninger, kvantitative studier af et stort antal politikændringer men også poststrukturalistiske tilgange til policy-diskurser, retorik og politiske narrativer (se fx Christiansen og Kjær 2020: 84, Albæk & Green-Pedersen 2020: 171). Gennemgående er der på feltet en skelnen mellem strukturer og aktører som værende styrende for en given adfærd - strukturperspektivet er præget af en institutionsorientering og et fokus på kontinuitet, mens aktørperspektivet i højere grad lægger vægt på enkeltinteressenters strategiske adfærd (Ibid.). Det er især det sidste, der afspejles i denne undersøgelse, i den forbindelse, hvor den

politologiske litteratur om mediernes rolle påpeger, hvordan medierne kan forstærke dynamikker, der allerede er opstået i konkurrencen mellem politiske aktører (Albæk & Green-Pedersen 2020: 171).

Ved at udbygge undersøgelsens litteraturgrundlag med politologiske teorier, styrkes koblingen mellem medier og politik i et spændingsfelt, hvor det er velkendt, at der sker et samspil og eksisterer en magtbalance, med aktører, der gensidigt påvirker hinanden (Strömbäck & Van Aelst 2013, Phillips & Schrøder 2004 m.fl.).

Medialisering

Helt centralt i dette gensidige afhængighedsforhold er processen medialisering. Det er mediernes magt og betydning for resten af samfundet - og særligt for de politiske aktører og deres relation til befolkningen, som ligger til grund for denne proces, der måske mere end noget andet er definerende for forholdet mellem politikere og journalister. (Se fx. Kepplinger 2002; Strömbäck & Esser 2014a+b, Strömbäck & Van Aelst 2013, Elmelund-Præstekær et al. 2011: 382)

Begrebet dækker over en strukturel forandring med afsæt i de sociale processer i interaktionen mellem forskellige samfundssfærer, der adapterer mediernes logik. På den måde får medierne større og større indflydelse, fordi den dominerende logik herfra, inklusive værdier og praksisser bliver integreret i den måde, der arbejdes på i andre sfærer (Hjarvard 2013, Strömbäck & Esser 2014a). Især når det gælder politik, er den gængse opfattelse, at udviklingen, som vi har set den i løbet af de seneste årtier, er udtryk for en medialiseringproces, der har haft konsekvenser for såvel politiske processer, institutioner og aktører (Strömbäck & Esser 2014b).

Strömbäck og Esser (2014b) har beskrevet processen ved hjælp af fire faktorer, der hver især hænger sammen (Strömbäck & Esser 2014b: 376-379). Den grad, de gør sig gældende i, er udslagsgivende for medialiseringens omfang.

- 1) I hvilken grad medierne er den vigtigste informationskilde om politik.
- 2) I hvilken grad medierne er uafhængige af andre politiske eller sociale institutioner.
- 3) I hvilken grad mediernes indhold er styret af mediernes egen logik.
- 4) I hvilken grad politiske aktører er styret af mediernes logik.

Det følger næsten logisk af ovenstående, at medialiseringen ultimativt er et udtryk for den fjerde faktor. De tre første er imidlertid forudsætninger for den sidste, der konkret betyder, at det politiske system og politikere har forandret måden at bedrive politik på for at imødekomme mediernes standarder (Strömbäck & Esser 2014b, Elmelund-Præstekær et al. 2011: 382). Derfor kan man definere medialisering som en proces,

hvor det politiske system mister sin autonomi, i stedet bliver afhængigt af medierne og kontinuerligt formes i interaktionen med dem (Hjarvard 2008: 113, Elmelund-Præstekær et al. 2011: 384).

Det siger sig selv, at dette har betydning for, hvordan befolkningen tilgår og modtager information om politik. Men selvom det med ovenstående umiddelbart kan synes, at magtbalancen mellem medier og politikere hælder til mediernes fordel, fordrer medialiseringen en sideløbende udvikling og en slags oprustning hos politikerne, som trækker i den anden retning. Professionaliseringen af den politiske kommunikation rummer et større fokus på at formidle politiske standpunkter med udgangspunkt i mediernes logik, men stadig med politiske mål for øje og på baggrund af politiske interesser. Disse politiske, strategiske overvejelser udgør en afgørende forskel, påpeger Elmelund-Præstekær et al. (2011: 386).

Rent praktisk betyder det, at når en politisk journalist vælger at dække en sag ud fra en given vinkel, beror beslutningen på professionelle normer om nyhedsværdi. Når politikerne på den anden side tager emner op og kommunikerer et budskab ud, sker det med en kalkuleret hensigt i henhold til en politisk strategi (Ibid.) Mediernes demokratiske funktion og position giver dem altså en mulighed for at skabe offentlig opmærksomhed omkring emner, og denne position vil andre aktører - for eksempel politikere - også gøre brug af for at tjene egne formål (Marcinkowski 2014: 19). Det får blandt andre Marcinkowski (2014) til at pointere, at medialisering ikke er et spørgsmål om en øgning af mediernes magt på bekostning af politiske aktører, men blot at det samme magtspil rykker til en anden spillebane - det foregår i stigende grad i offentligheden.

Stadig handler det dog om at forvalte magt og sikre sig legitimitet (Marcinkowski 2014: 19, van Aelst et al. 2014: 214). Det hænger sammen med, at det politiske behov for offentlig opmærksomhed og accept er vokset i takt med, at befolkningen bliver mere og mere oplyst og dermed krævende. Den udvikling betyder nemlig, at offentlig opmærksomhed i medierne og karakteren af denne er blevet vigtigere og vigtigere for aktørerne i det politiske system. Sagt på en anden måde er reglerne for, hvordan man kan opnå offentlig opmærksomhed skrevet af medierne, men formålet med at følge dem er politisk (Ibid.).

Medielogik

Den logik, der præger mediernes, og måske i højere grad journalisternes, ageren, beskrives med fokus på forskellige kendetegn i litteraturen. Den bredeste beskrivelse finder man hos Hjarvard (2008: 105), der definerer medielogik som:

Teknologiske, æstetiske og institutionelle rettesnore, som medierne fordeler materielle og symbolske ressourcer ud fra og følger gennem både formelle og uformelle regler. (Hjarvard 2008: 105)

I et mere detaljeret perspektiv bemærker Asp (2014: 354) til gengæld, at professionelle normer som for eksempel uafhængighed og objektivitet er styrende for logikken i samklang med professionelle standarder, der tager afsæt i brugerfokuserede og effektivitetsoptimerende arbejdsgang.

Over én kam betragtes medielogikken teoretisk som en funktion af både normer som professionalisme og tekniske forhold omkring nyhedsproduktionen (Strömbäck & Esser 2014). I den definition er der naturligvis rum til gradbøjninger, men man kan også argumentere for, at der i virkeligheden ikke kun er en enkelt medielogik, som er styrende for hele medieinstitutionens arbejde. Sagt på en anden måde, at hvert medie eller hver platform har sin egen logik. For eksempel har public service-medier en stærk demokratisk forpligtelse, der er med til at sætte en standard for arbejdet. Rent kommercielle medier eller tabloidpressen er i højere grad afhængig af overvejelser om markedsandele, brugernes bedømmelser og produktionsomkostninger. På samme måde har de sociale medier også fremmet en ny logik, som bygger på hurtig spredning af nyheder og et behov for at formulere sig kort - fx på Twitter. (Ibid).

Følger man denne tankegang, kan politiske journalister også følge en selvstændig logik. De politiske journalister udgør nemlig en særlig gruppe. Van Dalen og Skovsgaard (2010) konkluderer eksempelvis, at politiske journalister indtager en særlig placering i det interne hierarki blandt mediefolk på baggrund af deres medierende rolle i demokratiet, som kræver en større grad af troværdighed. Dette giver dem dels en større redaktionel frihed og skærmer dem fra det kommercielle pres, som andre journalister må forholde sig til. Men det fordrer samtidig også en opmærksomhed fra journalisternes side om, at deres legitimitet afhænger af, at de ikke udøver direkte indflydelse på den politiske sfære (van Dalen og Skovsgaard 2010, Albæk og de Vreese 2010: 291).

Logik på forskellige planer

Netop den slutning gør, at man kan sætte spørgsmålstejn ved, om den politiske logik virkelig er blevet underlagt og i stigende grad afhængig af mediernes logik (Nygren og Niemikari 2019: 197, Esmark & Mayerhöffer 2014: 221). Nygren og Niemikari (2019) argumenterer for, at de to logikker ikke altid gør sig gældende på det samme plan (Nygren & Niemikari 2019: 198).

Når aktører i den politiske dimension lukrerer på de mekanismer og elementer, som indeholdes i mediernes logik for at opnå politiske mål, er der tale om en instrumentalisering af medierne (Ibid.). Set i det perspektiv tipper magtforholdet mellem medier og politikere altså knapt så meget til mediernes side (Esmark & Mayerhöffer, 2014: 221). Samtidig får medierne dog en helt central rolle for udviklingen af den professionaliserede politiske kommunikation (Nygren og Niemikari 2019: 217-218).

Følger man denne tankerække er der ikke én logik, der fortrænger en anden med medialiseringen af politik. Politik handler stadig om magt - og derfor om, hvordan man sikrer sig offentlig opbakning og realiserer politiske mål. Når medielogikken bliver brugt som et værktøj til netop dette, gør den politiske logik sig fortsat gældende hos politikerne, ligesom medielogikken gør sig gældende hos journalisterne (Nygren & Niemikari 2019: 218). Bag logikkerne ligger der, som tidligere beskrevet, forskellige interesser hos aktørerne men i begge tilfælde er den offentlige opinion og påvirkningen af denne en prioritet.

Forholdet mellem medier og politik

Når det drejer sig om forholdet mellem medier og politik i en dansk kontekst, er det værd at påpege, at det forhold har flere dimensioner i kraft af det politiske systems natur netop i Danmark. Med Esmark og Ørsten (2008: 15) som forbillede kan man skelne mellem kommunikationen i det parlamentariske rum og i et mere korporativt rum. Mens det sidste tager udgangspunkt i forummet mellem interesseorganisationer, embedsværk og andre ikke-statslige aktører, centrerer det første sig om den politik, der vedtages i parlamentet og afspejles i politiske journalisters dækning af udspil, strategier, konflikter og lignende (Ibid.). Det er således også den parlamentariske dimension, der er fokus i denne undersøgelse.

Magtforholdet mellem medier og politikere og den kontinuerlige udvikling af dette er særdeles godt belyst rent teoretisk, men forskningen giver ikke et entydigt svar på, hvem af de to aktører, der har overtaget (Toegeby et al. 2004, Strömbäck & Van Aelst 2013, Phillips & Schrøder 2004). Dette skyldes, at magtbalancen konstant udvikler sig, og man bør måske derfor i højere grad betragte relationen mellem medier og politikere som en slags symbiose, hvor de to aktører gensidigt påvirker hinanden og reagerer på denne påvirkning.

Det er den gennemgående konklusion i international litteratur, at påvirkningen sker i en vekselvirkning, hvor mediernes voksende indflydelse med medialiseringen af politik har affødt en modreaktion i form af en professionalisering af den politisk kommunikation (Ibid.), som det er beskrevet ovenfor. Forholdet mellem de to aktører er desuden betinget af mere objektive og udefrakommende forhold som nedenstående. (Blumler & Gurevitch 1995: 92–95, Elmelund-Præstekær et al. 2015: 385).

Svag partitilslutning: Medlemskabstallene for de politiske partier er faldende, og manglen på direkte kontakt til vælgerbasen hos et givent parti gør politikerne afhængige af medierne. Ultimativt har denne faktor rod i classesamfundets opløsning, hvor partierne var tæt knyttede til deres baser, men hvor vælgerne også var mere trofaste og styret af ideologi, end de er i dag. (Blumler & Gurevitch 1995: 92–95, Strömbäck & Esser 2014b)

Kommercialiseret medielandskab: Det er brugernes krav og ønsker, der bliver styrende for kommercielle medier i tråd med en markedslogik (Brants & van Praag 2006), og det svækker båndet mellem medier og politikere. Sagt på en anden måde får læsertal og klik større og større betydning.

Stor konkurrence om mediebrugerne: I forlængelse af brugernes betydning for mediernes prioriteringer, skubber en øget konkurrence blandt medierne om brugernes tid på mediernes behov for at tage højde for deres publikum. De skal med andre ord sælge nyhederne, og det stiller krav til politikerne om at præstere tilsvarende - være autentiske og underholdende (Elmelund-Præstekær et al. 2011: 387).

Professionel politisk kommunikation: Partierne hyrer flere og flere medieeksperter og indlemmer dermed aktører drevet af en medielogik i deres organisation. Dette omdanner i et vist omfang partiorganisationerne til politiske kampagner. (Farrell & Webb 2000, Plasser 2001)

Journalistisk fokus på proces frem for substans: Der er en tendens blandt medierne til at importere sportsmetaforer og gøre politik til en fortløbende konkurrence. Internationalt kalder man det for en "horse race"-framing, og det dækker blandt andet over fokus på konflikter og meningsmålinger

Der er i henhold til ovenstående og en bred teoretisk enighed ikke nogen tvivl om, at medierne er vigtigere for politikerne i dag, end de var for 20-30 år siden (Togeby et al. 2003). Dette til stadighed mere gensidigt afhængige forhold mellem aktørgrupperne er dels et resultat af en politisk tradition for konsensus og samarbejde (Nygren og Niemikari: 2019: 210) og ovenstående strukturelle udvikling, men det hænger især sammen med en erkendelse af, at politik i stadig større grad er et spørgsmål om kommunikation (Ibid.). Det ses blandt andet ved, at der allokeres store ressourcer i det politiske system til at styre nyhedsstrømmen og den offentlige italesættelse af politiske initiativer.

Det beskrives af Nygren og Niemikari på denne måde:

I den enorme mængde af information, der er tilgængelig i dag, er håndteringen af nyheder nødvendig for at tiltrække offentlig opmærksomhed. (Nygren og Niemikari 2019: 215)

Derudover er det også værd at være opmærksom på, at der eksisterer en vis tillid og uformel forståelse for, hvordan "spillets regler" skal følges, trods de forskellige interesser mellem politiske journalister og politikere

(Ibid.). "Spillet" handler om, hvem der bestemmer, hvad der skal dominere den politiske dagsorden. I den internationale forskning er der enighed om, at især to faktorer betinger, i hvilken grad mediernes og politikernes dagsorden falder sammen: Dels emnet, der er tale om, og dels hvilke emner, oppositionen ønsker at tale om. Opmærksomhed fra oppositionens side vil med andre ord skubbe på et emne, som medierne sætter på dagsordenen (Green-Pedersen og Stubager 2010).

Sagen er, at medierne ikke bestemmer, hvad der besluttet politisk, men at de altså til en vis grad kan påvirke politikernes dagsorden: hvad de taler om og fokuserer på (Bo Schmidt-Udvalget 2015: 73).

I forlængelse af disse dynamikker er det nærliggende også at inddrage indeksteorien om forholdet mellem journalistik og politik, der med rod i Hallins (1984: 68) konklusioner fra den amerikanske mediedækning af Vietnam-krigen beskriver, hvordan medierne under visse omstændigheder har en tendens til at afspejle de fremherskende mønstre i den politiske debat (Hallin 1984: 68; Bennet 1990; Andersen 2017). Her har antallet og bredden af synspunkter i den politiske debat om et emne især en betydning (Bennet 1990: 106). I en mere systematiseret udgave illustrerer Robinson (2001: 535) dette med en model, der kombinerer det politiske konfliktniveau og mediernes adgang til kritiske kilder for at beskrive mediernes rolle overfor befolkningen. I den fører politisk enighed blandt de dominerende aktører til, at medierne bliver en form for megafon, når de formidler et givent politisk initiativ i lyset af konsensus og uden kritik i manglen på kilder til at artikulere denne. Politisk uenighed på det samme plan skaber imidlertid nogle helt andre forudsætninger for medierne på grund af de divergerende synspunkter, og her vil medierne altså i højere grad afspejle konflikten netop ved hjælp af de kritiske kilder, der er til rådighed (Robinson 2001). Det er væsentligt her at være opmærksom på vægtningen af konflikt på et eliteniveau – der, hvor der er beslutningskraft og politisk indflydelse. Det er baggrunden for, at man med indeksteorien kan argumentere for, at medierne følger politikerne snarere end omvendt, med mindre at politisk usikkerheden om en beslutning åbner en helt tredje mulighed, hvor medierne i højere grad påvirker processen som en part (Ibid.).

Mediernes magt

For at komme selve betydningen af mediedækning nærmere, er det oplagt at starte med den demokratiske samfundsfunction, medierne med deres dækning af blandt andet politik, har. I krydsfeltet mellem medier og politik er denne funktion en del af et magtspil, og derfor må man også betragte mediedækningen som en form for magtudøvelse (Esmark & Ørsten 2008).

Magtudøvelse er dog et begreb med mange facetter (Christensen & Jensen 2009 m.fl.), og når det gælder mediernes magt, er man nødt til at forstå, at denne er kompleks og antager flere forskellige former. Den kan

i tråd med politologen Robert A. Dahls (1957) beskrivelse ses direkte når, én aktør, A, har magt over en anden, B, i det omfang, at A kan få B til at gøre noget, denne ellers ikke ville have gjort (Dahl 1957: 102). Men magt kan også komme til udtryk mere indirekte (Bachrach og Baratz 1962) ved, at A kan bestemme, hvad B får mulighed for at tage stilling til, og endnu mere uformelt gennem skjulte magtforhold, hvor A påvirker B's præferencer, så B mener at følge egne interesser, men i virkeligheden følger A's (Lukes 1974). Endelig kan magtudøvelsen også være mere diffus som et resultat af normer og vaner og accepten af disse i en institutionel kontekst (Christensen & Jensen 2009: 93). I den videre teoretiske gennemgang, vil det fremgå, hvordan mediernes magt udøves i alle disse former og mere til.

Mediernes funktion og magt i det moderne samfund er så central, at man teoretisk betragter dem som en politisk institution (Albæk og de Vreese 2010). Det skyldes, at medierne fungerer som et bindeled mellem demokratiets øvrige aktører. Albæk og de Vreese beskriver den således:

Vi vil i dag ganske enkelt ikke kunne forstille os et moderne demokrati uden medier. Demokrati fordrer, at information spredes dels til borgerne, så de kan træffe frie, informerede valg, dels til beslutningstagerne, så de kan træffe beslutninger i overensstemmelse med offentlighedens ønsker; at der eksisterer en offentlighed, dvs. et forum for offentlig meningsudveksling; og at der holdes øje med magtmisbrug inden for det offentlige og andre steder i samfundet. Det er funktioner, som varetages af medierne. Og det er funktioner, uden hvilke et moderne demokrati ikke ville kunne fungere (Albæk og de Vreese 2010: 283-284)

Sagt på en anden måde er medierne en kanal mellem magthavere, andre politiske aktører og – som det har fokus i denne undersøgelse: vælgere. Det er gennem medierne, at befolkningen og andre politiske aktører kan holde sig informeret om, hvad politikerne mener, beslutter, og hvordan de håndterer dette og hint. Samtidig er det også gennem medierne, at politikerne kan følge med i vælgernes og andre politiske aktørers holdninger og synspunkter. Medierne skaber dermed en offentlighed og et forum for meningsudveksling (Albæk og de Vreese 2010), og det er på den baggrund, man skal forstå deres magtudøvelse. Deres væsentligste funktioner kan opsummeres således (se fx. Esmark & Ørsten 2008; Esmark & Mayerhöffer 2014; Soroka 2012).

Informationssortering og -præsentation: Det handler om, at der er så meget information, at det er nødvendigt, at nogen selekterer i det - udvælger det vigtigste (Soroka 2012). Netop vigtigheden af denne selektion og de kriterier eller lignende, der ligger bag den, er central i denne undersøgelse. Det er journalistikkens klassiske gatekeeper-funktion (Ibid.), som gør sig gældende her, blandt andet med afsæt i mediernes respektive

nyhedskriterier, men indholdet skal ydermere formidles i en form, så det er let tilgængeligt og attraktivt for borgerne.

Kommunikationsforum: Det handler om, at demokrati forudsætter en offentlighed (Albæk & de Vreese 2010: 285) Hvis borgerne skal kunne træffe informerede valg, skal de også oplyses om politikernes synspunkter, deres konsekvenser og politiske alternativer (Dahl 1998: 86). Både denne og den forrige funktion er dermed et udtryk for en indirekte magtudøvelse fra mediernes side.

Kontrol: Denne funktion er i højere grad mere direkte rettet mod magthaverne. Det repræsentative demokrati fordrer en tillid fra vælgerne til, at politikerne forvalter magten og håndterer samfundets fælles anliggender kompetent (Dahl 1998). Men borgernes ytringsfrihed, forsamlingsfrihed, retssikkerhed med videre sikrer en kontrol (Albæk & de Vreese 2010: 286), og det er med afsæt heri, at man kan tale om medierne som den Fjerde statsmagt.

Socialisering: Funktionen her er omvendt rettet mod resten af samfundet, men handler netop om den iboende tillid i demokratiet som styreform. Den understøttes af medierne og den meningsudveksling, som foregår her, fordi de er med til at socialisere eller så at sige præge borgere i tråd med de demokratiske værdier - til at orientere sig og tage stilling (Albæk & de Vreese 2010: 287). Det sker på et bevidsthedsmæssigt niveau, og det er for eksempel i forlængelse heraf, at man kan tale om medierne som udøvere af en institutionel magt (Christensen & Jensen 2009: 93-95).

Dannelse og opdragelse: Som funktion hænger denne nært sammen med den forrige og er også udtryk for en institutionel og skjult magtudøvelse (Ibid.), men af mere praktisk karakter, da det handler om borgernes evne til at agere i et demokrati. Det vil sige, at medierne opdrager borgerne og gør dem bekendt med de færdigheder, der skal til for kompetent at tage del i den demokratisk-politiske proces.

Menings- og viljedannelse: Denne sidste funktion handler om, at oplysningen af borgerne og beslutningstagere tjener en meningsdannelsesfunktion (Albæk & de Vreese 2010: 287) og gør det muligt for borgerne selv at danne holdninger, tage stilling og at udvikle en selvstændig vilje og bevidsthed herom.

Agenda setting

Den måde, som medierne med deres konkrete dækning af en sag kan påvirke dens position på befolkningens dagsorden, kalder man teoretisk for agenda setting (McCombs 2005). McCombs og Shaw (2005; 2014) er ophavsmændene til begrebet, som man i forlængelse af ovenstående redegørelse for mediernes magtposition i samfundet, skal forstå på baggrund af, at medierne altså har en væsentlig betydning for den offentlige meningsdannelse.

Medierne stiller en service til rådighed, som befolkningen i høj grad er interesseret i, når de tilbyder information om det samfund, borgerne lever i. Gennem fremstilling af nyhederne med udgangspunkt i fakta og viderebragte holdninger om bestemte sager, former medierne implicit borgernes perspektiver på de enkelte emner eller problemstillinger (McCombs 2005:156). Følger man Lippmanns videre argumentation som beskrevet af McCombs (Ibid), rækker denne indflydelse så langt, at medierne faktisk er styrende for de billeder, som figurerer i vælgernes hoveder og deres mentale forestillinger om den omkringliggende verden - også offentlige anliggender, som de ellers aldrig støder direkte på (McCombs 2005:157).

Derudover er den intense konkurrence mellem både politikere og journalister samt internt i aktørgrupperne for at få forskellige emner på dagsordenen et vigtigt aspekt i agenda setting-teorien. Der vil nemlig altid være et væld af problemstillinger, som konkurrerer om den offentlige opmærksomhed. Denne konkurrence bliver særlig intens, fordi der ikke er plads til dem alle på den offentlige dagsorden (McCombs 2014: 81). Den er begrænset af befolkningens ressourcer i form af tid og psykologisk kapacitet, af spalteplads i nyhedsaviserne, længden på TV-indslag - selv på internettet bliver den offentlige dagsorden begrænset af borgernes tid og interesse (McCombs 2014:82). Agenda setting eller dét at placere emner på den offentlige dagsorden er altså en øvelse, som foregår på flere niveauer - det gælder både selve emnet og forståelsen for emnet (McCombs 2005:159).

På det første niveau handler det om opmærksomhed - om hvilke emner, der kommer i fokus hos borgerne, hvilke emner, der er i mediernes fokus, og samklangen, når forskellige offentlige problemstillinger synliggøres af medierne og derfor får borgernes opmærksomhed. På det andet niveau handler agenda setting om derefter at skabe en forståelse for disse problemstillinger og objekter, for eksempel ved at beskrive objekterne med egenskaber og karakteristika, som skal skabe en dybere indsigt i og forforståelse for emnerne på dagsordenen. Derfor bliver det centralt, hvordan objekterne omtales og beskrives. (McCombs 2005:159)

Framing

Netop dette niveau i relationen mellem politikere, journalister og måske vigtigere: befolkningen, kan kobles til et andet begreb: framing. Ud over at medier kan placere forskellige emner på den offentlige dagsorden, opstår en yderligere magt nemlig i den måde, som historierne er fortalt og det indtryk, de efterlader hos modtagerne (Nord & Strömbäck 2003; de Vreese 2005). Selvom denne undersøgelse ikke bygger på en framinganalyse, er begrebet stadig væsentligt i forlængelse af den magt, medierne udøver i forholdet til politikere.

Begrebet framing knytter sig til det faktum, at kommunikation og meningsdannelse er en proces (de Vreese 2005: 51). Det gælder både på et individuelt niveau og på et samfundsplan. På den baggrund kan fremstilling af et emne i en specifik kontekst eller med vægt på særlige elementer skabe en viden og forudindtaget indstilling, som påvirker modtagernes fortolkning af en given begivenhed (de Vreese 2005: 52). Selve definitionen af framing som *øvelse* og *frames* som elementerne i denne findes der et utal af i international litteratur. Fælles for dem er dog, at de centrerer sig om en form for definitionsmagt, som hænger sammen med at meningsdannelsen er påvirkelig - og kan styres ved at aktivere specifik viden og skabe en relevant kontekst. (Entman 1993, 2015: 52; Gamson & Modigliani 1989: 3)

Det klassiske framingbegreb er formuleret af Entman i 1993 som den måde, "hvorpå den menneskelige bevidsthed påvirkes gennem overførsel (eller kommunikation) af information fra et "sted" - som eksempelvis en tale, en ytring, en nyhedshistorie eller en roman - til bevidstheden" (Entman 2015, 116).

Med det udgangspunkt sker framing ifølge Entman mindst fire steder i en kommunikationsproces: hos afsenderen, i teksten (stedet), hos modtagerne og i kulturen omkring disse (Entman 2015, 117). Det er her, at specifikke forhold eller fremhævelse af elementer er med til at skabe årsagssammenhænge, argumenter og evalueringer (Ibid.). Når det gælder de enkelte elementer, som denne proces sker gennem, påpeger Entman (1993: 52), at de kan identificeres som tilstedeværelsen eller fraværet af specielle nøgleord, gængse udtryk, stereotypiske billeder, og information, der understøtter en tematisk fremstilling af fakta eller vurderinger. Sagt på en anden måde, er frames et spørgsmål om sprog og præsentation af relevant fakta - vel at mærke i en komprimeret og let tilgængelig form, der leder modtageren til en åbenlys konklusion (Gamson & Modigliani 1989) for eksempel ved brug af metaforer, eksempler, catch-phrases og skildring gennem (sproglige) billeder.

Nogle af disse frames er knyttet til et specifikt emne, mens andre går igen i flere sammenhænge i en mere generel form. Derfor skelner man teoretisk mellem henholdsvis issue-specifikke frames og generiske frames (de Vreese 2005).

Nyhedsværdi og selektion

Både agenda setting- og framingteori gør det muligt at argumentere for vigtigheden af og at belyse, hvordan den journalistiske behandling af politiske beslutninger påvirker befolkningen. Imidlertid forklarer teorierne kun visse perspektiver i baggrunden for den journalistiske behandling, som de for eksempel kommer til udtryk i de funktioner, der er beskrevet tidligere i kapitlet. En yderligere forklaring skal man finde i teori om nyhedsværdier. Basalt set er spørgsmålet her – hvad er en nyhed? Sagt med andre ord: hvad skal der til for at fx en politisk beslutning får værdi for en nyhedsjournalist.

Nyhedsværdi er teoretisk forsøgt forklaret som begreb et utal af gange og flere har også opstillet rækker af kriterier, der kan afgøre nyhedsværdien af en given begivenhed. Som Harcup og O'Neill (2016) beskriver det, er en udtømmende definition eller operationalisering vanskelig at indfange. Blot at begrebet "den journalistiske mavefornemmelse" (Schultz 2007) bliver brugt til at verificere journalistisk værdi, illustrerer sværhedsgraden i at indkapsle begrebet.

Det skal derfor påpeges, at enhver udforskning af nyhedsværdier kun kan tilbyde en del af forklaringen på, hvad der egentlig ligger bag journalistiske beslutninger om nyheder (Harcup & O'Neill 2016). Det skyldes også, at forskningen i nyhedsværdier er sket med forskellige tilgange – nogle har fokuseret på den tilsyneladende nyhedsværdi i en begivenhed eller aktør for at finde ud af, hvorfor den pågældende historie er blevet prioriteret (se fx Harcup and O'Neill 2001). Andre har fokuseret på den organisatoriske kontekst og kulturelle eller økonomiske forhold, der kan påvirke nyhedsudvælgelsen (se fx Schultz 2007). Denne skelnen er også et produkt af, at nyhedskriterierne kan anskues enten fra brugernes side – hvad der efterspørges, eller fra mediernes side – afhængigt af normer og økonomi (Weaver et al. 2007).

En anden faktor, der gør nyhedsværdier til en vanskelig størrelse at arbejde med, er, at de også skal betragtes i sammenhæng med, hvem der anvender dem – ikke kun hvad de anvendes på (Harcup & O'Neill 2016, Schultz 2007: 197). Det har dermed betydning for journalistens uafhængighed og mulighed for at træffe selvstændige beslutninger om nyhedsudvælgelsen, hvilken organisation journalisten arbejder for, hvilken slags journalistik vedkommende producerer, samt hvilket niveau journalisten arbejder på (Schultz 2007).

Denne undersøgelse læner sig dels op ad de kriterier for nyhedsværdi, som Schultz (2007) på baggrund af bred dansk medieforskning har opstillet i netop i en dansk kontekst:

Aktualitet, relevans, identifikation, konflikt, sensation og eksklusivitet. (Schultz 2007: 204)

De skal forstås sådan, at en begivenhed eller lignende, der opfylder et eller flere af ovenstående kriterier, får desto større nyhedsværdi for et medie. Ydermere er det værd at være opmærksom på, at de seks kriterier tager højde for både hensyn til mediebrugerne, når det gælder fx relevans og identifikation, men også til

mediemarkedet ved at værdisætte eksklusiviteten og sensationen. Samtidig påpeger Schultz, at der er forskellige typer af nyhedskriterier blandt de seks – nogle nyhedskriterier tages for givet og bliver sjældent italesat. De kaldes doksiske nyhedskriterier. Andre kriterier er mere eksplicite, men den type deler sig i to kategorier: dem, der ikke sættes spørgsmålstejn ved, og dem, der er til debat. De kaldes henholdsvis ortodokse og heterodokse nyhedskriterier. (Schultz 2007)

Dertil knyttes nyhedsværdien dog også til et mere aktør-orienteret kriterie i tråd med konklusionerne hos van Santen et al. (2013) og Vliegenhart & Walgrave (2008): Tidligere mediedækning. Det viser sig nemlig i begge studier, at en tidligere omtale af et givent emne i medierne øger sandsynligheden for, at en historie om dette emne bliver dækket af medierne (Ibid.). Mekanismen hænger sammen med den interne påvirkning medierne imellem, som er beskrevet med begrebet intermedia agenda setting ovenfor.

Samlet set er nyhedsværdi altså ikke en fast størrelse men afhængig af mange faktorer, der både knytter sig til historien i sig selv, dem der producerer den, organisatoriske forhold og udefrakommende påvirkning (Santen et al. 2013: 14-16). I denne undersøgelse tages der udgangspunkt i medieinstitutionen som helhed, og derfor er der lagt vægt på de generelle og ikke så specifikke nyhedskriterier, nemlig historiens karakteristika og udefrakommende påvirkning, herunder intermediel påvirkning.

Medierne i Danmark

Det giver i forlængelse af ovenstående mening at se nærmere på medieinstitutionen i en dansk kontekst, da den er den helt centrale aktør – eller institution om man vil – i denne undersøgelse. Det danske medielandskab består imidlertid af mange forskellige medier med forskellig form, sigte og traditioner bag sig (Esmark & Østen 2008: 9). Alligevel kan man godt opstille nogle kendetegn ved den måde, medierne som en helhed fungerer på.

For overskuelighedens skyld gøres det i det følgende med udgangspunkt i de faktorer, som de anerkendte medieteoretikere Hallin og Mancini opstiller for ethvert mediesystem: Den nationale regulering af pressen, historien bag og brugen af medierne, graden af journalistisk professionalisering og graden af politisk parallelisme mellem medier og partier (Hallin & Mancini 2004).

Overordnet set er det danske mediesystem af den form, der af Hallin og Mancini kaldes for den korporative demokratiske model, kendetegnet ved en stor grad af interaktion mellem staten og civilsamfundet (Hallin & Mancini 2004). Reguleringen af danske medier er relativt omfattende i form af økonomisk støtte, der – når det gælder formen, ikke indholdet - i en vis grad er betinget fra politisk side (Hjarvard 2007: 27), formelt set er reguleringen dog rimelig liberal og retter sig ikke mod journalistisk indhold men mod uddannelsen af

journalister og netop økonomisk støtte til medier (Esmark & Ørsten 2008: 12). Samtidig er graden af journalistisk professionalismisme høj (Ibid.) – to forhold, der som regel går hånd i hånd (Hallin & Manchini 2004). Det vil sige, at pressen ikke er begrænset af det politiske system eller pres herfra. I stedet er det journalistiske rutiner, deadlines og konkurrencevilkår på mediemarkedet, der er styrende (Esmark & Ørsten 2008: 14). Det er i forlængelse heraf anerkendt som lidt af et paradoks, at det i Danmark og Scandinavien gør sig gældende samtidig med en politisk parallelisme. Denne har dog ikke omfang som under partipressen, men kommer til udtryk i kontekst af opinionsstof med et klart politisk ståsted (Ibid.).

På baggrund af ovenstående skal undersøgelsen, der præsenteres i de følgende kapitler, læses med tanke på såvel mediernes samlede ageren, men også de forhold og den logik, der ligger til grund for den måde, medierne fungerer på. Ydermere er det vært at huske på, at det er udtryk for en magtudøvelse, der i konteksten af denne undersøgelse især er rettet mod politikere, og at denne magtkamp foregår i en demokratisk reaktionskæde, hvor befolkningen også indgår.

Metode

Undersøgelsen i dette speciale centrerer sig om en kvantitativ analyse af mediedækningen af de nye love, der blev vedtaget i Folketinget i den seneste samling fra oktober 2019 til juni 2020. Derudover danner konklusionerne fra denne kvantitative analyse baggrund for en række kvalitative interviews, som skal give et dybere perspektiv på problemstillingen. Med andre ord er undersøgelsen et produkt af det, som Bryman (2006: 59) kalder mixed methods, hvor den kvalitative og kvantitative fremgangsmåde er integreret i undersøgelsens design, så styrkerne fra hver tilgang kombineres (Ibid.).

En sådan metodekombination er især en fordel, når analytikeren selv har foretaget den kvantitative analyse, som det er tilfældet i nærværende undersøgelse. Heraf opnår analytikeren nemlig et indgående kendskab til såvel det indhold, der er undersøgt, samt omfang og form (Eskjær & Helles 2015: 130). En anden fordel er, at metoderne på denne måde kan åbne op for fortolkning af empirien uden at have indflydelse på den (Eskjær & Helles 2015: 16-17).

Fremgangsmåden, der kort er redegjort for ovenfor og som uddybes i det følgende, er udtryk for en abduktiv tilgang til den videnskabelige undersøgelse. Den abduktive tilgang læner sig op ad en induktiv forståelse af videnskabelighed, men til forskel for en ren induktiv tilgang, forsøger undersøgelsen fra et abduktivt udgangspunkt at gå bag om det fænomen, der bliver beskrevet og behandlet (Olsen & Pedersen 2011: 152). Det vil sige, at empirien bliver behandlet med henblik på også at sige noget om de underliggende mekanismer, som er med til at forårsage det observerede (Ibid.). I konteksten af nærværende undersøgelse betyder det, at sigtet dels er at afdække omfanget af mediedækningen af politiske beslutninger i form af lovforslag, men også at stille spørgsmålene hvorfor, hvordan og med hvilke konsekvenser.

Kvantitativ metode

Den kvantitative metode, som dette speciale gør brug af i indholdsanalysen, anvendes ofte som fremgangsmåde - både inden for humaniora og samfundsvidenskab, hvor formålet med en given undersøgelse er at "drage slutninger om budskaber, kontekst og kommunikationsprocesser ved hjælp af statistiske metoder" (Eskjær & Helles 2015: 11-12). Med en kvantitativ tilgang bliver undersøgelsesfeltet kvantificeret – det vil sige, at de undersøgte forhold oversættes til specifikke datapunkter, der kan bruges i en statistisk sammenhæng. På den måde kan forskelle, mønstre eller tendenser identificeres.

Til dette arbejde er der i undersøgelsen af de nye loves mediedækning udvalgt en række variable. Udformningen af de variable er et resultat af sigtet med lige præcis denne undersøgelse, men overordnet gælder det

for den slags, at deres tilstedeværelse registreres for at finde en frekvens af et konkret empirisk forhold. (Eskjær & Helles 2015: 10-13, 67). De konkrete variable præsenteres i et følgende afsnit nedenfor.

Datagrundlag

De 215 lovforslag, som i den forgangne Folketingssamling er blevet vedtaget, er grundlaget for den kvantitative undersøgelse, der behandler data om, i hvilket omfang disse er blevet journalistisk behandlet.

Lovforslagene fremgår af Folketingets hjemmeside, ft.dk, der tillader en sortering af dem, der er blevet vedtaget via følgende sti:

<https://www.ft.dk/dokumenter/dokumentlister/lovforslag?session=20191&numberOfRecords=200&startRecord=1&sortOrder=asc> Fundet på ft.dk > dokumenter > lovforslag > 2019/2020

Desuden findes der for hvert enkelt nye lov, udover en beskrivelse af indholdet, også data på afstemningen, som indgår i analysen. Det er blandt andet antallet af stemmer for et lovforslag samt en oversigt over, hvordan de enkelte partier og medlemmer har stemt. Anvendelsen af denne data uddybes nedenfor.

De nye love er en ultimativ manifestation af en politisk beslutning, og det er netop på den måde, man skal forstå dem som datagrundlag i denne undersøgelse. Et vedtaget lovforslag bliver til lov (ft.dk a), men det kræver tre behandlinger og afstemninger i Folketinget for at nå dertil (Ibid.). Det er desuden kun regeringen, der kan fremsætte lovforslag. De resterende partier kan ved at stille og vedtage beslutningsforslag pålægge regeringen at gøre dette eller hint og dermed tage initiativ til ny lovgivning (Ibid.), men derfor er lovforslagene, som de bliver vedtaget, altså den mest endegyldige form for en politisk beslutning. De består basalt set af et sæt paragraffer, hvis indhold og formål uddybes i lovforslagets bemærkninger eller forarbejder (ft.dk a). Da denne analyse ikke går i dybden med lovforslagenes mere specifikke indhold, men nøjes med en tematisering, har det kun i enkelte tilfælde været nødvendigt at konsultere lovforslagenes bemærkninger for at beskrive deres overordnede indhold, som det ses af bilag A.

De nye love er altså udtryk for, hvad vi som samfund på demokratisk vis har besluttet, skal være det lovmæssige grundlag for gældende ret (ft.dk b). De sætter rammerne for borgere, virksomheder og andre aktørers adfærd, og heraf følger, at lovgivningens værdi er afhængig af, at befolkningen er bekendt med den og efterlever den. Det er også årsagen til, at det er foreskrevet, at "lovteksterne skal skrives så præcist, at borgerne ikke er i tvivl om de fælles spilleregler i samfundet" (Ibid.).

Efter vedtagelse af lovforslaget annonceres en ny lov i Lovtidende, og i visse tilfælde kommunikeres konsekvenserne også ud fra ministerier og styrelser eller direkte til relevante borgere i e-boks. I alle tilfælde er der

kun tale om indholdet af den nye beslutning – ikke argumentation for, hvorfor og hvordan loven er udformet som den er. Den slags foregår i forhandlingerne op til fremsættelsen af et nyt lovforslag (ft.dk c).

Ud fra de enkelte nye love er der i forbindelse med denne undersøgelse foretaget en mediesøgning på indholdet i eller emnet for hver enkelt, og det er resultatet heraf, der ligger til grund for kodningen af den afhængige variable – mediedækningens omfang. Denne og dens kategorier uddybes i det følgende. Til selve kodningsarbejdet er såvel mediedatabasen Infomedia og den mest omfattende søgemaskine på nettet, Googles, algoritmer blevet anvendt. Ved at søge på forskellige nøgleord fra lovforslagene og videre koble disse til specifikke medier – fx et flueben ved Politiken m.fl. i Infomedia og tilføjes af @pol.dk i Googles maskine, fremkommer om ikke alle så tilstrækkeligt mange artikler til at afgøre mediedækningens omfang ud fra tre kategorier: Bred dækning, nichedækning eller ingen dækning, som uddybes nedenfor. I praksis viste det sig hurtigt, at artiklerne fra de større medier blev præsenteret tidligt i listen over søgeresultater, når der var tale om en bred dækning, mens nichemediernes artikler blev vist først, hvis ikke de større medier havde dækket den pågældende lov. Ingen dækning viste sig ved ingen eller kun irrelevante artikler på Infomedia og google-resultater af ren kommunikativ karakter – fx på ministeriers, interesseorganisationers eller alene Folketingets hjemmeside.

Afgrænsning

Undersøgelsen beskæftiger sig kun med nye love vedtaget i den forgangne folketingssamling. Denne begrænsning har primært afsæt i praktiske forhold. Det er ressourcekrævende at udvide perioden, dels i forhold til tiden, det tager at gennemgå lovforslagene, men også da de parlamentariske forhold forandrede sig forud for denne folketingssamling med et folketingsvalg og efterfølgende en ny regering. En opgørelse af partier i regering eller opposition ville dermed være vanskeligere eller skulle opgøres i flere separate kodeark for hver folketingssamling.

En enkelt folketingssamling alene rummer desuden ikke alene en bredde men et fuldkomment billede på den politiske dagsorden i forhold til tidsperspektivet i dansk politik, hvor lovforslag forfalder ved folketingssamlingens udløb og ikke kan fremsættes før folketingsårets start. Et så helstøbt billede ville ikke opnås ved blot at undersøge de love, der bliver vedtaget indenfor et par måneder eller en anden specifik periode. Det har i forlængelse heraf været en selvstændig overvejelse, om analysen af mediedækningens omfang ville stå stærkere ved at gå dybere ned i dækningen af færre lovforslag. Det er imidlertid vurderet, at faldgruberne i en sådan udvælgelse (Eskjær & Helles 2015: 54-55) ikke står mål med repræsentativiteten og reliabiliteten i denne bredere undersøgelse (Ibid.). Til gengæld kan konklusionerne i nærværende undersøgelse med fordel

sammenholdes med en mere omfattende indholdsanalyse af dækningen, der gransker de enkelte artikler om den nye lov.

En del af lovforslagene er under behandlingen i Folketinget blevet delt. De optræder i opgørelsen som det antal, de er blevet opdelt i – oftest i to separate love – fordi de har hver deres indhold om end omdrejningspunktet er det samme. Hver af disse dele af det oprindelige lovforslag har også givet anledning til en parlamentarisk afstemning og har dermed en selvstændig fordeling af stemmer for og imod.

Blandt de nye love er der en række, som er knyttet til de helt særlige omstændigheder omkring coronakrisen 2020. Mediedækningen af coronakrisen og opmærksomheden omkring regeringens håndtering, for ikke at nævne den parlamentariske dynamik, har været ekstraordinær. Derfor er de lovforslag, der er vedtaget som følge af covid-19-epidemien ikke inkluderet i undersøgelsen. Coronakrisen har derudover også ført til, at en del lovforslag er bortfaldet for at begrænse lovgivningsarbejdet. I alt har 167 lovforslag været genstand for undersøgelse.

Som det bliver beskrevet i det følgende, bliver disse nye love med henblik på analyse delt op i flere kategorier. Med 164 love som udgangspunkt følger der dog en risiko for, at nogle af disse kategorier bliver relativt snævre, hvilket udfordrer resultaternes styrke og troværdighed. Alligevel går konklusionerne, som det senere vil blive beskrevet, i en klar retning, og kan dermed om ikke andet tjene som afsæt for en endnu større undersøgelse.

Trods de særlige omstændigheder i de sidste par måneder af folketingssamlingen, har det med hensyn til den grundlæggende præmis om ny og aktuel empiri i specialet, været en prioritet at vælge en periode, der ikke ligger flere år tilbage. Det betyder imidlertid ikke, at andre, foregående perioder ikke med fordel kunne gennemgå samme behandling i en videre analyse.

Variable

De variable, der indgår i den kvantitative analyse af de nye loves dækning, er forud for undersøgelsen blevet beskrevet i en manual for at sikre kodningens kvalitet og dermed reliabiliteten af undersøgelsen. Denne manual og det kodeskema, der er anvendt, findes i bilag C og D. I en større undersøgelse, hvor kodningen er udført af flere mennesker, ville manualens primære formål være at sikre en konsistens i identifikationen af de respektive variable (Eskjær & Helles 2015: 78). Selvom denne undersøgelse blot er udført af mig som enkeltperson, havde det været en fordel at sikre reliabiliteten ved at teste, at fortolkningen af de valgte variable sker på ensartet vis på tværs af forskere. Det har ikke været muligt i denne forbindelse, men manualen er fortsat en vigtig rettesnor i undersøgelsen, og den tjener stadig det formål at styrke analysens transparens

og validitet, så det er muligt for andre forskere at efterprøve eller udbygge undersøgelsen. Man kunne imidlertid have styrket perspektiverne i den mulighed ved at lade manualen blive vurderet af udenforstående forskere, så risikoen for fortolkningsfejl og interkoderreliabilitet mindskes (Eskjær & Helles 2015: 15, 77).

Afhængig variabel – omfanget af lovforslagets mediedækning

Den afhængige variabel, og altså det forhold, der undersøges og sættes i relation til en række andre faktorer i analysen (Blom-Hansen & Serritzlew 2014), er omfanget af mediedækningen af de nye love.

Én måde at beskrive denne er, som van Santen et al (2013) gør det i deres undersøgelse, at gøre dækningens omfang op ved at tælle antallet af artikler om et givent lovforslag indenfor en given tidsramme. I forhold til sigtet med denne undersøgelse rummer den fremgangsmåde imidlertid en u hensigtsmæssig usikkerhed, da antallet af artikler i sig selv dermed skal afgøre, om et givent lovforslag er omtalt bredt. Det vil sige at en artikelserie i Berlingske om et emne, der ikke får stor opmærksomhed i andre medier, risikerer at resultere i et tal af samme størrelse som det, der beskriver en dækningen af en aftale eller lignende i en hel række medier. Usikkerheden ved en sådan fremgangsmåde vil kun blive større som følge af, at tidsrammen for denne undersøgelse er meget bred for at rumme medieomtale, der sker både i forbindelse med en annoncering af den politiske intention, de senere forhandlinger, afstemninger og så videre. Denne overvejelse udbygges nedenfor. Dernæst er spørgsmålet om antallet af artikler i aviser er udslagsgivende for, hvorvidt dækningen når et omfang, så befolkningen kan tage stilling til den problemstilling eller det emne, lovforslaget omhandler.

På den baggrund og betinget af tilgængelige data er det prioriteret at beskrive mediedækningens omfang for nye love - og altså undersøgelsens afhængige variabel - med tre kategorier: 1) Bred dækning, 2) niche-dækning og 3) ingen dækning.

1. Nye love, der falder i kategorien 'bred dækning', er omtalt i minimum tre landsdækkende medier – eksempelvis de store dagblade, Jyllands-Posten, Berlingske og Politiken, samt tv2.dk eller dr.dk. Disse er valgt på grund af deres rækkevidde – aviserne er de tre med størst oplag, og dr.dk og tv2.dk er de nyhedsmedier, der på nettet når den største del af befolkningen (Schrøder et al. 2018, 23). Derudover er vurderingen desuden, at dækningen på de to tv-kanalers hjemmesider rummer en rimelig sandsynlighed for, at det pågældende lovforslag også har været dækket i nyhederne på TV og i DR's tilfælde i Radioavisen også.

2. Nye love, der falder i kategorien 'niche-dækning', lever ikke op til kriteriet ovenfor, men omtales i nichemedier som Altinget, Børsen, Ingeniøren, watch-medierne, Folkeskolen, Lastbilmagasinet, Landbrugsavisen og lignende. Nichemedier dækker altså over fagspecifikke udgivelser med et snævert publikum, dog ikke fagblade, der er koblet op på interesseorganisationer, og hvor dækningen i højere grad har karakter af kommunikation end journalistisk formidling.
3. Nye love, der falder i kategorien 'ingen dækning', er ikke behandlet journalistisk. De er eksempelvis omtalt i Lovtidende, på Folketingets hjemmeside, ministeriernes hjemmesider og på Høringsportalen. Også den slags bearbejdning fra interesseorganisationer, der i højere grad har karakter af kommunikation til medlemsvirksomheder, hører til her.

Som det tidligere er beskrevet, ligger der et omfattende kodningsarbejde bag sorteringen af love i disse tre kategorier. Det er sket på baggrund af dels Infomedias database og dels Googles søgemaskine, hvor resultaterne – altså omfanget og afsenderne af de fremsøgte artikler – har afgjort, hvilken kategori det enkelte lovforslag hører til. Dokumentationen for lovforslagenes kategorisering fremgår af bilag A via links til relevant mediedækning. De enkelte artikler og deres specifikke indhold har ikke spillet en rolle for kategoriseringen i denne undersøgelse, men der er potentiale for at kvantificere mediedækningens omfang yderligere i en videre undersøgelse på dette punkt.

En central pointe i kodningsarbejdet er, som tidligere nævnt, at omtalen af et givent lovforslag eller en ny lov ikke er tidsbestemt. Sagt på en anden måde har tidspunktet for mediedækningen ikke betydning for kategoriseringen. Det skyldes, at en ny politisk aftale eksempelvis ofte trækker mere omtale den dag, hvor den præsenteres eller indgås, end den dag, hvor selve lovforslaget, der udmønter den, bliver stemt igennem i Folketingssalen. Det samme gør sig gældende, når regeringen præsenterer sine intentioner på et felt, og der først herefter følger forhandlinger og senere en vedtagelse af det endelige forslag. Det har blandt andet været tilfældet i forbindelse med tiltag mod vanvidsbilisme og den nye mulighed for juridisk kønsskifte. Derfor er medieomtalen karakter ikke bestemt af omfanget på den specifikke dag, lovforslaget vedtages, men på baggrund af, om omtalen overhovedet har været der i løbet af den seneste folketingssamling.

Dette aktive valg hænger også sammen med forudsætningerne bag undersøgelsen, nemlig at omfanget af dækningen har en betydning for befolkningens bevidsthed om den givne lov. Da den bevidsthed i denne undersøgelse ikke gradbøjes, har bevidstheden om, hvad regeringen agter at gøre, og bevidstheden om, hvad

regeringen har gjort på et givent område, samme værdi. En gradbøjning af bevidstheden om et lovforslag og en kobling til mediedækningen vil kræve en mere omfattende undersøgelse.

Uafhængige variable – konflikt, modstandere og indhold

I undersøgelsen af, hvor meget mediedækning de forskellige lovforslag får, er det naturligvis interessant, om det er muligt at pege på årsager til variationen i mediedækningens omfang. Med andre ord; om mediedækningens omfang påvirkes af udvalgte faktorer (Blom-Hansen & Serritzlew 2014). Disse faktorer er i den sammenhæng uafhængige variable (Ibid.) og har rod i teori, som er præsenteret i det foregående kapitel, men især med inspiration fra van Santen et al.'s (2013) fremgangsmåde.

Der er med afsæt i det foregående teorikapitel et væld af faktorer, der kan forestilles at påvirke mediedækningens omfang for en given ny lov. Langt de fleste af disse – eksempelvis de fleste af nyhedskriterierne – har at gøre med indholdet i det konkrete lovforslag, hvilket vi skal se nærmere på i analysen i det følgende kapitel, hvor kategoriseringen af mediedækningens omfang tolkes på baggrund af den præsenterede teori. Men nogle af forholdene har en mere objektiv karakter, for eksempel om lovforslaget er genstand for en politisk konflikt i et omfang, så det kommer til udtryk i den parlamentariske afstemning. Karakteren eller alvoren af den politiske uenighed på baggrund af aktørerne kan man også sige noget om ud fra, hvilke og hvor mange partier, der stemmer imod loven. Disse forhold er allerede i kodningsprocessen medtaget som uafhængige variable, og for at komme selve indholdet nærmere er det politikområde, loven vedrører medtaget i form af hvilket ministerie, der står bag loven. Det er dog et vigtigt forbehold, at denne tætte knytning af variablerne til det endeligt vedtagne lovforslag ikke lader en eventuel forud løbende konflikt komme til udtryk. Yderligere overvejelser om gevinster ved at inddrage indledningsvise konflikter, der er overkommet i forhandlingsforløbet forud for en ny lovs vedtagelse, vil blive diskuteret sidst i afhandlingen.

Det tre objektive, uafhængige variable i undersøgelsen er:

Graden af konflikt – som kommer til udtryk ved hvor mange, der har stemt for det enkelte lovforslag. Jo flere, der har stemt for den nye lov, desto mindre grad af konflikt rummer den. Der skal 90 stemmer ud af Folketingets 179 til for at et lovforslag vedtages. Imidlertid er det af praktiske hensyn til folketingsmedlemmernes mange forskelligartede gøremål kun krævet, at 90 af medlemmerne deltager i en afstemning. Styrkeforholdet bevares med såkaldte clearingsaftaler (ft.dk d). Det er uformelle aftaler, som ofte bliver indgået for et helt folketingsår ad gangen mellem de forskellige folketingsgrupper om, hvor mange medlemmer, der kan møde op til en afstemning uden at magtbalancen mellem partierne

ændrer sig (Ibid.). Det er årsagen til, at det af bilag A fremgår, at lovforslag er vedtaget med færre end 90 mandater. Det er også værd at bemærke, at folketingsmedlemmerne har mulighed for at stemme både for, imod men også blankt. Med denne opgørelsesmetode er de blanke stemmer også udtryk for en grad af konflikt.

Aktører i konflikten – det er de partier, der stemmer imod lovforslaget. Identifikationen af disse skal ses i forlængelse af graden af konflikt, da de fortæller noget om konfliktens karakter og alvor. Der er således forskel på betydningen af en velkendt konflikt mellem regeringen og oppositionen og en konflikt mellem en mindretalsregering og dens parlamentariske grundlag. Ved at tage denne faktor med i undersøgelsen er ambitionen at afdekke, om der er forskel på omfanget af mediedækningen af lovforslag, som fx bliver stemt igennem uden støtte fra regeringens støttepartier eller uden støtte fra oppositionen. Aktørerne – partierne, der har stemt imod - er opgjort med partibogstaver i bilag A, og er efterfølgende samlet i grupper efter deres parlamentariske tilhørsforhold – eksempelvis støttepartier og opposition. Disse underkategorier er formet efter den nuværende parlamentariske situation. Med en socialdemokratisk mindretalsregering støttet af Enhedslisten, SF og Radikale Venstre, som tilsammen udgør et flertal, er den mest alvorlige kritik den, som støttepartierne rejser, i og med at de er parlamentarisk grundlag for regeringen og dermed i sidste instans har magt til at vælte regeringen. Man kan tolke regeringen og dens parlamentariske grundlag som dem, der har den største værdi- og fordelingspolitiske fællesmængde, og heraf følger det, at kritikken fra højrefløj, hvor fællesmængden er mindst, også er tilsvarende mindre alvorlig. I tråd med fremgangsmåden for graden af konflikt som variabel, opgøres blanke stemmer her som modstandere, om end de i bilag A er markeret med parenteser omkring.

Indholdet – er forsimplet til hvilket politikområde, de nye love omhandler og altså opgjort på baggrund af, hvilket ministerie der står bag lovforslagene. En dybere indholdsanalyse af lovforslagene eller endda dækningen vil kunne belyse denne faktor i flere nuancer, men sigtet i nærværende undersøgelse er først og fremmest at finde ud af, om der i det hele taget er en sammenhæng mellem indholdet i form af retspolitik, socialpolitik, miljøpolitik med videre og det omfang, lovforslaget bliver behandlet journalistisk.

Som det tidligere er nævnt, fremgår alle oplysningerne om disse uafhængige variable af Folketingets hjemmeside i oversigten over vedtagne forslag. Yderligere faktorer, der kan forklare forskelle i mediedækningens

omfang, vil med afsæt i den præsenterede teori indgå i analysen på baggrund af fordelingen af love mellem de tre kategorier for omfanget.

Funktionaliteten af ovenstående undersøgelsesdesign er forud for kodningsarbejdet blevet sikret i en mindre pilotundersøgelse blandt 25 tilfældigt udvalgte lovforslag. Denne gav ikke anledning til rettelser.

Kvalitativ metode

Konklusionerne fra den kvantitative analyse, af i hvilket omfang lovforslagene er blevet behandlet journalistisk, er afsættet for en række interviews med politiske journalister, som skal medvirke til at kvalificere de mønstre, der er observeret i mediedækningen. De metodiske overvejelser, som knytter sig til interviewene, tager udgangspunkt i en forståelse af, at kvalitativ forskning handler om, hvordan noget gøres, siges, opleves, fremtræder eller udvikles (Brinkmann & Tanggaard 2010: 17). Overordnet set er sigtet således at undersøge og identificere de internt betydningsfulde forhold, når det gælder menneskelig adfærd (Ibid.) – i denne sammenhæng journalisternes prioritering af politiske beslutninger. Det er dog samtidig klart, at den form for intentionalitet bag menneskelig adfærd (Karpatschof 2010: 418) ikke kan udledes som en endegyldig sandhed ud fra denne undersøgelse alene (Brinkmann & Tanggaard 2010: 17; Karpatschof 2010: 418).

Interview

Interviewene er gennemført med tre politiske journalister som ekspertinterviews med den hensigt, at de kan bidrage til en øget indsigt i, hvorfor mediedækningen af politiske beslutninger er karakteriseret, som det fremgår af den kvantitative analyse. Med andre ord er ambitionen at "forstå temaer i den oplevede dagligverden ud fra interviewpersonens egne perspektiver" (Kvale & Brinkmann 2009: 41). Helt konkret skal interviewene afdække journalisternes meninger om, synspunkter på og subjektive holdninger til de opstillede spørgsmål forud for projektets diskussion (Kvale & Brinkmann 2009: 41-45) forud for en komparativ analyse, der kan løfte projektets diskussion.

De interviewede journalister er:

- Anders Svendsen, politisk journalist i DR
- Nicolas S. Nielsen, politisk journalist i DR
- Thomas Buhl, politisk journalist i DR

Samtlige interview er transskriberet og findes i undersøgelsens bilag. Deres varighed har varieret mellem 25 og 45 minutter.

Det har ikke været en prioritet at journalisterne alle sammen er fra det samme medie. Tvært imod skyldes valget af interviewpersoner, at de ekstraordinære forhold i relation til covid19-epidemien i Danmark, har sat en begrænsning for, hvem og hvor mange det har været muligt at omgås. Hertil er telefoninterview fravalgt, da en del af journalisterne svar i form af kropssprog og mimik går tabt herved (Kvale & Brinkmann 2009: 169). Det vurderes at have større værdi end journalister fra forskellige medier, især da journalisterne fra DR i henhold til undersøgelsen er repræsentanter for et medie, der bidrager til en bred omtale, og hver især har en karrieremæssig baggrund fra ansættelser på andre medier. Ideelt havde journalisterne været fra forskellige medier, måske endda både store medier og nichemedier.

Interviewguiden, der har været styrende for samtlige interviews, er vedlagt som bilag B og følger en semi-struktureret form for at sikre en præcis struktur, der stadig giver plads til afvigelser (Kvale & Brinkmann 2009: 19-23). Med denne fremgangsmåde bibeholdes en ensartethed i interviewene, der gør dem nemme at sammenligne, men også imødeser, at interviewpersonernes svar giver anledning til opfølgende spørgsmål af forskellig art. I praksis er der derfor også først taget stilling til, hvilke spørgsmål og temaer, der skal afdækkes med interviewene, og herefter præcis hvordan, de kan opnås (Tanggaard & Brinkmann 2010: 37). Disse overvejelser har som tidligere nævnt rod i såvel den teoretiske ramme for undersøgelsen og konklusionerne fra den kvantitative analyse.

Overvejelserne om interviewene har også været af etisk karakter, da en interviewundersøgelse basalt set er et moralsk foretagende (Kvale & Brinkmann 2009: 80). Derfor er der løbende taget stilling til etiske problemstillinger såvel ved tematisering og design af interviewene som ved deres udførelse, transskription, analyse og rapportering. Især har overvejelserne handlet om informeret samtykke, fortrolighed, konsekvenser samt forskerens rolle prioriteret i tråd med Kvale og Brinkmanns (2009: 86) konklusioner. Hertil kan det tilføjes, at overvejelserne ikke er mundet ud i endegyldige beslutninger men i højere grad en øget opmærksomhed på og refleksion over det, der med Kvale og Brinkmanns ord (2009: 87) kan beskrives som "felter af usikkerhed".

Helt lavpraktisk er de etiske overvejelser blandt andet kommet til udtryk i forhold til at sikre, at interviewpersonerne er indforstået med, hvad deres udtalelser bruges til (Kvale & Brinkmann 2009: 84), men har også gjort sig gældende på grund af det forhold, at interviewpersonerne og jeg som interviewer kender hinanden kollegialt på forhånd. Relationen er dog professionel, og det er værd at have in mente, at jeg som politisk journalist på Christiansborg kender langt de fleste politiske journalister professionelt. Denne udfordring vil derfor gøre sig gældende næsten uanset, hvilke interviewpersoner, jeg udvælger, selvom det ikke er optimalt for interviewsituationen. Der er dog et positivt aspekt i relationen, fordi journalisterne kan tænkes at turde

tale mere frit i en velkendt omgangstone (Kvale & Brinkmann 2009: 93). Stadig har det netop på grund af ovenstående været vigtigt for undersøgelsen at sikre en høj kvalitet af interviewene, og det er især sket ved hjælp af den før omtalte interviewguide, der giver en fast systematik i interviewene (Kvale & Brinkmann 2009: 19-23).

Transskribering og organisering af data

Alle tre interviews er efter gennemførelse blevet transskriberet (Kvale & Brinkmann 2009: 119), hvilket vil sige, at udvekslingen af spørgsmål og svar er blevet skrevet ud i en nøjagtig gengivelse, men dog redigeret i forhold til forståeligheden, uden øhm'er, host, latter og lignende. Jævnfør ovenstående formål med interviewene, er det svarene, der er interessante. Talesproget fra interviewene er bevaret med supplement af tegnsætning, der kan øge tilgængeligheden, men talesproget er et afgørende forbehold ved interviewene, fordi det både under transskriptionen og ved senere overførsel til en kontekst af skriftsprog kan føre til misforståelser (Kvale & Brinkmann 2009: 203-206). Sagt på en anden måde har det været nødvendigt under hele processen at være opmærksom på at bevare interviewpersonernes oprindelige mening med deres udtalelser (Olsen & Pedersen 2013: 114).

I bearbejdningen af de udførte interviews er der lagt vægt på systematik i organiseringen af data. Ved brug af meningskodning (Kvale & Brinkmann 2009: 223-229) er centrale udtalelser i interviewene blevet kategoriseret efter temaer, og denne kvantificerende tilgængeliggørelse af indholdet har gjort det muligt at sammenholde de tre interviewpersoners udtalelser (Ibid.). Den homogene udformning af interviewguiderne har også bidraget til denne fremgangsmåde, fordi temaerne og omdrejningspunkterne i de tre interviews har været ens og fulgt omtrent det samme mønster.

Meningskodning er en form for selektiv kodningsproces (Kvale & Brinkmann 2009: 221) og bare en af flere måder at frembringe struktur over et omfattende datamateriale (Kvale & Brinkmann 2009: 223) på, som for eksempel transskriberede interviews, der i denne form fremstår relativt ustrukturerede. For at kunne fortolke de enkelte udsagn til brug i både analyse og diskussion er det nemlig nødvendigt at organisere datamaterialet (Ibid.).

Kodningsprocessen indbefatter, at forskellige begreber og nøgleord føjes til det transskriberede materiale med henblik på efterfølgende at kunne identificere interviewpersonernes forskellige relevante udtalelser (Kvale & Brinkmann 2009: 224). Bearbejdningen af interviewdata i denne undersøgelse følger fremgangsmåden for åben kodning, hvilket betyder, at data løbende analyseres, sammenlignes og begrebsliggøres (Kvale & Brinkmann 2009: 224). Hvis konflikt eksempelvis bliver nævnt 25 gange i en relativ kort tekst, kan det

udledes, at konflikt er et gennemgående tema, og på den måde bruges disse tematiske koder til at sammenligne interviewpersonernes udsagn (Ibid.).

De temaer, som udtalelserne er kategoriseret efter i kodningen af interviewene, er udvalgt på baggrund af såvel interviewenes indhold med udgangspunkt i interviewguiden og undersøgelsens teoretiske ramme. De er beskrevet i en kodemanual, der findes i bilag C, med henblik på at sikre reliabiliteten og gennemsigtigheden af undersøgelsen. Udtalelserne er herefter opstillet i et skema efter temaerne med fremhævelse af de centrale nøgleord og begreber, så de er let tilgængelige i forbindelse med analysen. Dette kodningsskema findes i bilag D.

Temaerne er:

- Umiddelbare faktorer for mediedækning
- Konflikt
- Afsendere
- Politikområder
- Tidligere medieomtale

Det skal naturligvis tilføjes, at der er visse metodiske faldgruber ved kvalitative forskningsinterview som fremgangsmåde. Både undersøgelsen, repræsentationen og forståelsen af den menneskelige adfærd vil uundgåeligt være formet af og i situationen afhænge af undersøgerens egen subjektive tilgang (Brinkmann & Tanggaard 2010: 19). Det kræver videnskabelig refleksion - opmærksomhed, men det kan også ses som et konstruktivt bidrag til forskningsprocessen, fordi der heri kan findes forklaringer på undersøgelses tilblivelse og de perspektiver, der ligger bag den (Karpatschhof 2010: 419).

Tilsammen udgør ovenstående overvejelser metoden bag undersøgelsen, der præsenteres i den følgende analyse. Metoden er således udtryk for den fremgangsmåde, der har ført til resultaterne, som de ser ud i det følgende, og hertil hører naturligvis forbehold af forskellig art. En del er der allerede argumenteret for. En yderligere refleksion findes i diskussionen af undersøgelsens konklusion.

Analyse

I dette kapitel præsenteres resultaterne fra den kvantitative analyse, af i hvilket omfang vedtagne lovforslag bliver dækket af medierne, samt konklusionerne fra de kvalitative interviews. Analysen heraf er delt i to. Således vil omfanget af mediedækningen i den kvantitative undersøgelse blive behandlet først, og herefter vil interviewene, der blandt andet tager udgangspunkt i konklusionerne fra den kvantitative undersøgelse, blive analyseret. Hovedpointerne fra begge analyser opsummeres efter hver delanalyse og leverer tilsammen svar på undersøgelsens empiriske arbejds spørgsmål.

Delanalyse 1: Omfang og karakter

Mediedækningens omfang

Den kvantitative analyse af mediedækningens omfang for samtlige vedtagne love er sket på baggrund af opgørelsen i bilag A. I alt er 215 lovforslag blevet vedtaget i det forgangne folketingsår, som er undersøgelsens tidsramme. En del af disse er i løbet af forslagsbehandlingen blevet delt og fremgår i opgørelsen som to love, hvilket bringer antallet af love op på 226. Dog er de love, der relaterer sig til den ekstraordinære situation omkring covid-19, udeladt, som det er beskrevet i undersøgelsens metodeafsnit.

Tilbage er 167 love. De er opgjort i tre kategorier, som også er introduceret i det forrige kapitel: Bred dækning, nishedækning og ingen dækning.

Fordelingen mellem de tre kategorier fremgår af nedenstående tabel, hvor procentandelene er afrundet og derfor i alt giver et samlet antal love, der overstiger 100 procent.

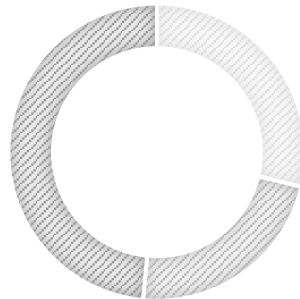
Tabel 1: Fordeling af love efter mediedækning

	Bred dækning	Nishedækning	Ingen dækning	Samlet antal
Antal	48	38	81	167
Procent	29	23	49	101

Figur 1: Fordeling af love efter mediedækning

MEDIEDÆKNING AF VEDTAGNE LOVE

■ Bred dækning ■ Nichedækning ■ Ingen dækning

Af opgørelsen, der er illustreret med tabellen og den mere illustrative figur ovenfor, fremgår det, at lidt over halvdelen af de vedtagne love i et eller andet omfang bliver behandlet journalistisk. Det betyder dog samtidig, at lige lidt under halvdelen af alle de politiske beslutninger i form af lovforslag, der bliver vedtaget i Folketinget, ikke bliver dækket af medierne, og dermed heller ikke formidlet videre til befolkningen som udgangspunkt for en kritisk debat.

Én måde at se på den fordeling på er at tolke den som udtryk for mediernes såkaldte gatekeeper-funktion (Soroka 2012). Medierne prioriterer og selekterer i lovene og udvælger relativt systematisk nogle, der får opmærksomhed på baggrund af en kombination af organisatoriske faktorer, normer og læsernes interesse (Sokora 2012: 514). Ud fra ovenstående er det dog endnu ikke muligt at koble denne udvælgelse til konkrete kriterier eller normer, men blot at konkludere, at der sker en selektion.

Betragter man den demokratiske værdi af mediedækningen i tråd med Albæk og de Vreese (2010) samt Dahl (1998), er det ikke helt uproblematisk, at op mod halvdelen af lovene ikke bliver genstand for journalistisk bearbejdning. Problemet er, at borgerne ikke kan træffe informerede valg eller tage stilling til de love, der ikke dækkes, på et oplyst grundlag, når der ikke er information eller oplysning til rådighed (Dahl 1998: 86). Det svækker meningsdannelsesfunktionen blandt borgerne og altså befolkningens mulighed for at danne en holdning til og udvikle en selvstændig bevidsthed om den givne lov (Albæk og de Vreese 2010: 287).

Det er kun cirka tre ud af ti af de vedtagne love, der får en bred mediedækning, og altså opmærksomhed i et omfang, hvor det kan forventes, at befolkningen som helhed opnår en vis grad af bevidsthed om den politiske beslutning og ny gældende lov. Dog bliver en yderligere andel af lovene dækket i nichemedier. Lige under en fjerdedel af de lovforslag, der bliver vedtaget, når altså ud til befolkningsgrupper med en branchespecifik

interesse på det område, lovforslaget vedrører. Her bliver forslaget og efterfølgende loven altså genstand for en debat, men kun i et begrænset omfang.

Hvad begrænsningen af publikummet betyder for kvaliteten af debatten, kan denne undersøgelse imidlertid ikke sige noget endegyldigt om. På den ene side kan man forestille sig, at det primært er fagfolk med viden på området, der tager stilling til lovforslagene på baggrund af nicherækningen, men det kan også betyde, at debatten bliver præget af de holdninger, der gør sig gældende i fagnichen. Omtale af et lovforslag om nye regler for dyretransport i Landbrugsavisen, rettet mod landmænd eller landboer, kunne for eksempel tænkes at føre til en anden debat i dette forum, end det ville i et medie med en bredere læserskare. Den demokratiske værdi (Albæk og de Vreese 2010; Dahl 1998) af denne debat – for eksempel i forhold til meningsdannelsens kvalitet på baggrund af oplysningsgrundlaget vil således være begrænset set i forhold befolkningen som helhed. Set fra et demokratisk udgangspunkt hænger kvaliteten af debatten således sammen med antallet eller bredden af debattører i kraft af de flere perspektiver, der kommer frem.

Fordelingen af nye love efter omtale, og det faktum at kun 29 procent bliver dækket bredt, kan naturligvis også betragtes i et mere praktisk perspektiv i tråd med McCombs' (2014) fortolkning af agenda setting-teorien. Der er begrænset plads på den offentlige dagsorden (McCombs 2014: 81), og derfor er lovene i en form for indbyrdes konkurrence – og i konkurrence med alt muligt andet - om denne (Ibid.). Det betyder, at aktørerne omkring den offentlige dagsorden får en større rolle at spille i forhold til hvilke love, der bliver omtalt. Medierne er én af disse aktører, men også politikerne selv, interesseorganisationer og driftige borgere kæmper om at placere sager på den offentlige dagsorden og er dermed med til at bestemme indholdet af den offentlige dagsorden. Følger man Esmark og Mayerhöffer (2014: 221) samt Nygren og Niemikari (2019: 217-218) foregår denne konkurrence imidlertid ofte med afsæt i de samme faktorer, som mediernes gate keeperfunktion er styret af, fordi konkurrencen mellem aktørerne omkring den offentlige dagsorden sker med udgangspunkt i en medielogik. Mekanismer og elementer heri kan bruges af de andre aktører, eksempelvis politikere, til en instrumentalisering af medierne, der fører til opmærksomhed mod det, der er i deres interesse (Ibid.) – for eksempel en given ny lov.

Også McCombs (2005: 156-157) knytter udkommet af dette magtspil til den offentlige bevidsthed. Valget af love og den konkrete fremstilling af disse former nemlig borgernes syn på henholdsvis, hvad der er væsentligt i den offentlige debat, og hvordan den enkelte lov og politiske beslutning skal tolkes (Ibid.). Når denne bevidsthed og i videste omfang forestillingerne om den omkringliggende verden (McCombs 2005: 157) bliver afhængig af interesserne hos de aktører, der påvirker den offentlige dagsorden, bliver det en demokratisk problemstilling, ligesom ovenfor (Albæk & de Vreese 2010; Dahl 1998).

På denne baggrund synes omfanget af mediedækningen af et givent lovforslag at hænge sammen med dets placering på den offentlige dagsorden og også med kvaliteten af den demokratiske debat om det i offentligheden. Heraf følger desuden konsekvenser for borgernes fortolkning af den enkelte lov og i sidste instans deres bevidsthed om samfundet omkring dem.

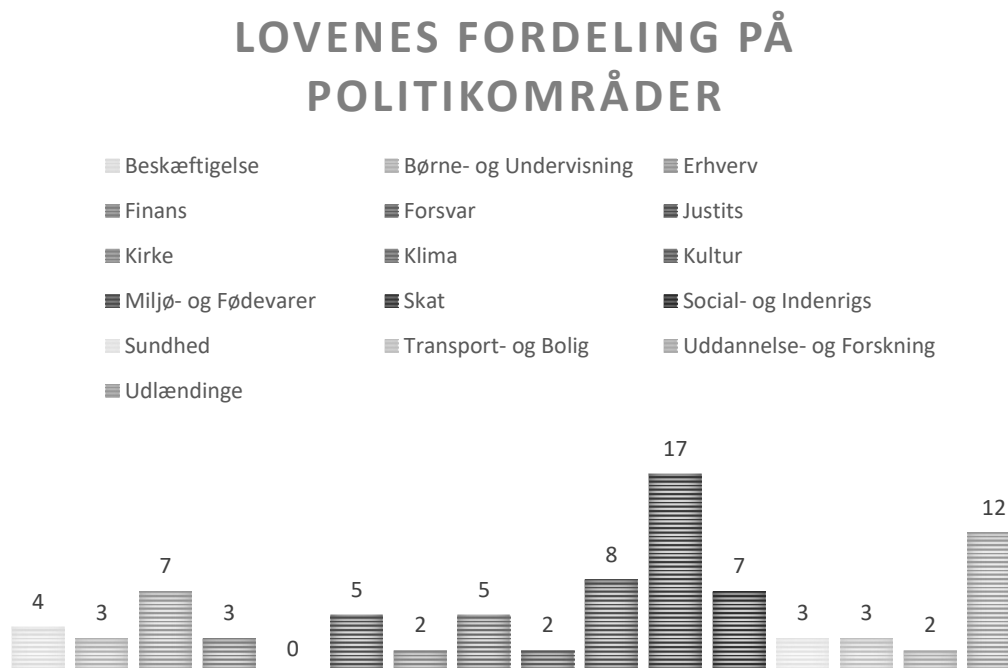
I det følgende centrerer analysen om de tre kategorier for mediedækningens omfang en for en. De er både holdt op mod de objektive variable, der tidligere er blevet præsenteret, og mod det teoretiske fundament for undersøgelsen, som er omtalt i undersøgelsens teorikapitel. Slutteligt giver denne tredelte gennemgang anledning til en sammenligning på tværs af kategorierne.

Objektive karakteristika ved ikke-dækkede love

De love, der under kodningsarbejdet er faldet i kategorien af ingen mediedækning, er som tidligere påpeget hverken omtalt i medier, der når en bred skare af befolkningen, eller i nichemedier med et mere snævert publikum. De er altså kun omtalt for eksempel på Folketingets hjemmeside og hos interesseorganisationer eller lignende.

I alt 81 love falder i denne kategori, og de kommer fra et bredt udsnit af ministerier. Det er illustreret med nedenstående figur, hvor politikområderne skal læses vandret fra højre mod venstre i forhold til søjlernes rækkefølge.

Figur 2: Fordeling af ikke-dækkede nye love på politikområder

Lovenes indhold er med spredningen over ministerier ikke entydigt præget af enkelte politikområder, men der er flest lovforslag fra Skatteministeriet (17) og fra Udlændinge- og Integrationsministeriet (12). Fordelingen af politikområder på tværs af de tre kategorier for mediedækningens omfang behandles senere i analysen. Det skal også bemærkes, at hverken Stats- eller Udenrigsministeriet optræder, da der traditionelt ikke udstedes lovforslag herfra, hvilket heller ikke er tilfældet indenfor rammen af denne undersøgelses data.

Ser man på graden af konflikt, der knytter sig til lovene i denne kategori, og som er udtrykt ved antallet af stemmer for lovforslaget, er spredningen her fra 53, som det laveste antal stemmer, til 115 stemmer, som det højeste. Som tidligere nævnt, må man her være opmærksom på, at disse tal ikke skal sammenlignes med de i alt 179 stemmer, der kan afgives i Folketinget. De 115 og også andre lavere tal er faktisk udtryk for, at ingen partier har stemt imod, hvilket skyldes de clearingsaftaler, der er omtalt tidligere. Gennemsnitligt er der 97 stemmer for lovforslagene, hvilket i henhold til clearingsaftalerne er udtryk for en høj grad af politisk enighed.

Dette understreges af, at 46 lovforslag er vedtaget i enighed, og det vil sige over halvdelen. De partier, der har stemt imod lovforslagene, er, som beskrevet i metodekapitlet, grupperet efter politisk tilhørsforhold og betydning for det parlamentariske styrkeforhold for at karakterisere kritikken yderligere. I henhold til denne gruppering fordeler lovene sig, som det fremgår af nedenstående figur. Kategorierne skal læses venstre mod højre og følger urets retning fra toppen af cirklen.

Figur 3: Fordeling af ikke-dækkede nye love efter kritikens afsender

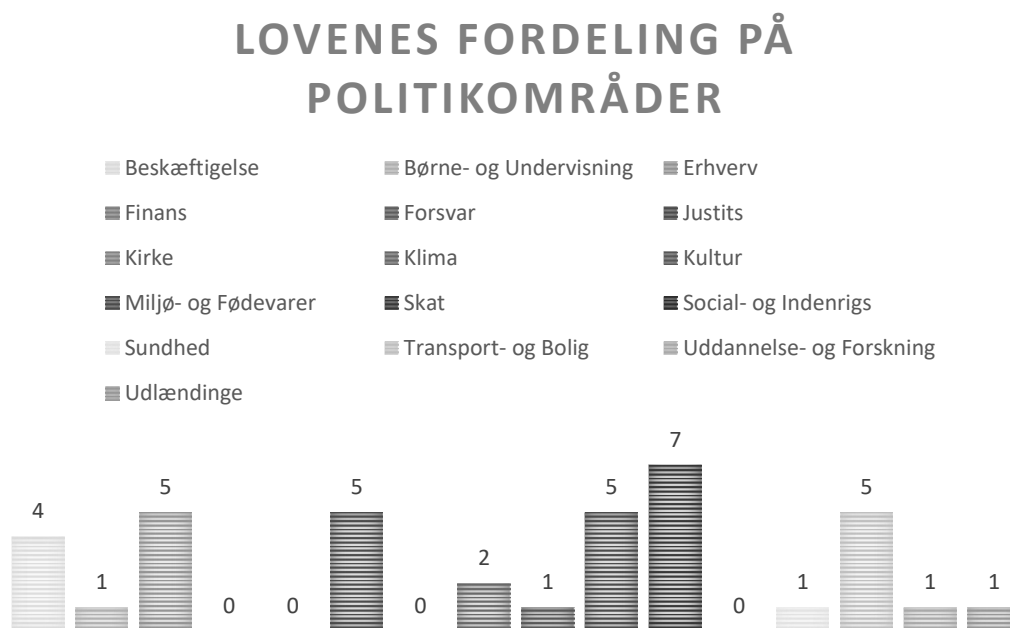
Heraf kan det ses, at den brede enighed, som er udtrykt ved, at ingen partier har stemt imod lovforslaget, er kendetegnende for den langt største del af lovforslagene. Henholdsvis seks og syv af lovene har et eller flere af regeringens støttepartier stemt imod, hvilket sammenlagt svarer til 15 procent. Det er altså et fåtal af lovene, der er genstand for en kritik, som for alvor er risikabel for regeringen. Når det gælder den største andel, nemlig 22 procent eller 18 af lovforslagene, der er rejst kritik imod, kommer kritikken fra højrefløjjen og er ud fra et parlamentarisk perspektiv rimelig ufarlig. En bredere kritik fra en samlet eller flertallet af partierne i oppositionen optræder kun ved fire lovforslag.

Objektive karakteristika ved niche-dækkede love

Kategorien af love, hvor mediedækningen kun har et snævert omfang i nicher, rummer de vedtagne lovforslag, der er omtalt ud over på Folketingets hjemmeside eller hos interesseorganisationer eller lignende, men ikke bredt i større medier. Som tidligere beskrevet er det medier med et specifikt fokusområde, eksempelvis Børsen, Ingeniøren, Folkeskolen og lignende. Her har dækningen karakter af egentlig journalistisk bearbejdning med flere kilder, men rækkevidden er ikke lige så stor som på dr.dk, tv2.dk med flere.

I alt falder 38 love i denne kategori, og de fordeler sig på forskellige politikområder vurderet ud fra ophavsministeriet. Dog er der flere politikområder, der jævnfør nedenstående figur over fordelingen, ikke optræder i denne kategori. Politikområderne skal læses vandret højre mod venstre i forhold til rækkefølgen på søjlerne.

Figur 4: Fordeling af nichedækkede love på politikområder

Heraf kan det læses, at der ikke er nogle lovforslag i denne kategori, der har at gøre med finanspolitik, kirkepolitik eller social- og indenrigspolitik. En oplagt forklaring på et manglende politikområde i nichekategorien, ville være, hvis ingen nichemedier interesserede sig for det givne politikområde. Det er imidlertid ikke tilfældet med disse tre områder. Såvel medier som Finans og Børsen dækker finanspolitik. Et medie som Kristeligt Dagblad dækker blandt andet det kirkelige område, og social- og indenrigspolitik dækkes af blandt andre Altinget: Social, Altinget: Kommunal, NB Økonomi med flere. En anden mulighed er, at datagrundlaget i form af de 38 love, der falder i denne kategori, er for smalt, som omtalt i undersøgelsens metodiske gennemgang.

Under alle omstændigheder fordeler lovforslagene, hvis mediedæknings omfang er begrænset til nicher, sig på politikområder, sådan at hovedparten af lovene hører til seks politikområder: Beskæftigelses-, erhvervs-, justits-, miljø-/fødevare- og transport-/boligpolitik. 31 af de 38 love hører hjemme her. Det svarer til cirka 82 procent.

Graden af konflikt udtryk ved antal stemmer for lovforslaget varierer i nichekategorien fra 54, som det laveste, til 111, som det højeste antal stemmer. Igen skal man se disse tal med forbehold for de tidligere omtalte clearingsaftaler. Selvom 111 stemmer for er langt fra de 179 hos et enigt og fuldkomment folketing, er det stadig udtryk for en bred enighed, da ingen partier har stemt imod, og det lavere tal altså blot skyldes clearingsaftalerne. Gennemsnitligt er der 88 stemmer for lovene, der kun er genstand for mediedækning i omfanget af mindre nicher. Det er således ikke et lavt tal, og graden af konflikt er altså ikke udpræget. Alligevel

er tallet lavere og konfliktniveauet dermed umiddelbart højere end det, der kunne observeres for de love, der slet ikke bliver dækket. Dette skal vi vende tilbage til.

Konfliktens karakter uddybes af opgørelsen over, hvilke partier, der stemmer imod lovforslagene i denne kategori. Den er med udgangspunkt i grupperingerne højrefløjen, oppositionen, et støtteparti og flere støttepartier illustreret i nedenstående figur. Kategorierne skal læses venstre mod højre og følge urets retning fra toppen af cirklen.

Figur 5: Fordeling af nicherækkede love efter kritikens afsender

Den største del af lovene har ikke givet anledning til en konflikt, der afspejler sig i stemmer imod lovforslagene. Knap halvdelen af lovene er der således bred enighed om i Folketinget og ingen partier, der har stemt imod. Den største del af lovforslagene, som har givet anledning til kritik, er det kun højrefløjen, der har stemt imod, nemlig syv svarende til 18 procent. Denne konflikt er dog som tidligere beskrevet ikke alvorlig for regeringen og dermed heller ikke, alene af den årsag, interessant for medierne. Mere alvorlig er den konflikt, der kommer til udtryk, når regeringens støttepartier stemmer imod loven, og det sker faktisk endnu flere gange, hvis man lægger kategorierne af ét støtteparti og flere støttepartier sammen. Otte love stemmer et eller flere støttepartier imod. Det svarer til 21 procent. Hertil stemmer en bred opposition imod cirka en femtedel af lovforslagene.

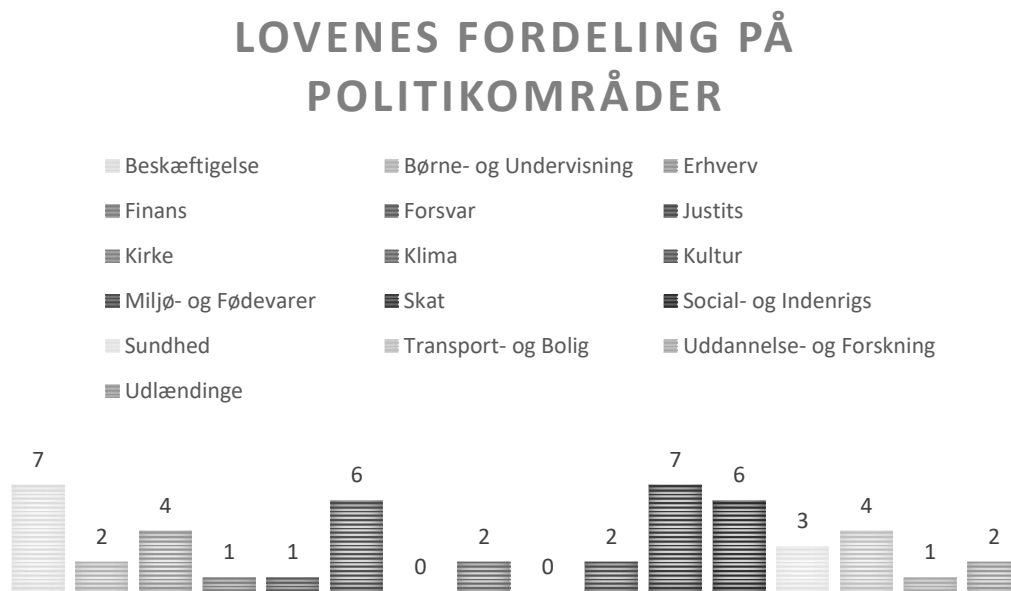
Disse resultater sammenholdes med dem fra de to andre kategorier for mediedækningens omfang senere i dette kapitel, men foreløbig syner ovenstående om ikke andet markant anderledes end fordelingen i kategorien for de lovforslag, der ikke er blevet dækket journalistisk.

Objektive karakteristika ved bredt-dækkede love

Når lovene er faldet i kategorien kendetegnet ved en bred mediedækning, skyldes det, at de er blevet omtalt i flere medier med en stor rækkevidde og et bredt publikum, herunder tv2.dk, dr.dk og de store aviser. Dermed kan det formodes, at en betydelig del af befolkningen er blevet præsenteret for den politiske beslutning, som kommer til udtryk i loven.

48 love er indeholdt i kategorien, og selvom de indholdsmæssigt overordnet set fordeler sig relativt jævnt over politikområderne, som de kommer til udtryk ved ministeriet, der har fremsat det enkelte lovforslag, er der alligevel huller. Dette fremgår af nedenstående figur, hvor politikområderne skal læses vandret højre mod venstre i forhold til rækkefølgen på søjlerne.

Figur 6: Fordeling af bredt-dækkede love på politikområder

Således er kirke- og kulturpolitik ikke at finde blandt de lovforslag, der får bred mediedækning, og det rejser naturligvis spørgsmålet om, hvorfor. Henholder man sig til de nyhedskriterier, der ifølge Schultz (2007), er afgørende for, om en sag bliver genstand for journalisternes opmærksomhed, er både kirken og kultur noget, størstedelen af befolkningen på en eller anden måde har noget at gøre med, hvorfor en vinkel med vægt på

enten identifikation eller relevans burde være mulig – naturligvis afhængigt af lovforslagenes konkrete indhold. Ligeledes har love fra begge ministerier i andre sammenhænge høstet bred mediedækning, for eksempel når det gælder medieforliget og ansættelse af kvindelige præster. Altså er det ikke området i sig selv, der bliver nedprioriteret af medierne.

Men på samme måde skiller fire politikområder sig ud med flere lovforslag end de andre i kategorien for bred mediedækning. Beskæftigelses-, justits-, skatte- og social-/indenrigspolitik står til sammen for lidt over halvdelen - 26 af de love, der modtager mediedækning i et tilstrækkelig bredt omfang. Det svarer til 54 procent, selvom der kun er tale om 4 ud af 16 politikområder.

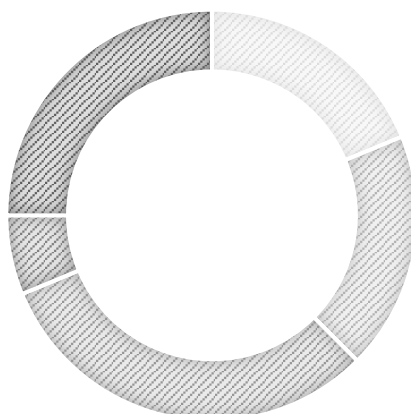
Af de 48 love, der er genstand for en bred mediedækning, varierer antallet af stemmer for forslagene fra 53, som det laveste, til 113, som det højeste. Her skal man endnu engang have clearingsaftalerne, der før er omtalt, in mente og dermed ikke betragte 113 som et lavt tal i sammenligning med 179 medlemmer af Folketinget. Det gennemsnitlige antal af stemmer for lovforslagene i hele kategorien er til gengæld lavere, end det har været i de foregående kategorier af love, der har fået henholdsvis ingen og nishedækning. For de love, der har genereret bred omtale, er tallet 79. Der er dermed gennemsnitligt set en højere grad af konflikt knyttet til disse love end dem i de to andre kategorier, hvilket bliver behandlet dybere senere i analysen.

For at komme konflikten nærmere er lovforslagene fordelt mellem parlamentariske grupperinger for de politiske partier, der har stemt imod hver lovforslag. Det er illustreret i nedenstående figur, hvor kategorierne skal læses venstre mod højre og følge urets retning fra toppen af cirklen.

Figur 7: Fordeling af bredt-dækkede love efter kritikens afsender

LOVFORSLAG FORDELT EFTER KRITIKKENS AFSENDER

■ Ingen ■ Højrefløjnen ■ Oppositionen ■ Et støtteparti ■ Flere støttepartier

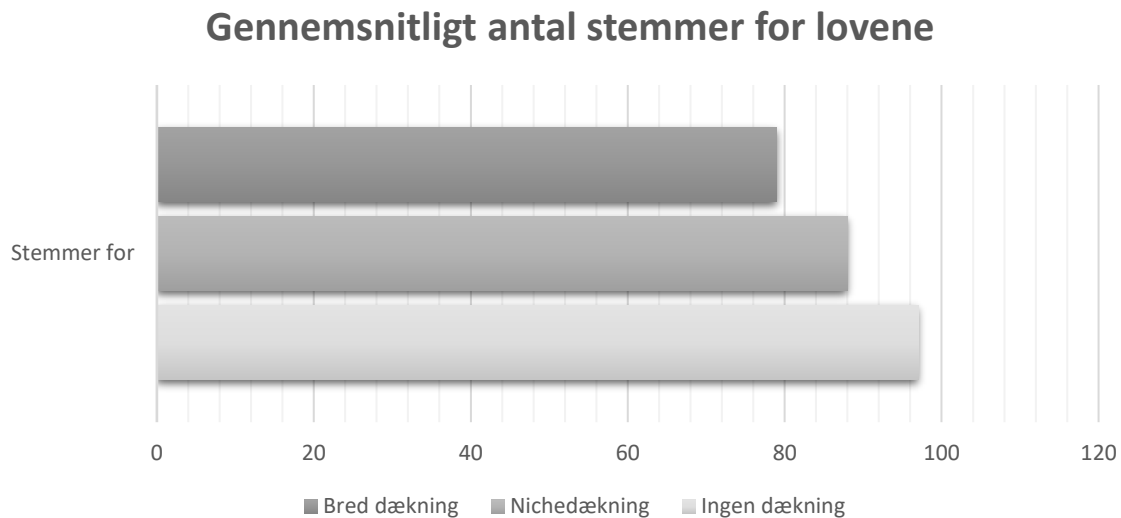
Det fremgår tydeligt alene af figuren, at lovene fordeler sig markant anderledes, end de har gjort i de to foregående kategorier. Kun 9 love, svarende til 19 procent af alle dem i kategorien kendetegnet af bred mediedækning, er der så høj en grad af enighed om, at ingen partier har stemt imod lovforslagene. Tilsvarende udgør de love, som ikke bare ét men flere støttepartier har stemt imod – og hvor konflikten altså er af en karakter, der mindst talt ikke er ubetydelig for regeringen – en fjerdedel. Lægger man hertil de love, hvor et enkelt støtteparti stemmer imod, og kritikken altså også har en alvorlig karakter, kommer vi tættere på en tredjedel. I dette tilfælde udgør lovforslag, som et eller flere støttepartier har stemt imod, den ene af de to største kategorier sammen med de lovforslag, oppositionen har stemt imod som helhed. Begge kategorier rummer 15 lovforslag svarende til 31 procent af de 48 i hele kategorien. Det er flere, end den konflikt-kategori, der i de to andre opgørelser har været den største, nemlig love, som bare højrefløjens har stemt imod.

I det følgende vil ovenstående analyse af hver af de tre kategorier være grundlaget for en sammenligning, der ydermere holdes op imod mønstre i karakteristikafor fordelingen, som den ser ud for samtlige love som et hele.

Sammenligning af konfliktniveau

Det tydeligste resultat af ovenstående analyse vedrører konfliktniveauet, der som tidligere beskrevet tolkes ud fra antallet af stemmer for lovforslagene; jo færre stemmer for, desto højere grad af konflikt. Det gennemsnitlige antal stemmer for lovforslagene i hver kategori for omfanget af mediedækning fremgår af nedenstående figur. Selvom der, som tidligere bemærket, i samtlige kategorier er både lovforslag vedtaget med store og snævre flertal, viser det sig, at der gennemsnitligt et markant lavere stemmetal og højere grad af konflikt for de love, der modtager bred mediedækning i forhold til dem, der modtager både niche- og ingen dækning. 18 stemmer er der gennemsnitligt til forskel på de love, der får bred kontra ingen omtale. Dette tal skal naturligvis ses i konteksten af, at clearingsaftalerne gør, at der sjældent fordeles 179 stemmer i Folketinget. Som det fremgår af bilag A, er tallet mellem 90 og 113, når ingen partier stemmer imod det enkelte lovforslag. Dermed svarer de 18 stemmers forskel i konfliktniveauet til en femte-sjattedel af alle stemmerne.

Figur 8: Gennemsnitligt antal af stemmer for love fordelt på tre kategorier mediedækningens omfang

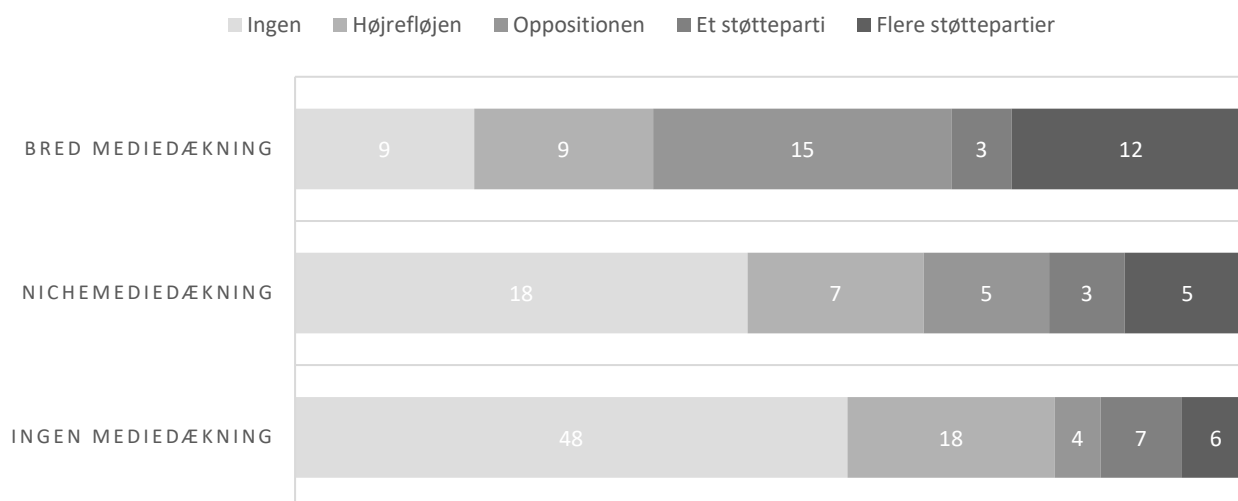
Dette mønster med et højere konfliktniveau omkring de bredt dækkede love stemmer overens med, at et af de nyhedskriterier, der jævnfør undersøgelsens teoretiske fundament, er med til at afgøre omfanget af mediedækning, er konflikt (Schultz 2007; Van Santen et al. 2013) i og med, at færre stemmer og dermed en højere grad af konflikt hænger sammen med et større omfang af mediedækning.

Betydningen af konfliktkriteriet kommer i endnu højere grad til udtryk, når konflikten er specificeret i forhold til aktørerne. Det er illustreret i figuren nedenfor, hvor lovene i hver kategori udgør 100 procent, men er fordelt herudfra på hvilke parlamentariske grupperinger, der har stemt imod lovene. Andelene i denne fordeling er angivet i absolutte tal og tager, som de lignende ovenfor, udgangspunkt i det forhold, at kritikken givet den nuværende parlamentariske situation er mere alvorlig, hvis den kommer fra flere af regeringens støttepartier, end hvis den kommer fra højrefløjen.

Overordnet set viser figuren, at der procentvis er færre bredt dækkede love, som ingen partier har stemt imod og dermed i sidste instans har kritiseret, i forhold til de love, der ikke bliver dækket af medierne. Næsten 60 procent af lovene, der ikke modtager nogen mediedækning, er vedtaget i fuldkommen enighed, mens det kun gælder 18 procent af lovene, der bliver bredt dækket i medierne. De nichedækkede love, der ikke bliver dækket, udgør en andel herimellem, der dog stadig er markant større end den for de bredt dækkede love. Sagt på en anden måde er der en (om end varierende) grad af konflikt i lidt over 80 procent af de bredt dækkede love overfor henholdsvis 52 og 43 procent i kategorierne for niche- og ingen mediedækning. Det er udtryk for en markant forskel i konfliktniveauet.

Figur 9: Oversigt over stemmer imod nye love fordelt efter parlamentarisk tilhørsforhold på tre kategorier for mediedækningens omfang

KONFLIKTNIVEAU UD FRA KRITIKKENS AFSENDER (ILLUSTRERET I PROCENT, ANGIVET I ABSOLUTTE TAL)

Samme mønster ses, når det er andelen af den mest alvorlige grad af kritik – den der kommer fra flere støttepartier, der fokuseres på. Den er større for de love, der bliver bredt dækket, end for de to andre kategorier til sammen. Det understreger, at konflikt og kritik er en vigtig faktor for mediedækningens omfang, men det tyder også på, at ikke blot kritikken i sig selv, men dens karakter har en betydning for mediedækningens omfang. Jo mere alvorlig konflikten, kritikken – eller afsenderen af den - mod et lovforslag er, desto større er chancen for en bred mediedækning af lovforslaget.

Mens støttepartierne stemmer imod en lov kan tolkes som en alvorlig form for konflikt, er den ikke udtryk for en splittelse i Folketinget på samme måde som kritik fra en samlet opposition. Forud for opgørelsen er der, som det er beskrevet i metodeafsnittet gennemført en pilotundersøgelse af 25 tilfældigt udvalgte love, og her viste det sig, at de to kategorier ikke overlapper eller kommer i karambolage med hinanden. Hvis både støttepartierne og en bred opposition stemmer imod et lovforslag, bliver det ikke vedtaget. Men sammenlignet er stemmeandelen hos en samlet opposition markant større end hos de tre støttepartier til sammen. Det er værd at have in mente i forhold til den første af de to foregående figurer, der illustrerer antallet af stemmer for lovforslagene. Selvom et højere antal af stemmer for et lovforslag betyder en lavere grad af konflikt i hele Folketinget, er et højere antal af stemmer for indeholdende oppositionspartierne mere alvorligt for regeringen end et lavere antal stemmer for en lov, som støttepartierne stemmer for. Det skyldes konfliktens alvor, når den kommer fra regeringens parlamentariske grundlag. Samtidig kan man i størrelsesforholdet og dermed splittelsens omfang, hvis støttepartierne kontra oppositionen stemmer imod en lov,

finde forklaringen på, at netop kritik fra oppositionen kan observeres for den største andel af de love, der er bredt dækket i medierne. Om end kritikken er mindre alvorlig for regeringen, er den stadig udtryk for en større splittelse i Folketinget, og dermed potentielt også i den befolkning, der har sammensat dette.

Fremkomsten af dette skisma i konflikts karakter er interessant. Det vidner om, at konfliktkriteriet har flere facetter, når det gælder hvorvidt konflikt er en afgørende faktor for, om en lov bliver omtalt bredt, i begrænset omfang eller slet ikke. Samtidig fortæller fordelingen af de love, som oppositionen har stemt imod på tværs af de tre kategorier for omfanget af mediedækningen, sammenlignet med fordelingen af de love, som flere støttepartier har stemt imod på tværs af kategorierne, noget om hvilken form for konflikt, der bliver vægtet tungest hos de større medier og dermed afspejler sig i en bred mediedækning. Andelen af de love, som flere støttepartier har stemt imod, og som bliver omtalt bredt i medierne (12), er markant større end – mindst dobbelt så stor som – de andele, der bliver dækket i et nichebegrænset omfang (5) eller slet ikke (6). Det ser anderledes ud for de love, som oppositionen har stemt imod. Selvom de udgør en stor andel af de bredt dækkede love, bliver hovedparten (18) af dem ikke dækket af medierne. Det understøtter, hvilket også tidligere er bemærket, at en konflikt mellem regeringen og dens støttepartier prioriteres højere end en konflikt mellem regeringen og oppositionen - eller i hvert fald resulterer i en bredere mediedækning af de lovforslag, der er årsag til konflikten.

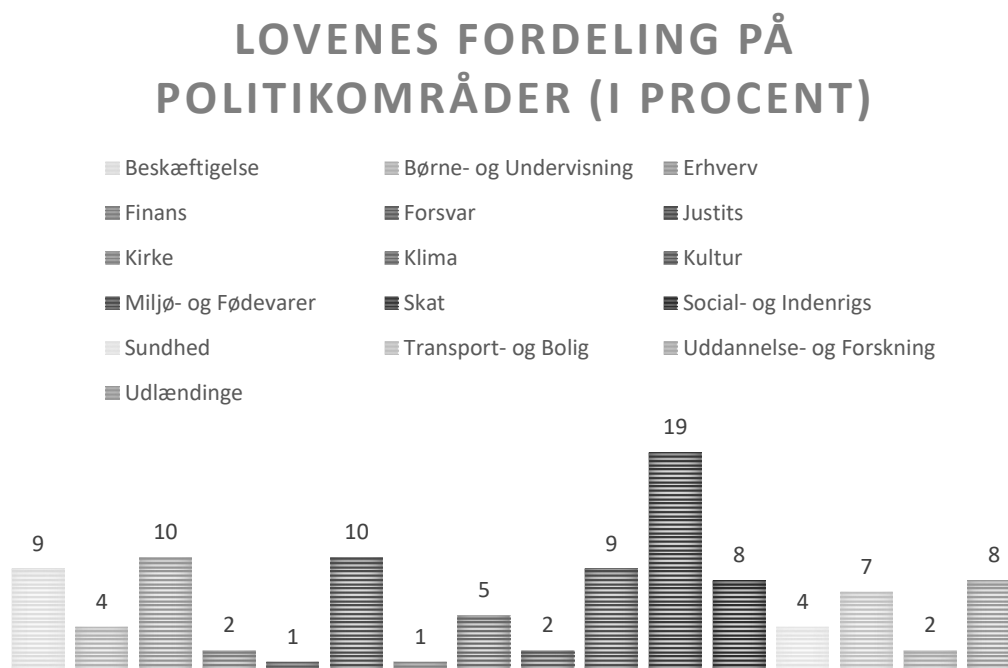
Kobler man konfliktniveauet og dets tilsyneladende afgørende betydning for graden af mediedækning for en lov til framing-begrebet, som er præsenteret i undersøgelsens teorikapitel, vidner sammenhængen om, at konflikten bliver definerende for fremstillingen. Der bliver med andre ord opstillet en kontekst af konflikt omkring en given lov – eller om ikke andet sker der en væsentlig vægtning af kritikken i den måde, den bliver beskrevet (Nord & Strömbäck 2003; de Vreese 2005). Denne kan ydermere være med til at påvirke opfattelsen og fortolkningen af den politiske problemstilling, som loven repræsenterer, hos modtageren – læseren eller brugeren (Ibid.). Denne framing er let at koble til nyhedskriteriet om konflikt (Schultz 2007; van Santen et al. 2003), hvilket giver anledning til helt at vende ligningen om – sætte framingen før indholdet: Man kan forestille sig, at de love, der passer ind i en framing med fokus på konflikt og kritik, netop i højere grad lever op til et af de vigtige nyhedskriterier. Sagt på en anden måde bliver muligheden for at frame en politisk beslutning i tråd med konfliktkriteriet afgørende for den journalistiske selektion – for hvilke love, der bliver dækket og ikke dækket.

Sammenligning af mediedækningens omfang på tværs af politikområder

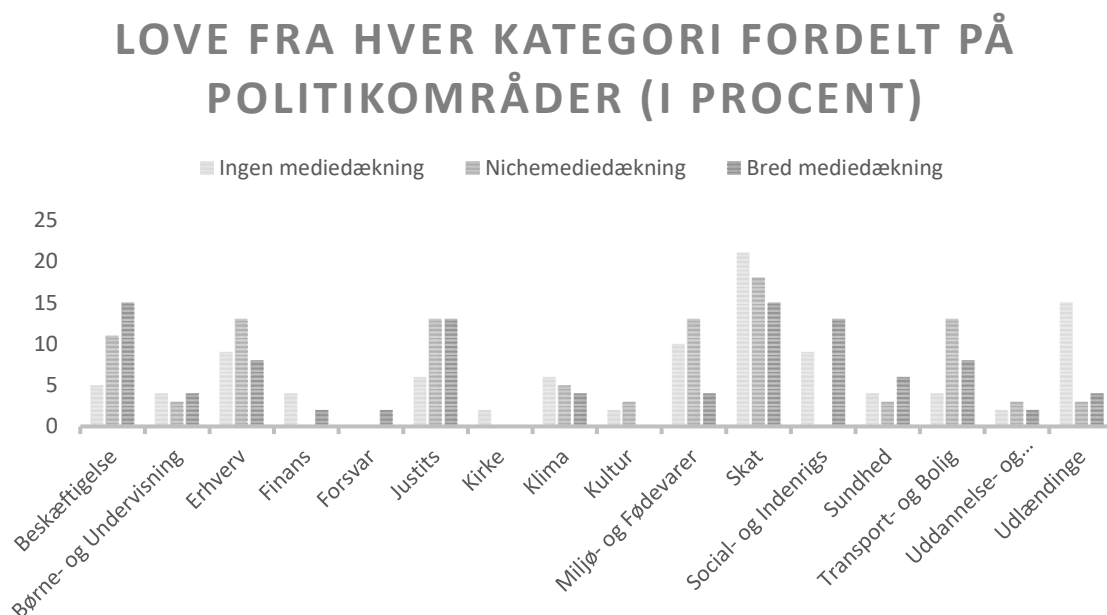
De 167 nye love fordeler sig over forskellige politikområder, som illustreret af den øverste figur nedenfor. Det er først og fremmest værd at bemærke, at selvom lovene fordeler sig på samtlige politikområder, er

fordelingen ikke jævn. Skulle den være det, ville hvert ministerium stå bag 10 lovforslag. Det er gennemsnittet for fordelingen i absolutte tal. Men Skatteministeriet står bag 31 love, svarende til 19 procent, hvilket er omtrent dobbelt så mange som de ministerier, hvorfra der kommer næstflest; Erhvervsministeriet og Justitsministeriet. I den modsatte ende er Forsvarsministeriet, Kirkeministeriet og Kulturministeriet repræsenteret med henholdsvis bare 1, 2 og 3 love – omregnet og afrundet til 1, 1 og 2 procent. Hvordan denne fordeling afspejler mange forskellige forhold, som eksempelvis regeringens politiske program og prioriteter samt aktuelle forhold og hændelser i samfundet eller på det enkelte politikområde, skal denne undersøgelse ikke gå nærmere ind i. Fordelingen skal derimod tjene som perspektiv for de fordelinger, der er blevet præsenteret for hver kategori af mediedækning ovenfor. Disse er samlet i søjlediagrammet i den nederste af de følgende figurer og fremgår ligeledes i procent.

Figur 10: Fordeling af samtlige love på politikområder

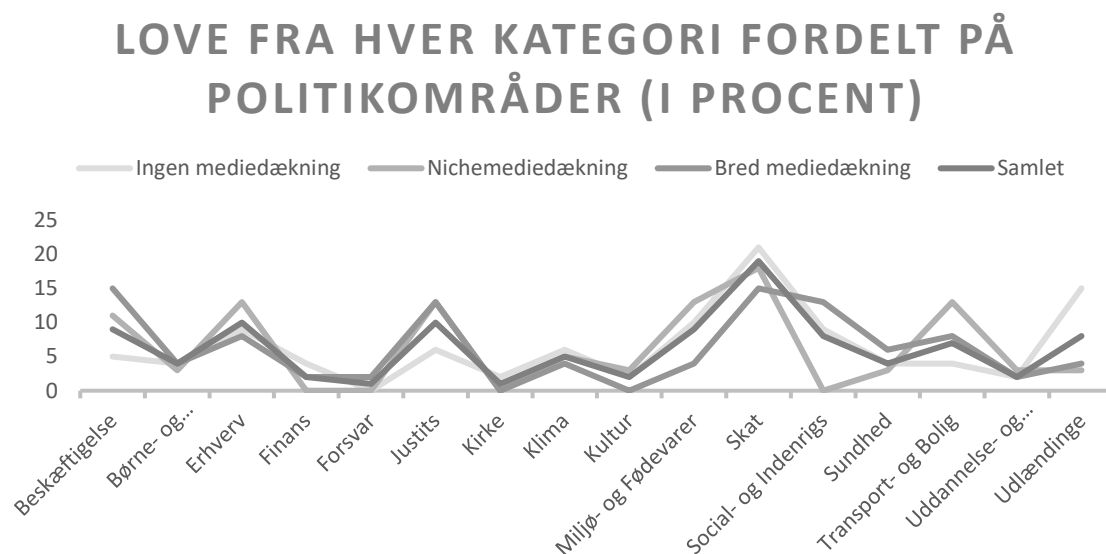

Figur 11: Fordeling af samtlige love på politikområder efter kategorier for mediedækningens omfang

På den nederste af de to ovenstående figurer fremstår variationerne mellem fordelingerne i de tre kategorier relativt store. Sammenholder man fordelingerne mellem politikområderne her med den for det samlede antal love, går nogle ting dog overordnet set igen i alle de tre kategorier. Uanset omfanget af mediedækningen, er der flere lovforslag fra skatteministeriet end fra andre ministerier. Til gengæld er der på tværs af alle tre kategorier færrest love om børne- og undervisnings-, finans-, forsvars-, kirke-, kultur- og uddannelses- og forskningspolitik. Dette følger naturligvis af antallet af lovforslag fra de respektive ministerier, men på langt de fleste politikområder er lovene fordelt over de tre kategorier – sagt på en anden måde, er der for hvert politikområde både love, der er omtalt bredt, omtalt i niche og overhovedet ikke omtalt. Dette mønster viser sig endnu tydeligere i figuren nedenfor.

Figur 12: Fordeling af nichedækkede love på politikområder

Af de (hovedsageligt) flugtende kurver, som her ikke illustrerer stigninger og fald, men hvordan fordelingen af lovforslag mellem de tre mediedækningskategorier, følger det samme overordnede mønster, som også ses blandt de samlede love, syner en ensartethed. Det er altså ikke således, at love fra ét ministerium eller på ét politikområde frem for et andet bliver dækket bredt i medierne, mens andre ikke gør. Alligevel skiller for eksempel udlændingeområdet sig ud med en skæv fordeling mellem kategorierne af mediedækningens omfang, hvor størstedelen af lovene ikke bliver omtalt. Dette kan overraske, når udlændingeområdet er et politikområde, der gennem de senere år har rangeret højt på den politiske såvel som befolkningens dagsorden (Holstein 2019). Det skulle, som det er beskrevet i undersøgelsens teoretiske kapitel, betyde, at det også bliver prioriteret højt hos medierne. Selvom lovforslag alene ikke dækker alt, der sker på området politisk, kunne man have forventet, at en større del af lovene derfor ville være blevet dækket bredt på grund af de interesser, der har været med til at give udlændingeområdet en høj placering på dagsordenen. Det er ikke tilfældet, og en lignende skæv fordeling ses også på social- og indenrigsområdet, hvor lovene enten falder i kategorien for ingen eller bred mediedækning. Til gengæld er der på beskæftigelsesområdet en skæv fordeling i den modsatte retning, forstået på den måde, at en forholdsvis stor andel af lovene på området bliver dækket bredt af medierne. En forklaring på fordelingerne skal vi se nærmere på nedenfor, men foreløbig er den væsentligste konklusion på baggrund af ovenstående, at politikområdet alene ikke er afgørende for om og i hvilket omfang, lovforslagene hver især bliver behandlet i medierne. Det skal dog tilføjes, ligesom det er påpeget i afhandlingens metodeafsnit, at når lovforslagene bliver delt op på politikområder, bliver andelen på visse områder ret lille, hvilket taler for, at undersøgelsen vil stå sig stærkere med et større datagrundlag.

Omtale på tværs af politikområder

I bilag A er hvert lovforslag listet med en titel, der opsummerer dets vigtigste indhold – altså ikke den titel, lovforslaget har på Folketingets hjemmeside. Denne opsummerende titel er udgangspunktet for den følgende gennemgang af en række udvalgte politikområder for at komme fordelingen over de tre kategorier for mediedækningens omfang nærmere.

Til trods for at antallet af lovforslag, vi ser på, som bemærket ovenfor, bliver markant mindre, når de er fordelt på politikområder, kan der alligevel observeres visse forhold, der er værd at dykke ned i. For samtlige politikområder viser det sig nemlig, at næsten alle de love, hvoraf mediedækningens omfang har været bred, omhandler et let genkendeligt emne. Det er love, hvis indhold, allerede inden lovforslaget er fremsat eller intentionen præsenteret, – for eksempel i forbindelse med forhandlinger - har været genstand for offentlig debat og medieomtale (Se bilag A ark 3). Langt de fleste stammer enten fra mediehistorier, der har sat fokus på en problemstilling, politikerne imødekommer med loven, eller fra løfter, som politikerne har givet og dermed selv sat på dagsordenen. Opgøres andelen ud fra det samlede antal af bredt dækkede love er det kun 8 ud af de 48 vedtagne love vedrører en problemstilling, der ikke har været omtalt i de større medier, der udgør kategorien, før beslutningen er annonceret eller vedtaget. Det er svarer til cirka 17 procent og betyder altså, at 83 procent af lovene dermed vedrører en problemstilling, der tidligere har været på den politiske dagsorden og omtalt bredt i medierne.

Optimalt set havde det været interessant at afprøve dette mønster, der tegner sig blandt de bredt dækkede love på både de nicherdækkede og slet ikke-dækkede love også. Det ville imidlertid medføre et ekstra arbejde, som denne undersøgelse ikke har ressourcer til. Ikke desto mindre er observationerne om de bredt dækkede loves tidligere omtale yderst interessante i lyset af van Santen et al.'s (2013) undersøgelse, der blandt andet har været afsæt for nærværende undersøgelse. Van Santen et al. (Ibid.) udpeger nemlig netop omfanget af mediedækning omkring et givent emne forud for et parlamentarisk spørgsmål herom som den vigtigste faktor for nyhedsværdien af det parlamentariske spørgsmål, som er omdrejningspunktet for deres undersøgelse. Nærværende undersøgelse bestemmer som bekendt ikke omfanget af den tidligere mediedækning af et emne, men konstaterer blot om det emne, som den enkelte lov vedrører, har været omtalt bredt eller ej. Når tidligere mediedækning alligevel observeres i det omfang, den gør, blandt de lovforslag, der er blevet bredt dækket i medierne, er det nærliggende at koble den til konklusionerne fra van Santen et al. (Ibid.) og altså betragte tidligere mediedækning som en væsentlig faktor for omfanget af mediedækning af en given lov. Denne kobling underbygges af, at flere agenda setting-studier og medialiseringsteori, som det er beskrevet i undersøgelsens teorikapitel, argumenterer for en sammenhæng, eller endda et gensidigt afhængig-

hedsforhold, mellem mediernes og politikernes dagsorden (se fx McCombs 2004; Hjarvard 2013; Strömbäck & Esser 2014b).

At tidligere mediedækning får betydning for omtalen af en senere politisk beslutning, kan tolkes som et klart udtryk for medialiseringen af politik, forstået på den måde, at kriterier, eller på et større plan; logik, hos medierne bliver afgørende og styrende for de politiske aktørers adgang til dagsordenen (Ibid.). Styrkeforholdet i magtforholdet er dog, som det er beskrevet i undersøgelsens teorikapitel, omdebatteret (Togeby et al. 2004, Strömbäck & Van Aelst 2013, Phillips & Schrøder 2004), og det kommer faktisk til udtryk ved, at både mediehistorier eller politiske løfter, som det er bemærket ovenfor, danner bagtæppe for størstedelen af de vedtagne love. Det er i denne undersøgelse ikke muligt at lave et validt opsporingsarbejde til afdækning af enten en medie- eller politisk kilde til medieomtalen, der ligger forud for omtale af de forskellige love. Blot identifikationen af begge kilder vidner dog om, at det ikke kun er medierne, der dikterer dagsordenen, som politikerne må rette ind efter, men at politikerne også selv er med til at placere emner og problemstillinger her. Det kunne underbygge Nygren og Niemikaris (2019) teori om, at medielogikken ikke bare fortrænger den politiske logik, men at vekselvirkningen mellem de to skal ses på tværs af flere niveauer, hvorved også den politiske logik kan dominere medielogikken ved at inkorporere mekanismer herfra i den politiske interessevaretagelse.

Delkonklusion

Med udgangspunkt i analysen af mediedækningens omfang for vedtagne love er det muligt at drage flere konklusioner. Først og fremmest viser det sig, at de love, der bliver omtalt bredt i medierne, er forbundet med et højere konfliktniveau i Folketinget, hvilket viser sig ved en markant lavere andel stemmer end de love, der bliver dækket i et nichebegrænset omfang eller slet ikke. Ved at karakterisere konflikten på baggrund af kritikens afsender, bliver konflikten betydning for mediedækningen tydeligere, og samtidig bliver det klart, at konflikten også rent parlamentarisk har flere facetter. Formen af kritikken – altså hvordan den er fremført eller hvilken specifik politiker, der er afsender - er ikke undersøgt. Antallet af stemmer imod et givent lovforslag synes således at være af mindre betydning for mediedækningens omfang end afsenderens parlamentariske magtposition. Det kommer til udtryk ved, at en markant større andel af de love, regeringens støttepartier stemmer imod, bliver dækket bredt i medierne kontra andelen af love, som oppositionen stemmer imod, selvom oppositionen består af et større antal stemmer end støttepartierne.

Det specifikke politikområde, som et lovforslag vedrører, er til gengæld ifølge denne undersøgelse ikke afgørende for mediedækningens omfang. Det betyder imidlertid ikke, at indholdet af loven er uvæsentligt – tvært

imod. På samtlige politikområder viser det sig nemlig, at de love, der bliver genstand for en bred mediedækning, omhandler et emne eller en problemstilling, der tidligere har været på mediernes dagsorden.

De resultater og sammenhænge, der har vist sig i den kvantitative analyse af mediedækningens omfang i forhold til lovenes karakter, skal nu sættes i forhold til den helt centrale aktør på undersøgelsens felt: journalisterne.

Delanalyse 2: Et journalistisk indblik

Det er konklusionerne fra den ovenstående delanalyse, der er afsættet for de interview, som denne delanalyse behandler. Sigtet med dette er at kvalificere de mønstre, som er fremhævet ovenfor, og fortolke disse ud fra den logik, der gør sig gældende hos politiske journalister.

De tre politiske journalister, som medvirker i undersøgelsen, er således dels blevet spurgt åbent om deres nyhedsudvælgelse i forbindelse med dækningen af love og lovforslag, men derefter også mere direkte til de faktorer, analysen har peget på som værende afgørende for medieomtalen af et lovforslag. Det indebærer konflikt og forskellige grader af denne samt tidligere medieomtale, men også politikområdernes betydning for at styrke konklusionen fra den forudgående analyse om, at denne er minimal. Selve spørgsmålene fremgår af interviewguiden, der har været rettesnor for alle tre interviews. Den findes i bilag B. Interviewene i transskriberet form er vedlagt som bilag E, F og G med linjenumre, som der er henvist til i det følgende.

Konflikt er engagement

Af den foregående analyse er det især blevet tydeligt, at en politisk konflikt omkring en ny lov har betydning for, hvor bred mediedækning, den får, og derfor starter denne del af analysen med at følge op på den konklusion. Det er ydermere nærliggende, fordi alle tre interviewpersoner enten direkte eller mere indirekte allerede indledningsvist peger på konflikt og splittelse som en faktor, der genererer medieomtale. Sammenhængen er, som det tidligere er blevet beskrevet i både den første delanalyse og i undersøgelsens teorikapitel, ikke overraskende. Men at interviewpersonerne selv som svar på det åbne spørgsmål om, hvad der har betydning for mediedækningens omfang, nævner kritikken, er et udtryk for en bevidsthed omkring det.

Hermed følger også en understregning af vigtigheden af konfliktkriteriet/-karakteristikaen, der senere kommer til udtryk i svarene på det direkte spørgsmål, om konflikt har betydning. Helt klart, lyder svaret fra samtlige interviewpersoner, hvilket betyder, at der ikke er nogen tvivl om konfliktens betydning for medieomtalen af loven.

Går man dybere ned i den slutning, der åbenlyst betragtes som helt logisk og selvfølgelig af interviewpersonerne, træder især én egenskab ved konflikten frem som argument for dens journalistiske værdi: Engagement. Thomas Buhl siger det meget kort og kontant:

Kritik og konflikt engagerer modtageren til at tage stilling. Alene derfor er det oplagt at dække. (Bilag E l. 48)

Ved at knytte det engagement, som konflikten ifølge ham skaber, til en stillingtagen, knytter Thomas Buhl i virkeligheden konflikten til den meningsdannende funktion, medierne varetager i en demokratisk kontekst, som det er beskrevet i undersøgelsens teoretiske kapitel. Samme ræsonnement lader til at lægge bag Anders Byskov Svendsens beskrivelse af konflikt som afgørende for mediedækningens omfang.

Grundlæggende er en konflikt et udtryk for, at det er noget, der deler folk. På den måde er der en debat om det, om vi vil gerne dække de debatskabende ting. Konflikten gør også historien mere interessant og lettere at fortælle – og forstå. Som journalist sidder det også på ryggraden, at vi skal være kritiske. Så hvis vi ender med en historie, hvor alle er enige, er det ikke så spændende (Bilag F l. 36-39)

Debat og interesse er også udtryk for engagement, og i beskrivelsen af konflikt som noget, der deler folk, finder man både meningsdannelsen men også mediernes funktion som kommunikationsforum og socialiserende institution, fordi konflikten på den måde illustrerer, at der netop er forskellige syn på en sag.

Italesættelsen af disse forskellige synspunkter er også årsagen til at Nicolas S. Nielsen mener, at konflikten har en afgørende værdi i den journalistiske dækning af en problemstilling eller et lovforslag:

Hvis alle er enige om det, hvad bidrager vi så med? (Bilag G l. 17-18)

Der ligger dybere overvejelser bag det svar, og Nicolas S. Nielsen påpeger selv, at konflikt ellers sjældent betragtes som et udtryk for demokratisk kvalitet:

Det nemme svar er, at vi journalister søger konflikter – det er der så nogle, der kritiserer og bla bla bla. Men i politik er konflikt afgørende. (...) Det bringer forskellige synspunkter

på banen. Forskellige perspektiver, der er med til at nuancere diskussionen eller det emne, der nu er tale om. (Bilag G l. 25-31)

Anders Byskov Svendsen beskriver også denne værdi i kritikken, når han uddyber, hvad han mener med, at en ny lov er ”kedelig”, hvis ikke der er en grad af konflikt omkring den:

Det er ikke noget, som gør en forskel for folk. Så er der ingen aha-oplevelse, ikke noget engagement. Det er også et spørgsmål om, at spændingen forsvinder, og så er der ikke noget på spil. (Bilag F l. 41-44)

Igen træder mediernes demokratiske funktioner i forhold til politiske beslutninger frem, men dertil bliver et nyt element koblet til konflikten – en ”spænding”, hvor ”noget er på spil”.

Det er Thomas Buhl også inde på. Han kalder det bare mere konkret: konsekvenser:

Man orienterer sig imod, hvad der umiddelbart optager og engagerer modtageren. Hvad kan vække følelser og engagement? Hvor ligger der en konflikt, modtageren kan engagere sig i? Hvor er der emner, der umiddelbart har indvirkning på modtagerens dagligdag? Beslutninger, der får alvorlige og konkrete konsekvenser for mange mennesker, har større chance for at blive prioriteret, og det hænger lidt sammen med, at beslutninger, der vækker markante offentlige reaktioner, vil få bredere dækning. (Bilag E l. 30-33)

Det er altså i sidste ende konsekvenserne af den politiske beslutning, der motiverer engagementet. Samtidig er engagementet i henhold til Thomas Buhls pointe, større, desto flere der mærker konsekvenserne, og her ses altså endnu en gang et demokratisk islæt i den journalistiske prioritering. I det perspektiv kan formidlingen af konflikter hænge sammen med et andet journalistisk nyhedskriterie – nemlig væsentlighed.

Det forklarer Thomas Buhl her, hvor ”svagheder ved en beslutning” skal tolkes som en konsekvens:

Kritik og konflikt kan pege på væsentlige svagheder ved en beslutning. Svagheder, der kan ramme borgerne, når beslutningen bliver ført ud i livet. Det vil mange journalister mene opfylder et kriterie om væsentlighed, så det vil de gerne dække. (Bilag E l. 49-50)

Følelser på spil

Engagementet, som journalisterne entydigt kobler til konflikterne omkring en ny lov, er værd at kigge lidt nærmere på, skønt denne undersøgelse ikke afdækker graden af engagement i forhold til graden af konflikt.

Både Anders Byskov Svendsen og Thomas Buhl nævner nemlig "følelser" som en ting, der har betydning for mediedækningens omfang, når det gælder politiske beslutninger. Følelser er nærliggende at binde sammen med engagementet, hvis betydning er blevet understreget ovenfor, men i en ren og selvstændig form er følelser faktisk blandt de faktorer, som begge journalister umiddelbart peger på i det første åbne spørgsmål i interviewene.

Her er det Thomas Buhls udtalelse:

Hvis beslutningerne handler om emner, der er "kontroversielle" eller vækker følelser, vil de typisk også få dækning - for eksempel etiske spørgsmål som forbud mod omskæring af drenge eller strengere straffe til vanvidsbilister. (Bilag E l. 13-15)

Anders Byskov Svendsen nævner faktisk de samme eksempler, og denne værdisætning af følelser i det ellers demokratiske perspektiv på journalistikken, som er kommet til udtryk ovenfor, er interessant. Den fortæller nemlig noget om debatten og knytter den demokratiske samtale ikke kun til meningsdannelse og -udveksling, men også til mediernes socialiserende og dannende funktion. I vægtningen af følelser opstår der nemlig en mulig friktion mellem lov og moral - logik og følelser.

Det er et spørgsmål om, hvad der er rimeligt – et spørgsmål, der bliver rejst af indignation og på den måde kan skabe engagement. Anders Byskov Svendsen knytter et måske mere genkendeligt ord til det mønster, når han siger:

Det samme gælder med forargelse (Bilag F l. 14)

Binder man interviewpersonernes fremhævelse af følelser sammen med den journalistiske værdi af konflikt, der er beskrevet ovenfor, kan man betragte følelserne som en form for accelerator i bevægelsen fra observerede konsekvenser til engagement og meningsdannelse.

Brud med det normale

Interviewpersonernes anerkendelse af, at tilstedeværelsen af en konflikt er med til at afgøre, hvor meget medieomtale, der opstår omkring en ny lov, gør det i endnu højere grad end den foregående analyse alene, interessant at nuancere konflikten. Med udgangspunkt i interviewpersonernes beskrivelse af konflikter, deres alvor og aktører, træder især to ting frem som vigtigere karakteristika end andre: Konsekvenserne af konflikten og dét, at konflikten dynamik bryder med de normale forhold. I den tidligere analyse, er disse to karakteristika indrammet af begrebet 'alvor' i den forstand, at der er noget på spil for regeringen.

Det understreger betydningen, at Thomas Buhl af sig selv kommer ind på konsekvenserne af en konflikt, når han umiddelbart nævner forskellige faktorer, der har betydning for omfanget af mediedækningen af nye love. Han formulerer det således:

Og så er der sager, hvor beslutninger kan få store konsekvenser for en regering eller ministre. (Bilag E l. 15)

Det er altså ikke nødvendigvis det endelige udfald eller resultatet af konflikten, der har journalistisk værdi, men dét, at der potentielt kan følge konsekvenser af den for dem, som sidder med magten. Den anskuelse kan man koble til mediernes kontrolfunktion, der er beskrevet i undersøgelsens teorikapitel (Albæk & de Vreese 2010: 286; Dahl 1998). De konsekvenser for regering og ministre, som Thomas Buhl peger på, handler basalt set om, at tilliden til magthavernes kompetence forsvinder og dermed deres adgang til magten i demokratisk forstand. Det er også et spørgsmål om omfang på grund af indretningen af det parlamentariske system, som giver rum til politiske modsætningsforhold og dermed rummer en konstant tilstedeværelse af kritik og konflikt. Konsekvenser kræver dermed en grad af kritik og konflikt, der rykker ved den normale balance og opbakning til regeringen – sagt på en anden måde: en større grad af konflikt.

I denne automatiske forventning om en konflikt på tværs af det politiske spektrum, findes en kobling til den konflikt-karakteristika, der ifølge interviewpersonerne er særlig interessant. Interessen er nemlig ifølge Anders Byskov Svendsen betinget af den alvor, der ligger i en potentiel konsekvens for magthaverne, når konflikten vokser ud over det, man kunne forvente:

Konflikten er mere alvorlig, hvis det er blandt de normale samarbejdspartnere eller ens egne. (Bilag F l. 64-65)

Nicolas S. Nielsen fremhæver samme årsag, men måske endnu mere eksplicit:

Som udgangspunkt vil en kritik, der kommer fra en regerings støttepartier altid være notorisk interessant, fordi den underliggende præmis altid vil være: Hvor stor skal uenigheden være, før støttepartierne ikke længere støtter regeringen? (Bilag G l. 40-42)

Den interessante konflikt, hvor der bliver sat noget på spil, handler altså i sin essens om et brud med det, man kunne forvente. Det afspejler sig også i Anders Byskovs Svendsens rangering af konfliktens alvorlighed på baggrund af aktørerne, og understøtter altså det mønster, der er fremgået af den foregående analyse (l. 60-62). Man må forvente en høj grad af enighed i et parti, og derfor er interessen størst for en intern konflikt, og så fortsætter han - hvad der er mere relevant i forhold til denne undersøgelse:

Så er der kritik fra venner – eller hvad vi skal kalde dem. Kritik fra normale støtter og støttepartier for en regering er mere interessant end kritik fra den modsatte fløj

Hvorfor?

Fordi det er et brud med de normale relationer. Eller det normale samarbejde eller forhold mellem partierne. Og så spiller deres størrelse ind. (Bilag F I. 53-59)

Den forklaring stemmer overens med den kvantitative analyses resultat, hvor de bredt omtalte lovforslag rummer en konflikt med et eller flere af regeringens støttepartier.

I rangeringen kommer ifølge Anders Byskov Svendsen herefter den mere forventede kritik, der dog også kan gradbøjes, jo tættere konflikten bringer magthaverne på potentielle konsekvenser:

Kritik fra fjender – og her er størrelsen afgørende. For eksempel vægter det tungere, hvis Venstre kritiserer regeringen, end hvis Liberal Alliance gør det. (Bilag F I. 61- 62)

Denne gradbøjning af konflikt, der altså både viste sig i den kvantitative analyse, og som Anders Byskov Svendsen beskriver, nævner Thomas Buhl også:

Kritik fra dem, der under normale omstændigheder bakker op, er klart mere alvorlig end den forventede, kritik fra de politiske modstandere. (Bilag E I. 67-68)

Af gradbøjningen følger altså, at det forventelige er mindre alvorligt – det, alvorlige består dermed i en konflikt, der ikke var forventet ud fra den politiske balance i det parlamentariske system.

Konkret og abstrakt

Mediedækningen af et lovforslag, hænger ifølge den kvantitative analyse ikke sammen med selve politikområdet, det vedrører. Med andre ord, kunne det ovenfor konkluderes, at visse politikområder ikke blev væsentligt bredere dækket end andre.

Interviewpersonernes udtalelser understøtter denne slutning. Nicolas S. Nielsen svarer eksempelvis på spørgsmålet, om politikområderne har betydning.

Det mener jeg ikke. Ikke principielt. Men samtidig kan du jo sige, at det er klart, at der på nogle områder bliver fremsat mange – hvad skal vi sige - tekniske lovforslag, som opnår konsensus. (Bilag G I. 46-47)

Alligevel peger han med den sidste tilføjelse på en indholdsmæssig faktor, som også de to andre journalister er inde på. Anders Byskov Svendsen sætter endda indholdets karakter i forlængelse af de konfliktkarakteristika, vi har behandlet ovenfor:

Grundlæggende vil vi jo gerne dække det, der er væsentligt og relevant. Men det er også vigtigt, at brugerne kan forholde sig til det, vi laver. De skal have en holdning til det, eller det skal påvirke deres følelser. Derfor går vi mere efter det konkrete frem for det principielle for at gøre det relevant. (Bilag F l. 21-23)

Ordet ”konkret” går igen mange gange i interviewene. Thomas Buhl kommer faktisk selv ind på den samme pointe i det første umiddelbare svar på, hvad der er afgørende for mediedækningens omfang:

Beslutninger, der er enkle og lette at forstå, vil ofte have forrang frem for komplekse problemstillinger, når det handler om bred dækning. (Bilag E l. 19-20)

Thomas Buhl kobler denne karakter af loven til tilgængelighed, og dermed handler det altså om modtagerens fortolkning af den problemstilling, der giver anledning til loven – om menings- og holdningsdannelse, som vi tidligere har været inde på. Men samtidig er det en karakter, som i højere grad betyder, at modtagernes præferencer eller forudsætninger er styrende frem for den journalistiske værdisætning. At der her kan eksistere et modsætningsforhold, beskriver Anders Byskov Svendsen i de to følgende citater.

Det er en vurdering af væsentlighed, og hvad vi tror, interesserer folk. Det er meget afgørende, hvor direkte det rammer borgerne. For eksempel vil udbetaling af indefrosne feriepenge få mere dækning end nye eksportpakker eller lignende, og sortering af skrald i hjemmet vil få mere dækning end den strukturelle indretning af affaldssektoren – også selv om man kan argumentere for, at det sidste er det væsentligste. Den konkrete lov vil altså få mere opmærksomhed end en strukturel. (Bilag F l. 7-11)

Jeg mener til gengæld også, at gammeldags væsentlighed spiller ind. For eksempel vil finansloven altid få opmærksomhed, fordi det er vigtigt. Det har vi set med corona, men egentlig også med klima. Senest har der været debat om CO2-afgift. Det er godt eksempel på noget, der er svært for borgerne at forholde sig til, men væsentligt. Men vi ville nok dække en ny kødafgift lige så tæt, fordi det er noget, som folk direkte kan forholde sig til. (Bilag F l. 15-19)

På den ene side er der altså et kriterie, der handler om at den enkelte lov skal være konkret og let for læserne at forholde sig til. Det kan man i forlængelse af Schultz' (2007) nyhedskriterier sammenligne med identi-

fikation og relevans. På den anden side står væsentlighedskriteriet, som så tilsyneladende kan vægte tungere og give anledning til at selv en kompleks ny beslutning, eller en lov på et felt, der er mere abstrakt og ligger helt almindelige danskere rimelig fjernt, bliver prioriteret og dækket bredt.

Mere af det gode

I forlængelse af konklusionerne fra van Santen et al.'s forskningsprojekt og de karakteristika ved de bredt dækkede love, der er afdækket i fortolkningen af resultaterne fra den kvantitative analyse, er interviewpersonerne alle spurgt ind til betydningen af tidligere mediedækning for en ny lovs mediedækning. Thomas Buhl nævner imidlertid helt umiddelbart tidligere medieomtale som det allerførste i svaret på det åbne spørgsmål om, hvad der er afgørende for mediedækningen af love. Det vidner om, at det er en helt afgørende faktor:

Hvis beslutningerne handler om emner, der i forvejen har været rejst bredt i medierne, så vil de typisk blive dækket bredt. (Bilag E I. 8-9)

Heraf følger naturligvis spørgsmålet "hvorfor", og der er ifølge flere af interviewpersonerne, som alle anerkender betydningen af den tidligere mediedækning, primært to årsager.

Den første hænger lidt sammen med den journalistiske værdisætning, der også tidligere er trådt frem, fordi det er et spørgsmål om at følge problemer til dørs, forklarer Anders Byskov Svendsen:

Rent journalistisk tror jeg, vi føler en form for et ansvar – en pligt til at følge op på de sager, som vi dækker. Vi kan ikke bare lade det hænge, problemet, hvis der er truffet en beslutning, som skal løse det. Det handler jo også om at finde ud af, om problemet så virkelig bliver løst med den beslutning. Ellers skal vi jo gå ind i dét. (Bilag F I. 85-88)

Thomas Buhl illustrerer samme pointe med et eksempel:

Da vi lavede artikler og indslag med udgangspunkt i, at peberspray kun var blevet brugt meget få gange som forsvar mod hjemmerøverier - som var et af argumenterne for at tillade salg af peberspray til private - var det helt oplagt og prioriteret for os at følge op og dække, at justitsminister Nick Hækkerup vil afskaffe den lov, der gør det muligt. (Bilag E I. 95-98)

Denne årsag til tidligere mediedæknings betydning for dækningen af nye love har altså måske indirekte rod i nogle af de andre kriterier, vi har været inde på – interesse, tilgængelighed, konflikt og i den forlængelse meningsdannelse, fordi det er de kriterier, der har givet anledning til at rejse en sag i første omgang. Men den er, når det gælder omtalen af den konkrete politiske beslutning, samtidig knyttet til mediernes kontrol med magthaverne (Dahl 1998; Albæk & de Vreese 2010). Det skyldes, at den form for omtale af en ny lov, er en meget tydelig del af den demokratiske samtale mellem borgere og politikere, hvor politikerne skal vise overfor borgerne, at de løfter deres ansvar og laver om på det, der har været uret. Kontrollen kommer især til udtryk i en journalistisk kontekst, når Anders Byskov Svendsen konkluderer, at der er et ansvar knyttet til at påpege det, hvis problemet ikke er løst. I den forbindelse er det værd at bide mærke i, at journalistikken altså både tjener borgerne ved at rejse problematikker overfor politikerne, men også politikerne ved efterfølgende at formidle løsningen til de borgere, der har betroet dem et ansvar.

Det ejerskab, der kan knyttes til fornemmelsen af ansvar, betragter Nicolas S. Nielsen dog også som et produkt af udviklingen på mediemarkedet med en udbredt kommercialisering og konkurrence om brugerne, som det er beskrevet i undersøgelsens teorikapitel på baggrund af Brants & van Praag (2006) og Elmelund-Præstekær et al. (2011: 387).

De fleste omnibus-medier er forsvundet. I stedet ser vi dagblade og formiddagsaviser tilbyde mere segmenterede nyheder til deres kernelæsere. Det betyder, sådan som jeg oplever det i hvert fald, at mængden af egen-historier er øget – og mængden af fælleshistorier samtidig er faldet. (Bilag G I. 54-57)

Den anden årsag til, at tidligere mediedækning af et emne har betydning for omfanget af mediedækning af en ny lov på samme felt, har dog knapt så meget med den demokratiske relation mellem borgere og politikere at gøre, men er af mere praktisk karakter. Det handler simpelthen om journalisternes informationsniveau og det faktum, at forståelsen for sammenhænge eller forhold vokser, første gang emnet bliver bragt op, og dermed baner vejen for, at det kan tages op igen. Thomas Buhl beskriver denne form for oplysningsværdi med et passende billede, når han siger:

Emner, der allerede er inde på lystavlen, vil typisk have lidt nemmere adgang. (Bilag E I. 93)

Det er altså et spørgsmål om de journalistiske forudsætninger – og det er dels indsigt, men også adgangen til de rigtige kilder, forklarer Anders Byskov Svendsen.

Vi får mere viden om emnet, forslaget – hele problematikken. På den måde kan man så også se muligheden for flere historier. Når man følger en sag, får man også henvendelser fra kilder – altså politikere, organisationer og sådan, som kan kaste flere nyheder af sig. Så samlet set betyder det, at man løbende får en indsigt og viden, der giver mulighed for at lave flere nyheder. (Bilag F l. 90-95)

På den måde fordrer tidligere mediedækning altså bedre forudsætninger for både journalister, politikere og borgers interesse for en ny lov. Det er ikke uvæsentligt i henhold til teorien om agenda setting, hvor de forskellige aktørers dagsorden således ikke konkurrerer med hinanden.

Delkonklusion

På baggrund af de tre interview, der er gennemført i forlængelse af resultaterne fra den kvantitative undersøgelse, bliver resultaterne fra denne i høj grad bekræftet. Sigtet var desuden at få en dybere indsigt i mønstrene, altså betydningen af især graden af konflikt, de involverede aktører og tidligere mediedækning for en ny lovs omtale i medierne.

Her bidrager interviewene med en kobling af konflikt og kritik til potentielle konsekvenser – både for borgere og for magthaverne. Denne kobling er interessant, da den både er relevant i et journalistisk perspektiv på grund af den menings- og holdningsdannelse, der bliver mulig i belysningen af en politisk beslutnings potentielle konsekvenser for borgere. Men den får også journalistisk værdi på grund af den kontrol med magthaverne, der kommer til udtryk i mediernes mulighed for at påvirke befolkningens tillid til, at politikerne kan løfte deres ansvar kompetent, og herigennem politikernes demokratiske magt.

Magten eller nærmere magtbalancen og de potentielle konsekvenser, der kan ramme denne, er også central i forståelsen af, hvorfor en konflikt mellem visse politiske aktører er mere interessant end den mellem andre. I interviewene bliver det nemlig meget tydeligt, at den journalistiske værdi bliver større, i takt med at forudsigeligheden bliver mindre. Et brud med det normale rummer nemlig potentielle konsekvenser for magtbalancen.

Mens konflikten omkring et lovforslag kan knyttes til den demokratiske relation mellem borgere og politikere, lader de andre karakteristika ved de nye love i den kvantitative analyse til at have med mere praktiske forhold at gøre. Sagt på en anden måde baserer den journalistiske værdi sig på andre aktører end medierne – borgernes interesse og evne til at forstå en problemstilling samt de kilder, der er til rådighed for journalisterne, spiller ind i de faktorer, der i den kvantitative analyse er benævnt politikområder tidligere medieomtale.

Konklusion

I denne undersøgelse er omfanget af mediedækningen af nye love i den forgangne folketingssamling blevet afdækket med henblik på at forklare forskelle på netop, hvor meget opmærksomhed forskellige lovforslag får. Dette er sket med udgangspunkt i to empiriske arbejds spørgsmål, der vedrører henholdsvis mediedækningens omfang og forskellige karakteristika knyttet til lovene for at se, om der kan findes en forklarende sammenhæng mellem de to.

Mediedækning af et givent politisk initiativ er et vigtigt bindeled mellem politikerne, der kan signalere handlekraft overfor vælgerne, og netop vælgerne, som på baggrund af mediernes fremstilling opnår en indsigt i den givne problemstilling, det politiske initiativ vedrører. Især når det gælder vedtagne love, som kan betragtes som det endegyldige udtryk for en politisk beslutning, er den form for offentlighed vigtig i en demokratisk kontekst, således at vælgerne kan danne en kvalificeret holdning om politikernes ageren og træffe beslutninger – for eksempel om, hvem de vil stemme på – på den baggrund. Det er imidlertid ikke alle politiske beslutninger endsige vedtagne love, der bliver dækket i så bredt et omfang, at man kan forvente, at befolkningen som helhed opnår en bevidsthed om problemstillingerne eller deres sammenhæng. Denne undersøgelse viser først og fremmest, at der er stor forskel på bredden af mediernes dækning af nye love. Nogle love genererer således slet ingen omtale ud over den, der har mere kommunikativ karakter, nogle får opmærksomhed i afgrænsede nicher knyttet til et felt, og så er der dem, der indtager dagsordenen i en grad, at de optræder i flere store aviser eller på platforme som dr.dk og tv2.dk og således når bredt ud i befolkningen. Det sidste gælder imidlertid kun for 29 procent, mens den største andel af de nye love, nemlig 49 procent, slet ikke får opmærksomhed.

Sammenholdningen af omfanget af lovenes mediedækning med karakteristika omkring de politiske beslutninger, der ifølge tidligere forskning har betydning for journalistisk opmærksomhed, viser desuden, at de love, der bliver omtalt bredt i medierne, er forbundet med et højere konfliktniveau i Folketinget. Denne konflikt kan imidlertid lade til ikke kun at være udtryk for et negativt fokus, men også at rumme en demokratisk kvalitet.

Tre journalister leverer i undersøgelsen en mere dybdegående indsigt i de karakteristika, der træder frem i den kvantitative undersøgelse af mediedækningens omfang, når det gælder nye love. Alle tre knytter konfliktelementet til oplysning, debat og meningsudveksling samt måske vigtigere: Menings- og holdningsdannelse. Konflikt omkring et lovforslag er dermed med til at opfylde journalistiske kriterier, som ikke bare har praktisk eller kommerciel karakter. Set fra et perspektiv, hvor medierne er et vigtigt demokratisk bindeled mellem borgere og politikere, bliver konflikten i denne kontekst udtryk for journalistisk værdi til gavn for borgerne og den offentlige samtale.

Undersøgelsen indikerer samtidig, at de værdimæssige karakteristika omkring de nye love indgår som ét af flere kriterier for medieomtale, hvor andre har mere praktisk karakter. Det gælder for eksempel indholdets kompleksitet og journalisternes indsigt, som henholdsvis kan føre til mindre og mere mediedækning af det enkelte lovforslag.

Sammenfattende leverer undersøgelsen altså på baggrund af empirisk materiale af både kvantitativ og kvalitativ karakter samt teoretiske koblinger en række bud på, hvordan det varierende omfang af mediedækningen af nye love, både bunder i værdimæssige og praktiske forhold omkring lovene.

Denne konklusion med indtil flere resultater fordrer naturligvis reflektion. Igennem analysen er der argumenteret for de forskellige slutninger og tolkninger af data og empiri. Ligeledes rummer undersøgelsens metodeafsnit overvejelser om fremgangsmådens konsekvenser for resultaterne. En yderligere diskussion følger herefter, og vil også være afsættet for den mundtlige eksamen.

Diskussion

Konklusionerne i nærværende undersøgelse skal, som det også løbende er pointeret, ses i konteksten af tidligere forskning og teoretiske betragtninger samt i forlængelse af den ramme, der med det empiriske materiale afgrænsning er sat for undersøgelsen. Derfor vil de centrale resultater udledt i analysen i det følgende blive diskuteret mere indgående med fokus på både validiteten af undersøgelsen, parallellerne til tidligere forskning og forudgående forventninger samt perspektiverne i det bidrag, denne undersøgelse yder til indsigten i forholdet mellem medier og politik.

Validiteten

Kvalitet er en størrelse, som hviler på forskellige forudsætninger – både bestanddele i og forarbejdning af et givent produkt påvirker dets egenskaber og anvendelighed. Det er det, som denne diskussion af gyldigheden og ikke mindst relevansen af den gennemførte undersøgelse samt dennes empiriske grundlag, handler om. Udgangspunktet er således dels konklusionen ovenfor men også fremgangsmåden og afsættet for denne.

Relevansen af undersøgelsen er et spørgsmål om værdi af og perspektiver i resultaterne. Selve undersøgelsens omdrejningspunkt – mediedækning af nye love – er demokratisk set helt centralt for den måde, vi lever sammen i et moderne demokratisk samfund, hvor medier, politikere og borgere udgør en reaktionskæde og gensidigt påvirker hinanden. Det er tidligere påpeget af blandt andre i en nutidig kontekst af Albæk & De Vreese (2010). Ved at fokusere specifikt på vedtagne love og ikke blot udvalgte politiske sager, kommer undersøgelsen så tæt på kernen i det parlamentariske system som muligt, da love som fælles regler sætter begrænsninger og skaber muligheder, enhver er nødt til at forholde sig til.

Der er imidlertid i udvælgelsen af karakteristika og variable for de vedtagne love lagt et specifikt prisme over undersøgelsesfeltet, som er styrende for den måde, det fremstår i undersøgelsen. Vægtningen af konflikt, afsendere af kritik og politikområde på baggrund af information om afstemningerne i Folketinget er udtryk for objektive variable med let tilgængelige og sammenlignelige data for lovene. Til trods for, at den ligesom tidligere mediedækning som karakteristika kan forsvares i teoretiske betragtninger og tidligere forskning, udgør udvalgte variable dog ikke et udtømmende spektrum af faktorer, der kan påvirke mediedækningens omfang. Gyldigheden af konklusionerne i undersøgelsen er med andre ord tæt knyttet til netop denne udvælgelse og vægtning.

I det teoretiske fundament under undersøgelsen er der med redegørelsen i teorikapitlet beskrevet yderligere en række forhold, der kan være styrende for mediedækningen, og her findes der potentiale for at kvalificere

fordelingen af love mellem de tre kategorier for mediedækningens omfang yderligere. Denne undersøgelse har kun fokuseret på karakteristika knyttet til lovene, ikke på dem, der er mere journalistisk subjektive og består i en fortolkning af de nye loves indhold. Beskrivelsen af nyhedskriterier i den internationale litteratur for slet ikke at tale om deres vægtning, er meget omfangsrig til trods for flere gennemgående træk. Schultz (2007) og Willig (2011) har kondenseret den journalistiske selektionsproces ind til en række kriterier i en dansk kontekst, hvor for eksempel konklusionerne om kriterier for nyhedsværdi fra Allern (2010), Harcup & O'Neill (2006), Fogarty (2011) samt O'Neill & Harcup (2019) nærmer sig en mere universel karakter. At konklusionerne i denne undersøgelse følger elementer fra begge dele, understøtter deres relevans. I den forbindelse er det alligevel samtidig i nyhedskriteriernes natur så at sige at afhænge af forhold, der skifter med tiden, afsenderen, publikummet med mere, hvilket vanskeliggør designet af en fuldkommen udtømmende analyse. Hertil kommer vægtningen af de forskellige kriterier. Man kan således forestille sig, at variationen i rådighed over tid, ressourcer og plads på mediernes dagsorden hos journalisterne kommer til udtryk i forskellige krav til de respektive kriterier.

En måde at komme udenom det begrænsende prisme, som en kobling til specifikke nyhedskriterier således risikerer at medføre, er at gennemføre undersøgelsen løbende og tættere knyttet til de enkelte love. Omfanget af en ny lovs mediedækning kunne således i højere grad kobles til forudsætningerne hos de forskellige medier, når de såkaldte "windows of opportunity" – eller på journalistsprog: kroge – opstår og potentielt giver anledning til omtale. En sådan undersøgelse vil dermed nærmest få karakter af et feltstudie.

En yderligere fordel ved dette mere omfattende studie knytter sig til undersøgelsens begrænsende fortolkning af den politiske konflikt. Ved kun at opgøre konflikt og politisk splittelse omkring et lovforslag med det endelige afstemningsresultat, tager nærværende undersøgelse ikke de konflikter, der ender i et kompromis med en ændring af loven, i betragtning. Sagt på en anden måde kan det i undersøgelsen se ud som om, der er en mindre grad af konflikt omkring en given politisk beslutning, selvom splittelsen har været større tidligere i forløbet. Således kan man ved at følge processerne tættere få et indblik i, hvordan, konflikterne kan ændre omfang i løbet af forhandlingerne om en politisk beslutning, og hvordan dette påvirker mediedækningen.

En anden måde at styrke undersøgelsens konklusioner på er, som det allerede tidligere har været nævnt i metodeafsnittet, at udvide datagrundlaget. Denne undersøgelse begrænser sig til en enkelt folketingssamling, og antallet af nye love er, til trods for at de rummer klare mønstre, relativt småt. Designet er imidlertid muligt at tilpasse til en anden parlamentarisk magtbalance, og kan i første omgang genbruges over en hel valgperiode, hvor styrkeforholdene ikke ændrer sig. Her er der en nem mulighed for at udvide datagrundlaget og se, om mønstrene går igen i en større sammenhæng. Udfordringen opstår, når de parlamentariske forhold

forandrer sig så markant, at der ikke er tale om en homogen regeringskonstellation med støttepartier og opposition. En regering bestående af flere partier, der af den grund i større eller mindre omfang vil være delt i politiske spørgsmål, rummer potentialet for en intern konflikt, der ikke indbefattes i designet af denne undersøgelses kvantitative analyse, men som ifølge analysen af interviewene har en journalistisk værdi, der bør medtages. Hertil kommer en overvejelse om designets brugbarhed i det tilfælde, at der ikke er tale om en mindretalsregering. I Danmark er der historisk set tradition for mindretalsregeringer, men udvidede man undersøgelsen til andre lande for eksempel, ville designet skulle tilpasses til en anden form for magtbalance.

Nye resultater eller gentagelse af konklusioner fra eksisterende forskning?

Denne undersøgelse behandler en lille flig af et yderst belyst felt, hvor medier og politik flettes sammen. Relationen og den gensidige påvirkning af aktørerne samt konsekvenserne for borgerne i en demokratisk kontekst er så velbeskrevet, at både mekanismer og dynamikkerne hos henholdsvis medier og politikere er kortlagt præcist både på tværs af tid og sted. Det er imidlertid en relation, der er i konstant udvikling og til stadighed til debat, da den som sagt har at gøre med de helt centrale forhold, vi lever og interagerer sammen på baggrund af. Det giver naturligvis anledning til nye undersøgelser og diskussioner af forholdet mellem medier og politik.

Indholdet af nærværende undersøgelse ligner, så vidt det i forbindelse med litteratursøgningen har kunnet opspores, ikke det fra nogen undersøgelse, der tidligere er foretaget, hverken i en dansk eller international kontekst. Selvom den kun berører en flig af det store krydsfelt mellem medier og politik, er den dermed et selvstændigt bidrag til forståelsen af forholdet mellem magthavere og journalister samt de demokratiske perspektiver i dette. Formen læner sig til gengæld op ad en undersøgelse foretaget i Holland, Frankrig og Tyskland af Van Santen et al. (2013), som indenfor det samme felt undersøger omfanget af mediedækning af parlamentariske spørgsmål. Samtidig hviler såvel designet af undersøgelsen som de begreber, analysen gør brug af, på eksisterende forskning om medialisering og magtforholdet mellem medier og politikere, både i tråd med den, som van Santen et al (Ibid.) henviser til, men også forskning, der i højere grad er knyttet til skandinaviske og danske forhold. Dette er vigtigt netop i forlængelse af undersøgelsens omdrejningspunkt, fordi det parlamentariske system i Danmark og også det danske medielandskab er præget af specifikke forhold, som der afslutningsvist er redegjort for i undersøgelsens teorikapitel. I relation til undersøgelsesfeltet er det for eksempel væsentligt, at der blandt de danske journalister eksisterer en høj grad af professionalisme (Esmark & Ørsten 2008), og at pressen ikke er begrænset eller under pres fra det politiske system men styret af det journalistiske rutiner, deadlines og konkurrencevilkår på mediemarkedet (Esmark & Ørsten 2008: 14). Tilstedeværelsen af public service-medier med dertilhørende pligter i forhold til både dækkede områder og

formidlingens bredde er også relevant at have for øje, når det gælder omfanget af mediedækning af nye love. Med vægtningen af konflikt og afsendere af kritik, er de parlamentariske forhold i Danmark – for eksempel det faktum, at der er mange partier i parlamentet i forhold til andre lande samt traditionen for mindretalsregeringer – på samme måde vigtige forudsætninger for forståelsen af undersøgelsens opbygning og resultater. Det betyder, at konklusioner om forholdet mellem politik og medier fra international forskning skal inkorporeres i en dansk kontekst og med tanke på disse forhold for at sikre en optimal kobling, selvom mange dynamikker og mekanismer går igen.

På den anden side er netop de tydelige paralleller mellem denne undersøgelse og international forskning, når det gælder de dynamikker, som i højere grad har rod i medielogik, med til at understøtte konklusionerne. van Santen et al. konkluderer eksempelvis i deres undersøgelse, at tidligere medieomtale af de emner, der bliver taget op i de parlamentariske spørgsmål, øger sandsynligheden for mediedækning af spørgsmålet. Når denne undersøgelse viser, at de lovforslag, der modtager bred dækning i medierne på tværs af politikområder, i udstrakt omfang har at gøre med emner, der allerede har været på mediernes dagsorden tidligere – et forhold, som ydermere bekræftes i interviewene – styrkes plausibiliteten med parallellen til van Santen et al.'s undersøgelse. Det samme gør sig gældende for paralleller til såvel McCombs (2005) betragtninger om agenda setting og teori om nyhedskriterier, som det er bemærket ovenfor.

Den klare kobling mellem mediedækningens omfang og graden af konflikt omkring et lovforslag kan desuden forbindes til indeksteori, som den er fortolket af Hallin (1984), Bennet (1990) og Robinson (2001) med vægt på, at medierne har en tendens til at afspejle mønstre hos deres foretrukne kilder: eliten. Set i det perspektiv er mediedækningens karakter et produkt af de politiske forhold, fordi de påvirker de journalistiske arbejdsbetingelser. Sagt på en anden måde er de kritiske kilder, som journalisterne skal bruge til at illustrere en konflikt, tilgængelige, når der er en politisk splittelse. Overført til denne undersøgelse, medfører prioriteringen af det journalistiske konfliktkriterie om ikke blot at være en forstærker for regeringen – eller en megafon for at bruge Robinsons ord: konflikt – men at facilitere en debat, en prioritering af love på baggrund af de politiske forhold, der knytter sig til dem. Som det dog er påpeget af Andersen (2017) er indeksteorien primært udviklet med afsæt i emner som sikkerheds- og udenrigspolitik, der i en dansk kontekst traditionelt er bundet op på en politisk enighed. Dermed er bredden af politikområder i nærværende undersøgelse en udfordring for en direkte relation til de dynamikker, der beskrives med indeksteorien.

Forventninger og overraskelser

Forud for undersøgelsen og analysen af dens resultater har den eksisterende forskning været med til at skabe forventninger om fordelingen af mediernes opmærksomhed og om visse sammenhænge mellem karak-

teristika ved de vedtagne love og omfanget af mediedækningen. Denne kommer først og fremmest til udtryk i udvælgelsen af undersøgte variable, hvilket er beskrevet ovenfor. Derfor er det som udgangspunkt ikke overraskende, at nærværende undersøgelse for eksempel kan konkludere, at der er en sammenhæng mellem graden af konflikt omkring et lovforslag og omfanget af mediedækningen af det. Bekræftelsen af denne formodning har en værdi i sig selv, men derudover bidrager undersøgelsen ved at afdække en yderst klar sammenhæng. Med en regressionsanalyse i et større datamateriale kan sammenhængen bekræftes med endnu højere validitet, men blot denne undersøgelse giver et solidt belæg for en kobling.

På samme måde var der også med afsæt i magtteorien og konklusionerne fra især Albæk & de Vreese (2010) samt Albæk & Green-Pedersen (2020) en berettiget forventning om, at en konflikt involverende støttepartier ville generere mere omtale end én involverende den modsatte fløj i Folketinget. Bekræftelsen af denne forventning er i sig selv en gevinst ved undersøgelsen. Men den har samtidig givet et mere nuanceret billede af konflikten eller kritikens karakter og betydning for mediedækningens omfang ved at afdække et skisma mellem graden af uenighed, som den kommer til udtryk ved antallet af stemmer for en lov, overfor konflikten alvor i forlængelse af aktørerne, der er involveret. Den journalistiske vægtning af bred kritik kontra alvorlig kritik, som ifølge denne undersøgelse finder sted, kræver en nærmere, selvstændig undersøgelse for at få karakter af mere end bare en indikation med paralleller til andre konklusioner. Alligevel baner resultaterne vejen for et mere nuanceret syn på de politiske konflikter, den kritik, der følger med samt mediernes dækning og vægtning af dem.

Endnu mere overraskende er måske det demokratiske element i konflikten, der kommer frem i analysen af de tre journalist-interview. Konfliktkriteriet er i tråd med blandt andre Vliegthart et al. (2011) nemt at koble til negativitet, mudderkastning, og ofte klager politikere over, at journalister partout skal fokusere på uenighederne. Denne undersøgelse peger imidlertid på en journalistisk værdi af konflikten på grund af de divergerende meningers oplysende og formende effekt på læserne, der får bedre mulighed for at danne deres egen holdning på den baggrund. Med denne sammenhæng følger, som det er belyst i analysen, en demokratisk kvalitet i forlængelse af mediernes funktion som bindeled mellem politikere og borgere. Følgelig er konflikten altså ikke nødvendigvis en dårlig ting, og det sætter hele undersøgelsen i et andet lys. I det perspektiv er det snarere styrkende for demokratiet eller i hvert fald for den demokratiske relation mellem borgere og politikere, at der er så klar en sammenhæng mellem konflikt omkring en ny politisk beslutning og omfanget af mediedækningen. Da denne konklusion dog kun vedrører ét element i undersøgelsen, kræver det en mere dybdegående behandling af de sammenhænge, der træder frem i journalistinterviewene og den kvantitative analyse at verificere den.

Under alle omstændigheder rummer konklusionerne i denne undersøgelse om både omfanget af mediedækningen af nye love, der er genstand for en politisk konflikt, og de demokratiske perspektiver potentialet for en refleksion af mere praktisk art. Opmærksomheden om, at konflikt er en drivende faktor for journalistisk formidlingen af politiske beslutninger, kan nemlig bruges til at fremme refleksionen over konfliktens værdi i enhver historie.

Litteraturliste

- Albæk, Erik & de Vreese, Claes (2010): *Forskning i politisk kommunikation: Et overblik*, *Politica*, årg. 42, nr. 3, s. 279-293. Tilgået 26. november 2020 via <https://tidsskrift.dk/politica/article/view/69817/101791>
- Albæk, Erik og Green-Pedersen, Christoffer (2020): *Nyhedsmediernes rolle i politiske beslutningsprocesser*, *Politica*, 52. årg. nr. 2, s. 170-185
- Allern, Sigurd (2002): *Journalistic and Commercial News Values*, *Nordicom Review*, årg. 23, nr. 1
- Andersen, Michael B. (2017): *Truce and Consequence* i S. Tosoni et al. (red.): *Present Scenarios of Media Production and Engagement*, Edition Lumière.
- Asp, Kent (2014): *Mediatization: Rethinking the concept of media power* i Lundby, Knut (red.) *Mediatization of Communication*, De Gruyter Mouton, s. 349-373. Tilgået 26. november 2020 via https://books.google.dk/books?hl=da&lr=&id=HRPoBQAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA349&dq=asp+2014+mediatization&ots=FnW-10w96y&sig=UQUwPmFG4pxMsQ-taGX17C0Q0Ts&redir_esc=y#v=one-page&q=asp%202014%20mediatization&f=false
- Bachrach, Peter & Morton S. Baratz (1962): *Two Faces of Power*, *American Political Science Review*, Årg. 56, nr. 4, s. 947-952.
- Bennet, Lance W. (1990): *Toward a theory of press-state relations*, *Journal of Communication* årg. 20, nr. 2, s. 103-125. Tilgået 30. november via https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/3602620/bennett1990.pdf?response-content-disposition=inline%3B+filename%3DToward_a_Theory_of_Press_State_Relations.pdf&Expires=1606771318&Signature=g1GQT6m53G5rlgRteOtG6EN7pruLEld-vpYya6y7oR861qwYxQAHFz7vNTIRHPU5U92LTDIx4KtODHvG3JpWVw5F8t49iE3pSd7Zbu80e6-qvACqXgTkdDT40Th0qecVEjKAh5gSSXWCzT~AcMNVWLhRp2rgHqOIB4jJ-xlWmEOMxwnFNxI3LJY6U2X9EcFC8KND-VYcjpykPUNX22h5TGsvsqDverX5bfP3I3-e3u1B8auC9SPykWRQyrTLKud-pRamcGQAFh6egA9v~MMI3te6jXpB2ZCNo9p-eFlz3-CiGU8Yonf-SueKV8Uz4WDs0~UjxVs6wiFbinfhz1Ae3T9hQw__&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA
- Blom-Hansen, Jens og Serritzlew Søren (2014): *Endogenitet og eksperimenter – forskningsdesignet som løsning*, *Politica*, 46. årg. nr. 1, s. 5-23.
- Blumler, G. Jay & Gurevitch, Michael (1995): *The Crisis of Public Communication*, Routledge.

Bo Smith-udvalget (2015): *Embedsmanden i det moderne folkestyre*, Jurist- og Økonomforbundets Forlag.

Boolsen, Merete Watt (2017) *Kvalitative analyser: at finde årsager og sammenhænge*, 2. udgave, Hans Reitzels Forlag.

Brants, Kees & van Praag, Philip (2006): *Beyond Media Logic*, Journalism Studies, årg. 17, nr. 4, s. 395-408. Tilgået 26. november 2020 via https://www.researchgate.net/publication/281273025_Kees_Brants_Philip_van_Praag_'Beyond_Media_Logic'_Journalism_Studies_1010801461670X20151065200

Brinkmann og Tanggaard 2010: *Kvalitative Metoder. En grundbog*, 1. udgave, Hans Reitzels Forlag

Bryman, Alan (2006): Integrating quantitative and qualitative research: how is it done? *Qualitative Research*, årg. 6, nr. 1 s. 97-113. Tilgået 1. december 2020 via <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/1468794106058877>.

Bryman, Alan (2016): *Chapter 7: Mixed Methods Research* i *Social Research Methods*, 5. Udgave, Oxford University Press

Christensen, Søren & Jensen, Poul Erik Dugaard (2009): *Kontrol i det stille. Om magt og ledelse*, 2. udgave, Samfundslitteratur

Christiansen, Peter Munk & Kjær, Anne Mette (2020): *Strukturer og aktører i analyser af politiske beslutninger*, *Politica*, 52. årg. nr. 2, s. 83-103

Dahl, Robert A. (1957): *The Concept of Power*, *Systems Research and Behavioral Science* 2. årg. nr. 3, s. 201–215

Dahl, Robert A. (1998): *On Democracy*, Yale University Press

de Vreese, Claes H. (2005): *News framing: Theory and typology*. *Information Design Journal*, årg. 13 nr. 1, s. 51-62. Tilgået 26. november 2020 via https://www.researchgate.net/publication/250888488_News_Framing_Theory_and_Typology.

Elmelund-Præstekær, Christian; Hopmann, David Nicolas & Nørgaard, Asbjørn Sonne (2011) *Does mediation change MP-media interaction and MP attitudes toward the media? Evidence from a longitudinal study of Danish MPs*, *The International Journal of Press/Politics* årg. 16, nr. 3, s. 382-403

Entman, Robert M. (2015): *Framing: Til afklaring af et spredt paradigme*, Mediekultur årg. 31 s. 115-123.
Oversat af Stig Hjarvard.

Entman, Robert M. (1993): *Framing: Towards Clarification of a Fractured Paradigm* Journal of Communication, årg. 4 nr. 4, s. 51-58

Eskjær, Mikkel Fugl & Helles, Rasmus (2015): *Kvantitativ indholdsanalyse*. Samfundslitteratur.

Esmark, Anders & Ørsten, Mark (2008): *Media and Politics in Denmark* i Strömbäck, Jesper. Ørsten, Mark. & Aalberg, Toril. (red.), *Communicating Politics: Political Communication in the Nordic Countries*. Göteborg, s. 25-45

Esmark, Anders & Mayerhöffer, Eva (2014): *Public Agenda-Setting between Media Logic and Political Logic: Attitudes of Political Actors and Journalists in Nine Countries* i Pfetsch, Barbera (red.): *Political Communication Cultures in Europe*, s. 219-245

Farrell, David M. & Webb, Paul (2000): *Political Parties as Campaign Organizations*. Tilgået 26. november 2020 via https://www.geser.net/par/farrell_webb.pdf.

Gamson, W. A., & Modigliani, A. (1989): *Media discourse and public opinion on nuclear power: A constructionist approach*, American Journal of Sociology, årg. 95, nr. 1, s. 1–37

Gillani, Nabeel; Yuan, Ann; Saveski, Martin; Vosoughi, Soroush & Roy, Deb (2018): *Me, My Echo Chamber, and I: Introspection on Social Media Polarization*. Tilgået 30. november 2020 via: <https://arxiv.org/pdf/1803.01731.pdf>.

Green-Pedersen, Christoffer & Stubager, Rune (2010): *Medierne og den politiske dagsorden: En tango med fører?* Politica, årg. 42, nr.3, s. 326-344. Tilgået 26. november 2020 via <https://tidsskrift.dk/politica/article/view/69820/101794>.

Hallin, Daniel C. (1984): *The Media, the War in Vietnam, and Political Support: A Critique of the Thesis of an Oppositional Media*, The Journal of Politics, årg. 46, nr. 1. Tilgået 30. november via <https://www.journals.uchicago.edu/doi/pdf/10.2307/2130432>.

Hallin, Daniel C. & Mancini, Paolo (2004): *Comparing Media Systems: Three Models of Media and Politics* Cambridge University Press

Harcup, Tony & O'Neill, Deirdre (2016): What is News? News values revisited (again), *Journalism Studies*, årg. 18, nr. 12. Tilgået 11. november via:

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/1461670X.2016.1150193>.

Hjarvad, Stig (2007): *Den politiske presse – En analyse af danske avisers politiske orientering*. *Journalistica*, årg. 5, s. 27-53

Hjarvad, Stig (2008): Mediatization of Society. A Theory of the Media as Agents of Social and Cultural Change, *Nordicom Review*, årg. 29, nr. 2, s. 105-134. Tilgået 26. november 2020 via [https://content.sciendo.com/configurable/contentpage/journals\\$002fnor\\$002f29\\$002f2\\$002farticle-p102.xml](https://content.sciendo.com/configurable/contentpage/journals$002fnor$002f29$002f2$002farticle-p102.xml).

Hjarvad, Stig (2013): *The mediatization of culture and society*, Routledge

Hjarvad, Stig (2015): *Framing: Introduktion til et begreb og en klassisk tekst*, *Mediekultur*, nr. 31, s. 104-114.

Fogarty, Brian J. (2011): *Modeling the Negotiation of Newsworthiness*, *Politics and Policy*, årg. 31, nr. 6, s. 1053-1076. Tilgået via http://www.umsl.edu/~fogartyb/Fogarty_Negotiation_of_Newsworthiness.pdf.

Ft.dk a: https://www.ft.dk/da/ofte-stillede-spoergsmaal/lov_hvad-er-forskellen-paa-et-lovforslag-og-et-beslutningsforslag Tilgået d. 6. november 2020.

FT.dk b <https://www.ft.dk/da/folkestyret/folketinget/lovgivningsprocessen-i-folketinget> Tilgået d. 6. november 2020.

Ft.dk c: <https://www.ft.dk/da/folkestyret/regeringen/regeringen-forhandler> Tilgået d. 6. november 2020.

Ft.dk d: <https://www.ft.dk/da/folkestyret/folketinget/lovgivningsprocessen-i-folketinget#3FBE2F0C9EC648BC8AFD44F2216C5C3E> Tilgået d. 6. november 2020.

Holstein, Erik (2019): Ny måling: Den grønne dagsorden tager en suveræn førsteplads, *Altinget*. Tilgået 17. november via: <https://www.altinget.dk/artikel/ny-maaling-den-groenne-dagsorden-tager-en-suveraen-foersteplads>

Karpatschhof, Benny (2010): *Den kvalitative undersøgelsesforms særlige kvaliteter* i Brinkmann, Svend & Tanggaard, Lene: *Kvalitative metoder. En grundbog*, 1. udgave, Hans Reitzels Forlag, s. 409-428

Kepplinger, Hans Mathias (2006): *Mediatization of Politics: Theory and Data*, Journal of Communication årg. 52 nr. 4, s. 972-986. Tilgået 10. november 2020 via https://www.researchgate.net/publication/227781852_Mediatization_of_Politics_Theory_and_Data.

Lukes, Steven (1974): *Power: A radical view*, Palgrave MacMillan. Tilgået 26. november 2020 via <https://vo-idnetwork.gr/wp-content/uploads/2016/09/Power-A-Radical-View-Steven-Lukes.pdf>.

Marcinkowski, Frank (2014): *Mediatization of Politics: Reflections on the State of The Concept*, Javnost - The Public. Journal of the European Institute for Communication and Culture, årg. 21, udg. 2, s. 5-22. Tilgået 26. november via <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13183222.2014.11009142>.

Mazzoleni, Gianpietro (2008): *Mediatization and Political Populism* in Strömbäck, Jesper & Esser, Frank (red.) *Mediatization of Politics - Understanding the Transformation of Western Democracies*, Palgrave Macmillan, London, s. 42-56

McCombs, Maxwell (2005): *A Look at Agenda-setting: past, present and future*, Journalism Studies, årg. 6, nr. 4, s. 543-557. Tilgået 16. november 2026 via <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/14616700500250438>.

McCombs, Maxwell (2014): *Setting the agenda: The mass media and public opinion*. Tilgået 16. november 2026 via https://www.researchgate.net/publication/318471348_Setting_the_agenda_The_mass_media_and_public_opinion

Nord, Lars & Strömbäck, Jesper (2003): *Journalistik, medier och demokrati* i Nord, Lars & Strömbäck, Jesper (red.): *Medierna och demokratin*, 1. udgave, Studentlitteratur, s. 11-46. Tilgået 26. november 2020 via https://www.researchgate.net/publication/271385888_Journalistik_medier_och_demokrati.

Nygren, Gunnar & Niemikari, Risto (2019): *Media logics as parts of the political toolkit: A critical discussion on theories of mediatization of politics*, i Johansson, Karl Magnus & Nygren, Gunnar (red.): *Close and Distant: Political Executive—Media Relations in Four Countries*, Nordicom, s. 197-220. Tilgået 26. november 2020 via <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1283131/FULLTEXT02#page=200>.

Olsen, Johan P. (1978): *Politisk organisering*, Universitetsforlaget

Olsen, Poul Bitsch & Pedersen, Kaare (2013): *Problemorienteret projektarbejde. En værktøjsbog*, Samfundslitteratur.

O'Neill, Dierdre & Harcup, Tony (2019) *News Values and Selectivity* i Wahl-Jorgensen, Karin & Hanitzsch, Thomas: *The Handbook of Journalism Studies*, 2. udgave, Routledge, s. 161-177

Phillips, Louise & Schrøder, Kim (2004): *Sådan taler medier og borgere om politik. En diskursanalytisk undersøgelse af politik i det medialiserede samfund*. Aarhus Universitetsforlag

Plasser, Fritz (2001): *Parties' Diminishing Relevance for Campaign Professionals*, Harvard International Journal of Press/Politics, Årg. 6, nr. 4, s. 44-59. Tilgået 26. november 2020 <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/108118001129172332>.

Robinson, Piers (2001): *Theorizing the Influence of Media on World Politics Models of Media Influence on Foreign Policy*, European Journal of Communication, årg. 16, nr. 4, s. 523-544. Tilgået 30. november 2020 via https://www.researchgate.net/profile/Piers_Robinson/publication/249720557_Theorizing_the_Influence_of_Media_on_World_Politics_Models_of_Media_Influence_on_Foreign_Policy/links/54a14ffa0cf256bf8baf63d6.pdf.

Schultz, Ida. (2007): *The Journalistic Gut Feeling*, Journalism Practice, 1 (2) s. 190–207

Schrøder, Kim Christian; Blach-Ørsten, Mark; Eberholst, Mads Kæmgaard (2018): *Danskernes brug af nyhedsmedier 2018*, Center for Nyhedsforskning, Roskilde Universitet

Soroka, Stuart N. (2012): *The Gatekeeping Function: Distributions of Information in Media and the Real World*, The Journal of Politics, årg. 74, nr. 2, s. 514–528. Tilgået 11. november via https://www.researchgate.net/profile/Stuart_Soroka/publication/242651144_The_Gatekeeping_Function_Distributions_of_Information_in_Media_and_the_Real_World/links/02e7e51ce3fe6f2f16000000.pdf.

Strömbäck, Jesper & Van Aelst, Peter (2013): *Why political parties adapt to the media: Exploring the fourth dimension of mediatization*, International Communication Gazette, årg. 75 nr. 4, s. 341-358. Tilgået 26. november via https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/43587071/Why_political_parties_adapt_to_the_media20160310-2980-ze6gv9.pdf?1457622280=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3DWhy_political_parties_adapt_to_the_media.pdf&Expires=1606415319&Signature=bR7K4UJdmcgwWuFKyo--jEuTd4L-oT8caqIkkvqglcBdzBR5iNcR2nq~nQD~HymaaFiEGAOsOM-WSyHvK4OXqptJtP4wPNSE52gn2y1AKJT-u~53vPXUUrJF30ga4Uzr-G1hHBcPV~Oo8OYs73Oc7JWSA~0Xbi-FON6p9LffIWMZt0OZYCmpA9dGboPiilPaLAJa1ITnlvr5En6ItVCf~Xt7C-szL4b2p-ZOHd3R3x8ytOkGqw42mG1UkCoKUuoPhYcLT0VwQmS-E9F6kmKUIMaV4LDHvn5NWDiAIR-Rwzq028W7bzBXhyBR6pow6j3q3rA4dviV9iuaWN2qj3OvbJw_&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA.

Strömbäck, Jesper & Esser, Frank (2014a): *Making sense of the mediatization of politics*, Journalism Practice, årg. 8, nr. 3, 245-257. Tilgået 19. november via <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/17512786.2014.889441?src=recsys>.

Strömbäck, Jesper, & Esser, Frank (2014b): *Mediatization of Politics: Transforming Democracies and Reshaping Politics*. I Lundby, Knut (red.), *Mediatization of Communication*, De Gruyter Mouton, s. 375-403

Togeby, Lise; Goul Andersen, Jørgen; Christiansen, Peter Munk; Jørgensen, Torben Bech & Vallgård, Signild (2004): *Magt og demokrati i Danmark: Hovedresultater fra magtudredningen*, Aarhus Universitetsforlag. Tilgået 25. november 2020 via https://unipress.dk/media/2911135/87-7934-804-1_magt_.

Van Aelst, Peter & Walgrave, Stefaan (2006): *The Contingency of the Mass Media's Political Agenda Setting Power: Toward a Preliminary Theory*, Journal of Communication, årg. 57, nr. 1, s. 88-109

Van Aelst, Peter; Thesen, Gunnar; Walgrave, Stefaan & Vliegthart, Rens (2014): *Mediatization and Political Agenda-Setting: Changing Issue Priorities?* i Esser, Frank & Strömbäck, Jesper (red.) *Mediatization of Politics. Understanding the Transformation of Western Democracies*, Palgrave Macmillan, s. 200-222. Tilgået 5. november 2020 via https://www.researchgate.net/publication/263361291_Mediatization_and_Political_Agenda-Setting_Changing_Issue_Priorities.

Van Aelst, Peter & Walgrave, Stefaan (2016): *Political Agenda Setting and the Mass Media*, Oxford Research Encyclopedia of Politics

Van Dalen, Arjen & Skovgaard, Morten (2010): *Korrespondent bag 'Borgens' beskyttende mure: Den danske politiske journalist og kommercialiseringen*, Politica, årg. 42, nr. 3, s. 294-309. Tilgået 22. oktober 2020 via <https://tidsskrift.dk/politica/article/view/69818/101792>.

Van Santen, Rosa. Helfer, Luzia. van Aelst, Peter (2013): *When politics becomes news: An analysis of parliamentary questions and press coverage in three West European countries*, Acta Politica, nr. 50, s. 45-63. Tilgået via: https://www.researchgate.net/profile/Peter_Aelst/publication/273961387_When_politics_becomes_news_An_analysis_of_parliamentary_questions_and_press_coverage_in_three_West_European_countries/links/552680340cf21e126f9ddf7a.pdf.

Vliegthart, Rens; Boomgaarden, Hajo G. & Boumans, Jelle W. (2011): *Changes in Political News Coverage: Personalization, Conflict and Negativity in British and Dutch Newspapers* i Brants, Keets & Voltmer, Katrin: *Political Communication in Postmodern Democracy. Challenging the Primacy of Politics*, Palgrave Macmillan.

Vliegthart, Rens; Walgrave, Stefaan (2008): *The Contingency of Intermedia Agenda Setting: A Longitudinal Study in Belgium*, *Climatic Change*, årg. 85, nr. 4, s. 860-877. Tilgået 19. November 2020 via https://www.researchgate.net/publication/254120258_The_Contingency_of_Intermedia_Agenda_Setting_A_Longitudinal_Study_in_Belgium.

Weaver, David H. (2007): *Thoughts on Agenda Setting, Framing, and Priming*, *Journal of Communication* årg. 57, s. 142–147. Tilgået 26. november 2020 via <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.473.4056&rep=rep1&type=pdf>.

Willig, Ida (2011): *Bag nyhederne: Værdier, idealer og praksis*. 2. udgave. Samfundslitteratur

Formidlende artikel til Journalisten – Medier & Kommunikation, fagblad for medlemmer af Dansk Journalistforbund

Næsten tre ud af fire nye love bliver ikke dækket i de brede medier

Når nye love bliver vedtaget i Folketinget, er det kun et fåtal, der finder vej til de store mediers spalter. Knap halvdelen af de nye love bliver ifølge en ny undersøgelse ikke dækket af nogle medier overhovedet.

Beslutningerne, der træffes på Christiansborg, har stor rækkevidde, men får ikke altid stor opmærksomhed. Fotograf: Fred Romero

Af Line Jenvall, journalist

I den seneste folketingssamling fra oktober 2019 til juni 2020 har politikerne på Christiansborg vedtaget 167 nye love, der handler om alt lige fra politiets overvågningsmuligheder til opførelse af plantearter.

Kun 48 af dem er blevet omtalt i større medier som for eksempel DR, TV2 og de store aviser.

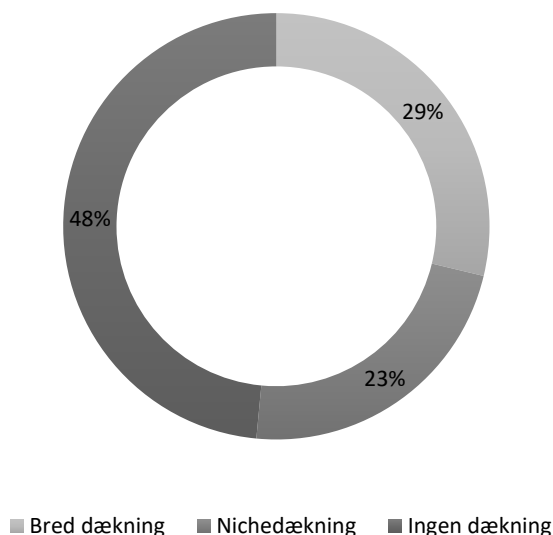
Det afslører undersøgelsen i en ny specialeafhandling fra Roskilde Universitet.

De love, der er blevet dækket bredt i medierne, svarer til 29 procent – kun lidt over en fjerdedel af de nye love.

Lidt flere af de politiske beslutninger bliver bragt videre fra Christiansborg og ud i virkeligheden til de mennesker, de rammer, når nichemedier på specifikke områder som Landbrugsavisen, Folkeskolen og Ingeniøren tælles med.

Men næsten halvdelen af alle nye love bliver ikke nævnt med et ord af nogle medier.

Mediedækning af vedtagne love

De særligt nyhedsopsøgende borgere kan – hvis de er heldige – læse om de nye regler eller muligheder, loven giver, i et nyhedsbrev fra ministerier eller en brancheorganisation.

Ifølge undersøgelsen betyder det, at den offentlige debat om de fleste politiske beslutninger har trange kår.

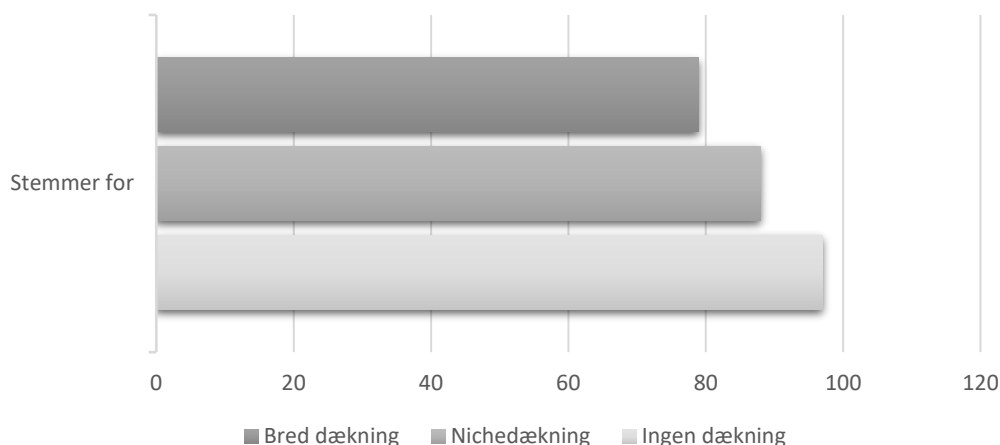
Konflikt fører til pressedækning

På tværs af de love, der slet ikke får nogen mediedækning, til de love, der bliver omtalt bredt af de store medier, tegner der sig et mønster.

Konflikt synes at være en afgørende faktor for, om medierne ofrer lovene opmærksomhed.

Undersøgelsen viser, at det gennemsnitlige antal stemmer for et lovforslag er markant mindre for love, der bliver dækket bredt, end for love, der ikke bliver dækket.

Gennemsnitligt antal stemmer for lovene

Sagt på en anden måde: Jo større splittelsen er i Folketinget omkring en beslutning, desto mere mediedækning får den.

En af de journalister, der har medvirket i undersøgelsen, er Nicolas S. Nielsen fra DR Nyheder. Han vurderer selv, at den politiske konflikt har større værdi end enighed.

- Det nemme svar er, at vi journalister søger konflikter – det er der så nogle, der kritiserer og ”bla bla bla”. Men i politik er konflikt afgørende, siger han.

Konflikt er ikke nødvendigvis en dårlig ting, mener Nicolas S. Nielsen.

- Det bringer forskellige synspunkter på banen. Forskellige perspektiver, der er med til at nuancere diskussionen eller det emne, der nu er tale om, siger han.

Flere perspektiver og nuancer er med andre ord med til at give læserne et bedre grundlag for at danne en kvalificeret holdning.

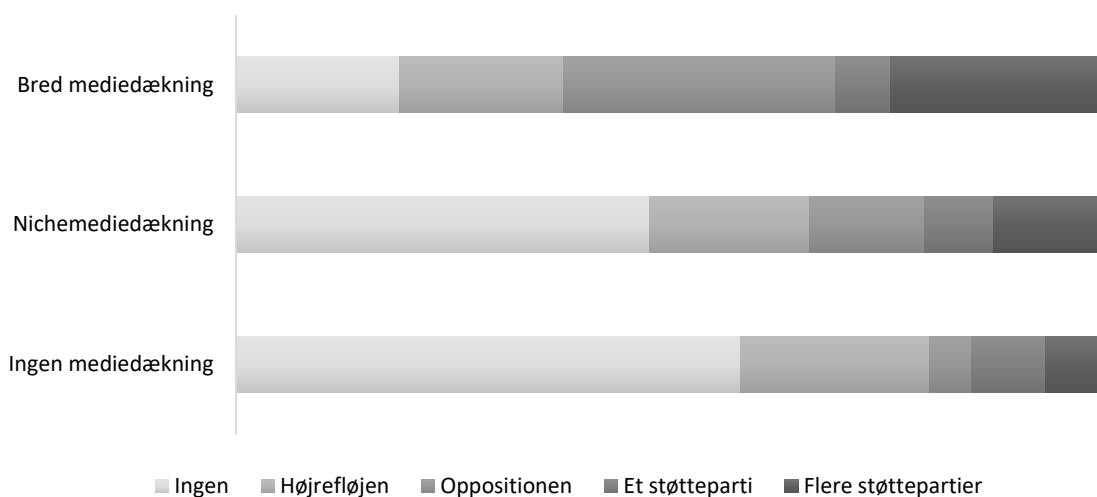
Flere grader af konflikt

Selvom konflikt viser sig som en væsentlig faktor i undersøgelsen, betyder det dog ikke, at enhver kritik af en ny lov er ensbetydende med mediedækning.

Der er mange love, der ikke bliver dækket af medierne, som højrefløjen har stemt imod. Til gengæld bliver langt de fleste love, som regeringens støttepartier stemmer imod, omtalt bredt.

Konklusionen i undersøgelsen er, at jo større de potentielle konsekvenser af den politiske konflikt omkring en lov er, jo større er chancen for en bred mediedækning.

Konflikt efter aktørernes parlamentarisk tilhørsforhold

Det kan Nicolas S. Nielsen også godt genkende. Han forklarer:

- Som udgangspunkt vil en kritik, der kommer fra en regerings støttepartier altid være notorisk interessant, fordi den underliggende præmis altid vil være: Hvor stor skal uenigheden være, før støttepartierne ikke længere støtter regeringen?

Konflikt rummer i en kontekst af politisk journalistik altså flere aspekter, og nogle af dem udgør et bidrag til den demokratiske samtale, vi har om lovene i vores land, påpeges det i undersøgelsen.

På den baggrund er opfordringen til politiske journalister at overveje værdien af den kritik, de viderebringer fra politikerne til læserne.